ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน:

การศึกษา
เพื่อสร้างสังคมและวัฒนธรรม
อย่างยั่งยืนของอาเซียน

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน:

การศึกษา เพื่อสร้างสังคมและวัฒนธรรม อย่างยั่งยืนของอาเซียน

คำนำ

การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน เกิดจากความมุ่งหวังของประเทศสมาชิกอาเซียน ที่ต้องการจะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความร่วมมือภายใต้ประเด็นเชิงสังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้านเป็นรากฐานการพัฒนา อาทิ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาและพัฒนาเยาวชน การสาธารณสุข การเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ การส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของการเป็นประชาคม การสร้างความตระหนักในวัฒนธรรมอันหลากหลายและมรดกของอาเซียน การลดช่องว่างทางการพัฒนา ฯลฯ โดยอาเซียนได้จัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ เพื่อให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทรและแบ่งปันกัน ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี และมีการพัฒนาในทุกด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิต และสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของพลเมืองอาเซียน

การจัดทำหนังสือเรื่อง **“ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน: การศึกษาเพื่อสร้างสังคมและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนของอาเซียน”** มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมปฏิญญาอาเซียน แผนปฏิบัติการและข้อตกลงของอาเซียน ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านสังคม

และวัฒนธรรมของอาเซียน ที่มีการศึกษาเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่มีมิติความหลากหลาย และต้องบูรณาการความร่วมมือระหว่างกัน ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ความยุติธรรมและสิทธิ การส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของประชาคมอาเซียนที่แข็งแกร่ง และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงมหาดไทย กรมประชาสัมพันธ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทย ที่ได้ให้ความร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหนังสือ ฯ ให้มีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงด้วยดี คณะผู้จัดทำหวังว่าหนังสือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านอาเซียน ประชาชน และผู้สนใจทั่วไป ในการนำข้อมูลไปใช้สำหรับการอ้างอิง เพื่อสร้างแนวทางการดำเนินงาน และเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะส่งผลต่อการผนึกความร่วมมือระหว่างกันในอาเซียน เพื่อสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียนที่มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาที่เป็นองค์รวมอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศไทย และวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งประชาคมอาเซียนโดยรวม

สารบัญ

		หน้า
1.	**บทนำ** ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน : รากฐานการสร้างประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็ง ภายใต้สังคมแห่งความเสมอภาค เอื้ออาทรและแบ่งปัน ความเป็นปึกแผ่น และมีความมั่นคง	6
2.	**การพัฒนามนุษย์** - ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน (๒๐๐๙) - ปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยการประกอบการและการจ้างงานของเยาวชนในอาเซียน (๒๐๑๓) - ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการอุดมศึกษา (๒๐๑๕) - ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น (๒๐๑๖) - ปฏิญญากรุงเทพ ฯ ว่าด้วยการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (๒๐๑๙) - ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงาน (๒๐๒๐)	19
3.	**การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม** - ปฏิญญาฮานอยว่าด้วยการเสริมสร้างสวัสดิการและการพัฒนาของสตรีและเด็กอาเซียน (๒๐๑๐) - ปฏิญญาบาหลีว่าด้วยการขยายบทบาท และการมีส่วนร่วมของคนพิการในประชาคมอาเซียน (๒๐๑๑) - ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการรับรองดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน (๒๐๑๗)	99

		หน้า
4.	**สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม** - ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี และการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียน (๒๐๑๓) - ฉันทามติอาเซียนด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (๒๐๑๗) - ปฏิญญาว่าด้วยกรอบความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบจากข่าวลวง (๒๐๑๘)	133
5.	**ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม** - ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยส่งเสริมงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการเจริญเติบโตอย่างเท่าเทียมและมีส่วนร่วมในประชาคมอาเซียน (๒๐๑๙)	191
6.	**การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน** - ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรม (๒๐๐๐) - ปฏิญญาว่าด้วยเอกภาพของอาเซียนในความหลากหลายทางวัฒนธรรม: สู่ความมั่นคงของประชาคมอาเซียน (๒๐๑๑) - ปฏิญญาเวียงจันทน์ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านมรดกทางวัฒนธรรมในอาเซียน (๒๐๑๖)	203
7.	**บทสรุป** ทิศทางประเทศไทยสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	243

บทนำ

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน : รากฐานการสร้างประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็ง ภายใต้สังคมแห่งความเสมอภาค เอื้ออาทรและแบ่งปัน ความเป็นปึกแผ่น และมีความมั่นคง

๑. เกริ่นนำ

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations หรือ ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ ฯ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง การสร้างสรรค์ความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน บนพื้นฐานแห่งความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก ปัจจุบันมีสมาชิก ๑๐ ประเทศ คือ ประเทศไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และราชอาณาจักรกัมพูชา

ปฏิญญากรุงเทพ ฯ ได้ระบุวัตถุประสงค์สำคัญ ๗ ประการของการจัดตั้งอาเซียน ได้แก่ ๑) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร ๒) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค ๓) เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค ๔) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี ๕) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๖) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และ ๗) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศ

ในปี ๒๕๔๐ อาเซียนประสบกับวิกฤติเศรษฐกิจเอเชีย หลังผ่านพ้นมรสุมดังกล่าวไปได้ ผู้นำอาเซียนจึงเห็นพ้องกันว่า อาเซียนควรจะร่วมมือกันให้เหนียวแน่น เข้มแข็ง และมั่นคงยิ่งขึ้น จึงได้ประกาศ **“ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ ๒”** (Declaration of ASEAN Concord II) ในปี ๒๕๔๖ เพื่อการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถทางการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง และในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการสร้างโอกาสและรับมือกับความท้าทายทั้งในด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และสังคมโดยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี และสามารถประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างเสรียิ่งขึ้น

๒. ประชาคมอาเซียน” (ASEAN Community)

ประชาคมอาเซียน คือการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคมีความเป็นอยู่อย่างสันติสุข มีกลไกในการแก้ไขปัญหาในภูมิภาคโดยสันติวิธี และยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน มีการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประชาชนในภูมิภาค เป็นห่วงโซ่เศรษฐกิจที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน มีการคมนาคมที่เชื่อมต่อถึงกันมากขึ้น และยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลางในสังคมที่มีความยุติธรรม เอื้ออาทร และแบ่งปัน ซึ่งประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่

๑.ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community – APSC) มุ่งให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีระบบแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้ด้วยดี มีเสถียรภาพอย่างรอบด้าน มีกรอบความร่วมมือเพื่อรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงทั้งรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยและมั่นคง เน้นในหลักการแห่งประชาธิปไตย เคารพในสิทธิมนุษยชน สร้างบรรทัดฐานและ

ค่านิยมร่วมกัน เช่น หลักธรรมาภิบาล การเคารพกฎหมายและหลักการสำคัญต่าง ๆ เช่น การแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธี การสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจและการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อต่อสู้กับภัยคุกคามต่าง ๆ ร่วมกัน

๒.ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการการลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี มีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระดับโลก ซึ่งตั้งอยู่บนฐานของการประสานผลประโยชน์สมาชิก โดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในเชิงลึก และกว้างมากขึ้น อันจะทำให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชนในประเทศอาเซียน

๓.ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC) มุ่งหวังให้ประชาชนแต่ละประเทศอาเซียนอยู่ร่วมกันภายใต้แนวคิดการสร้างสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคม สนับสนุนโครงการระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมถึงการส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน และอัตลักษณ์อาเซียนให้แก่ประชาชนทุกคน

๓. การจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

การจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนมีเป้าหมายหลักคือ การยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกด้าน เพื่อให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดี มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความมั่นคงทางสังคม และพร้อมรับมือกับผลกระทบอันเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจ ตลอดจนสร้างความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน มีสำนึกความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ มรดกทางวัฒนธรรม และมีสำนึกร่วมกันในอัตลักษณ์ของภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างอาเซียน ให้เป็นประชาคมอาเซียนแห่งความเอื้ออาทรและแบ่งปัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

“ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มุ่งหวังให้ประชาชนแต่ละประเทศอาเซียนอยู่ร่วมกันภายใต้แนวคิดการสร้างสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคม สนับสนุนโครงการระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมถึงการส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน และอัตลักษณ์อาเซียนให้แก่ประชาชนทุกคน”

๓.๑ แผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๐ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามร่วมกันในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ซึ่งมีกรอบการดำเนินงาน ๖ ปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๐๔ - ๒๐๑๐) โดยกำหนดให้เป็นแผนปฏิบัติการเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๕๖๓ โดยแผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Plan of Action) ได้ปรากฏอยู่ในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ด้วย มีการเน้นการดำเนินการใน ๔ ประเด็นหลัก คือ

๑) สร้างประชาคมแห่งสังคมที่เอื้ออาทร โดยเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจน เสริมสร้างความเสมอภาค และการพัฒนามนุษย์ อาทิ การพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน การส่งเสริมสวัสดิการสังคม การพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน การพัฒนาการศึกษา และสาธารณสุข และการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ และการป้องกันและจัดการภัยพิบัติ

๒) แก้ไขผลกระทบต่อสังคมอันเนื่องมาจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยสร้างฐานทรัพยากรมนุษย์ที่สามารถแข่งขันได้ดี และมีระบบการป้องกันทางสังคมที่เพียงพอ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมแรงงาน และเสริมสร้างความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สวัสดิการสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาธารณสุข

๓) ส่งเสริมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและการจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง โดยมีกลไกที่พัฒนาอย่างสมบูรณ์สำหรับจัดการและดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ตลอดจนการป้องกันและขจัดภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อม

๔) เสริมสร้างรากฐานที่จะนำไปสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเป็นภูมิภาคที่ประชาชนตระหนักถึงอัตลักษณ์ร่วมกันของภูมิภาค ท่ามกลางความหลากหลายทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ด้วยการส่งเสริมความเข้าใจ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมร่วมกันระหว่างประชาชนในทุกระดับ ตลอดจนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกันและกัน

๔. แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

อาเซียนได้จัดทำแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) โดยผ่านการรับรองจากที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีองค์ประกอบความร่วมมือ

ใน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑. การพัฒนามนุษย์ ๒. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ๓. สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ๔. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ๕. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ๖. การลดช่องว่างทางการพัฒนา องค์ประกอบย่อยของแต่ละด้านมีดังนี้

๑) การพัฒนามนุษย์

๑.๑ ให้ความสำคัญกับการศึกษา
๑.๒ การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
๑.๓ ส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม
๑.๔ ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ
๑.๕ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์
๑.๖ เสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ
๑.๗ พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ

๒) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม

๒.๑ ขจัดความยากจน

๒.๒ เสริมสร้างเครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มกัน จากผลกระทบด้านลบจากการรวมตัวอาเซียนและโลกาภิวัฒน์

๒.๓ ส่งเสริมความมั่นคง และความปลอดภัยด้านอาหาร

๒.๔ การเข้าถึงการดูแลสุขภาพและส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ

๒.๕ การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ

๒.๖ การรับประกันอาเซียนที่ปลอดยาเสพติด

๒.๗ การสร้างรัฐที่พร้อมรับกับภัยพิบัติและประชาคมที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

๓) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม

๓.๑ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ

๓.๒ การคุ้มครองและส่งเสริมแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน

๓.๓ ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

๔) ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๑ การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก

๔.๒ การจัดการและการป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน

๔.๓ ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๔.๔ ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๕ ส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานการดำรงชีวิตในเขตเมืองและชุมชนของอาเซียน มีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน รองรับความต้องการของประชาชนในด้านสังคมและเศรษฐกิจ

๔.๖ การทำงานประสานกันเรื่องนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูล

๔.๗ ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่ง และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน

๔.๘ ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

๔.๙ ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด

๔.๑๐ การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดการต่อผลกระทบ

๔.๑๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

๕) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

๕.๑ ส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน และความรู้สึกของการเป็นประชาคม

๕.๒ การส่งเสริมและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน

๕.๓ ส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรม

๕.๔ การมีส่วนร่วมกับชุมชน

๕.๕ สนับสนุนให้เกิดความตระหนักในวัฒนธรรมอันหลากหลายและมรดกของภูมิภาคอาเซียน

๖) การลดช่องว่างทางการพัฒนา

เพื่อการเสริมสร้างความร่วมมือในการลดช่องว่างการพัฒนาโดยเฉพาะมิติการพัฒนาด้านสังคมระหว่างประเทศสมาชิกเก่า ๖ ประเทศ และประเทศสมาชิกใหม่ (Cambodia-Laos-Myanmar-Vietnam : CLMV) และในพื้นที่ของอาเซียนที่ถูกทอดทิ้งและด้อยพัฒนา

๕. กลไกขับเคลื่อนประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

หัวใจสำคัญของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) คือ ความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอาเซียน โดยผ่านกิจกรรมความร่วมมือที่มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลาง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC Blueprint) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์และกลไกการวางแผนงานของ ASCC ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๐๙ - ๒๐๑๕) และได้พิสูจน์ให้เห็นถึงประสิทธิผลในการพัฒนา และยกระดับความเชื่อมโยงของกรอบนโยบายและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าของการพัฒนามนุษย์ ความยุติธรรมทางสังคมและสิทธิ การคุ้มครองทางสังคมและสวัสดิการ ความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม การตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และการลดช่องว่างการพัฒนา

ต่อมา อาเซียนได้จัดทำวิสัยทัศน์ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ปี ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) มีจุดหมายที่จะทำให้อาเซียนเป็นประชาคมที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอาเซียน มีความครอบคลุม มีความยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และมีพลวัตร วิสัยทัศน์ดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

หัวใจสำคัญของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
(ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC)
คือความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอาเซียน
โดยผ่านกิจกรรมความร่วมมือที่มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลาง
เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริม
การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑) การเป็นประชาคมที่มุ่งมั่น มีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมภายใต้กลไกที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและปลูกฝังการมีสำนึกรับผิดชอบ เพื่อประโยชน์สำหรับประชาชนอาเซียนทั้งมวล ภายใต้หลักการของธรรมาภิบาล

๒) การเป็นประชาคมที่มีความครอบคลุมซึ่งส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตในระดับสูง การเข้าถึงโอกาสอย่างเท่าเทียมสำหรับทุกคนและส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ แรงงานข้ามชาติ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มบุคคลชายขอบ

๓) การเป็นประชาคมที่ส่งเสริมการพัฒนาทางสังคมและการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านกลไกที่มีประสิทธิผลเพื่อตอบสนองความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคตของประชาชนอาเซียน

๔) การเป็นประชาคมที่มีขีดความสามารถและศักยภาพเพิ่มมากขึ้นในการปรับตัวและตอบสนองต่อความเปราะบางทางสังคมและเศรษฐกิจ ภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพอากาศ ตลอดจนภัยคุกคามที่อุบัติขึ้นและความท้าทายต่าง ๆ

๕) การเป็นประชาคมที่มีพลวัตรและมีความสมานฉันท์ซึ่งมีความตระหนักรู้และภาคภูมิใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และมรดกอาเซียน พร้อมกับความสามารถที่เพิ่มมากขึ้นในการสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และเป็นสมาชิกของประชาคมโลกที่มีความกระตือรือร้น

อาเซียนได้จัดตั้ง**แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ปี ๒๕๖๘ (๒๐๒๕)** (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 2025) ซึ่งแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านกิจกรรมความร่วมมือที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมุ่งไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมความร่วมมือกันเพื่อให้เกิดการพัฒนามนุษย์ เพื่อสร้างภูมิต้านทานและการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้นไปด้วยกัน โดยเฉพาะความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนใน ค.ศ. ๒๐๓๐ ซึ่งได้สานต่อและขยายผลความก้าวหน้าจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของสหประชาชาติ และสนับสนุนการจัดการความท้าทายต่าง ๆ ที่มีต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น ความยากจน ความเหลื่อมล้ำที่เพิ่มขึ้นทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แนวคิดรุนแรงสุดโต่ง และการหมดไปของทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ โดยเน้นการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีปฏิสัมพันธ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนครอบคลุม ยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และมีพลวัต ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ แรงงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยทางด้านชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มคนชายขอบตลอดทุกช่วงอายุ โดยคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาทุกช่วงวัยและยึดหลักการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนในการส่งเสริมนโยบายและแผนงานต่าง ๆ ของอาเซียนภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ แสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ผ่านกิจกรรมความร่วมมือที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมุ่งไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมความร่วมมือกันเพื่อให้เกิดการพัฒนามนุษย์ เพื่อสร้างภูมิต้านทานและการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้นไปด้วยกัน โดยเฉพาะความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนใน ค.ศ. ๒๐๓๐

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนขับเคลื่อนโดยการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ปี ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) (ASEAN Socio-Cultural Community Vision 2025) และแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ปี ๒๕๖๘ ซึ่งเป็นทั้งยุทธศาสตร์และกลไกการวางแผนการทำงานของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีคุณลักษณะ ๕ ข้อ ได้แก่ ๑) มีปฏิสัมพันธ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ๒) ความครอบคลุม ๓) ความยั่งยืน ๔) ภูมิคุ้มกัน และ ๕) มีพลวัต

asean

การพัฒนา
มนุษย์

การพัฒนา มนุษย์

การพัฒนามนุษย์เป็นหัวใจสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของพลเมืองอาเซียน ด้วยการให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเสมอภาค การสร้างความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้กับบุคคลทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ทุกสาขาอาชีพ รวมถึงการส่งเสริมความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้วยตระหนักว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพราะมนุษย์เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมให้ก้าวไปข้างหน้า ดังนั้น ความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ในอาเซียนจึงได้ทวีบทบาทมากขึ้นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของอาเซียนให้มีความเจริญก้าวหน้าและแข่งขันในระดับสากล รวมถึงการสร้างภูมิต้านทานที่พลเมืองอาเซียนจะเผชิญกับสิ่งท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้นไปด้วยกัน

๑. การศึกษากลไกการพัฒนามนุษย์

กฎบัตรอาเซียนได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ โดยผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นด้านการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างพลังประชาชน และความเข้มแข็งแก่ประชาคมอาเซียน ด้วยตระหนักว่า การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน และเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียน เพื่อการสร้างสังคม

แห่งการเรียนรู้ โดยส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กปฐมวัย และการสร้างความตระหนักรับรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มเยาวชนผ่านทางการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของอาเซียน สร้างความตระหนักและสร้างความรู้สึกถึงอัตลักษณ์ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของอาเซียน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของอาเซียนโดยรวม

นับตั้งแต่ก่อตั้งอาเซียน อาเซียนได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการศึกษา โดยได้มีการก่อตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network : AUN) ซึ่งเป็นแกนหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภูมิภาค และมีการจัดตั้งมูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและนักวิชาการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน มีการสนับสนุนการจัดทำโครงข่ายรองรับทางสังคม เพื่อบรรเทาผลกระทบทางสังคมจากวิกฤตเศรษฐกิจ

ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ซึ่งเป็นปฏิญญาที่กล่าวถึงการดำเนินงานด้านการศึกษาเป็นฉบับแรกของอาเซียน

การศึกษาเพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน ปรากฏรูปธรรมอย่างชัดเจนในปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปันซึ่งเป็นปฏิญญาที่กล่าวถึงการดำเนินงานด้านการศึกษาเป็นฉบับแรกของอาเซียน ปฏิญญา ฯ ได้เน้นย้ำถึงบทบาทของการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียน ภายใน พ.ศ. ๒๕๕๘ นอกจากนี้ วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ (พ.ศ. ๒๕๖๘) ได้กล่าวถึงการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งส่งเสริมการเข้าถึงโอกาสอย่างเท่าเทียม การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ แรงงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยทางด้านชาติพันธุ์ กลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มคนชายขอบ ให้สามารถได้รับการพัฒนาตลอดทุกช่วงอายุอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งรวมไปถึงโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา รวมถึงระดับปฐมวัยและอาชีวศึกษา การฝึกทักษะฝีมือแรงงาน ตลอดจนการส่งเสริมและการยอมรับทักษะฝีมือแรงงาน

๑.๑ แผนงานการศึกษาของอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓

แผนงานการศึกษาของอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ เป็นกลไกการดำเนินความร่วมมือด้านการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถดำรงตนอยู่ในประชาคมที่มีเอกภาพทางการเมือง มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจ มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ การพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต แผนงานฉบับนี้ ให้ความสำคัญกับการดำเนินการอย่างบูรณาการร่วมกับองค์กรรายสาขา หน่วยงานระดับภูมิภาค และองค์กรรายประเทศ โดยเฉพาะการดำเนินการของอาเซียนกับองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) ให้มีการทำงานที่เชื่อมโยงและสอดประสานกันในหลากหลายสาขา และให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในทุกระดับ และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นต้นทุนที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

แผนงานการศึกษาของอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓
เป็นกลไกการดำเนินความร่วมมือด้านการศึกษา
ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
ให้สามารถดำรงตนอยู่ในประชาคมที่มีเอกภาพทางการเมือง
มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจ มีความรับผิดชอบต่อสังคม
โดยให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ
การพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต

แผนงานการศึกษาของอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ประกอบเป้าหมายดังนี้

เป้าหมายย่อยที่ ๑ ส่งเสริมให้เกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนผ่านการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และความรู้พื้นเมือง

เป้าหมายย่อยที่ ๒ ยกระดับคุณภาพและการสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับทุกคน โดยไม่ละเลยคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มชายขอบต่าง ๆ

เป้าหมายย่อยที่ ๓ พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เป้าหมายย่อยที่ ๔ สนับสนุนการพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา ตลอดจนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในภูมิภาค

เป้าหมายย่อยที่ ๕ สนับสนุนการทำงานของทุกภาคส่วนในการพัฒนาคนให้สอดคล้องตามความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

เป้าหมายย่อยที่ ๖ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้การอุดมศึกษาด้วยการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายย่อยที่ ๗ ส่งเสริมบทบาทของการอุดมศึกษาให้เข้มแข็งด้วยการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ประกอบการกับมหาวิทยาลัย

เป้าหมายย่อยที่ ๘ ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

อาเซียนยังได้จัดทำร่างแผนงานการศึกษาของอาเซียน ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ (ASEAN Work Plan on Education 2021 - 2025) โดยได้มีการหารือเรื่องดังกล่าวในการประชุมทางไกลเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่มุ่งเน้นในเรื่องการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการเรียนรู้ในระดับต่าง ๆ ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม การอุดมศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการบูรณาการการศึกษาในลักษณะข้ามสาขา ประกอบด้วย การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมทุกคน การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคมในการศึกษา การให้ความสำคัญกับเด็กและเยาวชนตกหล่น เป็นต้น

๒. การจัดการศึกษาของประเทศไทยในกรอบอาเซียน

ประเทศไทยตระหนักถึงบทบาทและภารกิจสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพประชาชนในภูมิภาคให้สามารถแข่งขันในเวทีโลก รวมทั้งช่วยส่งเสริมและสนับสนุนเป้าหมายการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนได้กล่าวถึงความสำคัญต่อการส่งเสริมและลงทุนในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถ ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบการ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์เชิงประยุกต์และเทคโนโลยีในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ในส่วนของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ
เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน
ด้านการศึกษากับประเทศสมาชิกอาเซียน
ทั้งในระดับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษา
และระดับการประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน

ในส่วนของประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานด้านการศึกษากับประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งในระดับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาและระดับการประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน นอกจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน ที่ได้นำเสนอปฏิญญาด้านการศึกษา แผนปฏิบัติการ และการดำเนินกิจกรรมด้านการศึกษาในอาเซียน ดังนี้

๒.๑ ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน

ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน เป็นปฏิญญาด้านการศึกษาฉบับแรกของอาเซียนที่ผ่านการรับรองจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ ที่จัดขึ้น ณ ชะอำ-หัวหิน ประเทศไทย สาระของปฏิญญา ฯ มีความสอดคล้องกับแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในด้านการศึกษา และเป็นการยกระดับเอกสารข้อเสนอด้านการศึกษาของที่ประชุมวิชาการระดับภูมิภาคเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งจัดทำโดยกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สาระของปฏิญญาการศึกษา ฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยให้การศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนผ่านทั้ง ๓ เสาของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย การขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพทางการศึกษา การดำเนินการวิจัย การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน การพัฒนาเยาวชน ฯลฯ ประกอบด้วย

๑. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคงของอาเซียน

สนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรับรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนให้มากขึ้นโดยผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน และเผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่าง ๆ ของชาติในอาเซียน ให้เน้นในหลักการแห่งประชาธิปไตยให้มากขึ้น เคารพในสิทธิมนุษยชนและค่านิยมในเรื่องแนวทางแห่งสันติภาพในหลักสูตรของโรงเรียน สนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรับรู้ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อในภูมิภาคในหมู่อาจารย์ผ่านการฝึกอบรม โครงการแลกเปลี่ยน และการจัดตั้งข้อมูลพื้นฐานออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องนี้ จัดให้มีการประชุมผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นในภูมิภาคอาเซียนที่หลากหลาย การสร้างศักยภาพและเครือข่าย รวมทั้งยอมรับการดำรงอยู่ของเวทีโรงเรียนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ ประกอบด้วย การพัฒนากรอบทักษะภายในประเทศของแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อช่วยสนับสนุนการมุ่งไปสู่การจัดทำการยอมรับทักษะในอาเซียน การสนับสนุนการถ่ายโอนของนักเรียน นักศึกษาให้มากขึ้น การพัฒนามาตรฐานด้านอาชีพบนพื้นฐานของความสามารถในภูมิภาคอาเซียน โดยสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยประสานกับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน

๓. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม ประกอบด้วย การพัฒนาเนื้อหาสาระร่วมในเรื่องอาเซียนสำหรับโรงเรียนเพื่อใช้เป็นตัวอ้างอิงสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของครูอาจารย์ การเสนอให้มีหลักสูตรปริญญาด้านศิลปวัฒนธรรมอาเซียนในมหาวิทยาลัย เสนอให้มีภาษาประจำชาติอาเซียน ให้เป็นภาษาต่างประเทศวิชาเลือกในโรงเรียน สนับสนุนโครงการระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่เยาวชน รับรองการมีอยู่ของโครงการอื่น ๆ เช่น การนำเที่ยวโรงเรียนอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาอาเซียน การประชุมเยาวชนอาเซียนด้านวัฒนธรรม การประชุมสุดยอดเยาวชนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอาเซียน การประชุมเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และการประกวดสุนทรพจน์ระดับเยาวชน สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการสนับสนุนการศึกษาสำหรับทุกคน จัดให้มีการประชุมวิจัยทางด้านการศึกษาอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการวิจัยและพัฒนาในภูมิภาคให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยจากประเทศสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นและเรื่องที่เกี่ยวข้องของภูมิภาค สนับสนุนความเข้าใจและการตระหนักรับรู้ในประเด็นและเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียนโดยการบูรณาการให้อยู่ในหลักสูตรโรงเรียน และการมอบรางวัลโรงเรียนสีเขียวอาเซียน เฉลิมฉลองวันอาเซียน (วันที่ ๘ สิงหาคม) ในโรงเรียน โดยเฉพาะในเดือนสิงหาคมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การร้องเพลงชาติอาเซียน การจัดการแข่งขันเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอาเซียน การจัดแสดงเครื่องหมายและสัญลักษณ์อื่น ๆ ของอาเซียน การจัดค่ายเยาวชนอาเซียน เทศกาลเยาวชนอาเซียนและวันเด็กอาเซียน เสนอให้มีการแบ่งปันทรัพยากรแก่กัน รวมถึงพิจารณาการจัดตั้งกองทุนพัฒนาด้านการศึกษาของภูมิภาคเพื่อให้มั่นใจว่าจะได้รับการสนับสนุนทางการเงินอย่างเพียงพอในการปฏิบัติการต่าง ๆ และมอบหมายให้องค์กรระดับรัฐมนตรีรายสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง และเลขาธิการอาเซียนดำเนินการปฏิบัติตามปฏิญญา ฯ โดยการให้แนวทางและสนับสนุนแผน ๕ ปีของอาเซียนว่าด้วยเรื่องการศึกษา

ปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยการส่งเสริม
เยาวชนอาสาสมัครและเยาวชนผู้ประกอบการ
ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนเพื่อสร้างอนาคต
ของอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของเยาวชน
ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะ
เยาวชนด้อยโอกาส และเยาวชนนักวิชาชีพ
เพื่อส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน

๒.๒. ปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยการส่งเสริมเยาวชนอาสาสมัครและเยาวชนผู้ประกอบการ

ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชน ครั้งที่ ๘ เมื่อปี ๒๕๕๖ ณ กรุงบันดาร์เสรี-เบกาวัน ได้ให้การรับรองปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยการส่งเสริมเยาวชนอาสาสมัครและเยาวชนผู้ประกอบการ โดยปฏิญญา ฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนเพื่อสร้างอนาคตของอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของเยาวชนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะเยาวชนด้อยโอกาส และเยาวชนนักวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน การส่งเสริมให้เยาวชนทำงานอาสาสมัครและเป็นผู้ประกอบการเพื่อสร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อบรรลุความเป็นปึกแผ่นและมีเอกภาพของอาเซียน เช่น การพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน บรรเทาภัยพิบัติ สุขภาพอนามัย การศึกษา และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนกลุ่มที่เปราะบาง เช่น กลุ่มผู้มีปัญหาทางร่างกาย และส่งเสริมทักษะการประกอบการ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้เยาวชนอาสาสมัครและเยาวชนผู้ประกอบการได้มีส่วนร่วมผ่านเวทีต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเจรจาแลกเปลี่ยนทัศนะระหว่างประชาชนด้วยกัน โดยมุ่งให้เกิดความฝันและแรงบันดาลใจร่วมกัน ให้ความชื่นชมต่อข้อตกลงจัดตั้งกองทุนโครงการเยาวชนอาเซียน (ASEAN Youth Programme Fund) ซึ่งมุ่งปรับปรุงคุณภาพชีวิตของเยาวชนอาเซียนผ่านการผลักดันนโยบายและโครงการด้านเยาวชนต่าง ๆ รวมถึง การเร่งระดมทรัพยากรที่มีอยู่ อาทิ กองทุนเยาวชนอาเซียน – สิงคโปร์ และทรัพยากรอื่น ๆ จากคู่เจรจาอาเซียน เพื่อสนับสนุนความร่วมมือของเยาวชนให้มุ่งสู่สันติภาพ เสถียรภาพ และอนาคตอันสดใสยิ่งขึ้นสำหรับคนรุ่นต่อ ๆ ไป

๒.๓ ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการอุดมศึกษา

ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ เมื่อปี ๒๕๕๘ ที่จัดขึ้นที่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ให้การรับรองปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการอุดมศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นปัจจัยเร่งให้เกิดวาระการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาของประเทศสมาชิก บทบาทเชิงวิชาการของอุดมศึกษา สนับสนุนการเคลื่อนย้ายเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมเรื่องสันติภาพ ความมั่งคั่ง การปรับตัว และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เน้นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็นสังคมแห่งนวัตกรรม โดยสถาบันอุดมศึกษาในอาเซียนจะต้องมีบทบาทในการพัฒนาศักยภาพของภูมิภาค เช่น การให้โอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา การศึกษาออนไลน์ และการเรียนรู้แบบผสมผสาน การศึกษาหลังปริญญา การศึกษาข้ามพรมแดน และการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ ที่มีความยืดหยุ่น สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิจัย การพัฒนาชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงส่งเสริมนักวิชาการในภูมิภาคให้เป็นที่ประจักษ์ในเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามกรอบปฏิญญา ฯ เช่น การแลกเปลี่ยนนักศึกษาในภูมิภาคที่ส่งผลต่อการแลกเปลี่ยน และการเชื่อมโยงระหว่างประชาชน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียน การส่งเสริมผลงานด้านวิชาการ และการวิจัยในกรอบอาเซียน เป็นต้น

ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการอุดมศึกษา มุ่งเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการอุดมศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นปัจจัยเร่งให้เกิดวาระการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ส่งเสริมการยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาของประเทศสมาชิก บทบาทเชิงวิชาการของอุดมศึกษา สนับสนุนการเคลื่อนย้ายเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

๒.๔ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น

ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ ระหว่างวันที่ ๖-๘ กันยายน ๒๕๕๙ ได้ให้การรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น (ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth) ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ปฏิญญา ฯ เป็นข้อริเริ่มของประเทศไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับภูมิภาค โดยการพัฒนาโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกันทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น เป็นข้อริเริ่มของประเทศไทยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับภูมิภาค โดยการพัฒนาโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกันทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ปฏิญญา ฯ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นจากระบบการศึกษา ด้วยตระหนักว่า ในอาเซียนยังมีเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งแบ่งเด็กตกหล่นเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ก) เด็กที่ไม่มีโอกาสได้เข้าเรียน ข) เด็กที่ไม่เข้าเรียน แม้โรงเรียนจะมีความพร้อมในการรับเข้าศึกษา ค) เด็กที่ลงทะเบียนเรียน แต่ไม่เข้าเรียนหรือเสี่ยงต่อการออกจากโรงเรียนกลางคัน และ ง) เด็กที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนามาตรการที่มีประสิทธิผล เพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีโอกาสที่เท่าเทียมในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ได้เข้าเรียนและคงอยู่ในโรงเรียน และสามารถเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษา โดยมีสาระสำคัญการดำเนินงาน ดังนี้

๑. จัดการศึกษาระดับประถมเป็นภาคบังคับที่เด็กทุกคนสามารถเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๒. สนับสนุนการพัฒนาของการศึกษาระดับมัธยมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ จัดการศึกษาให้แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน และการเสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีที่จำเป็น

๓. ทำให้ข้อมูลข่าวสารและการแนะนำทางการศึกษาและอาชีพเป็นที่แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน

๔. ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอและลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน

๕. ดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาสหัสวรรษแห่งสหประชาชาติ และมุ่งสู่วาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๗๓ ที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนไว้จำนวน ๑๗ ข้อ โดยเป้าหมายข้อที่ ๑ มุ่งเน้น “การขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกแห่งหน” และ เป้าหมายข้อที่ ๔ มุ่งเน้น “การสร้างหลักประกันในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง รวมทั้งส่งเสริมการสร้างโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับทุกคน” ภายในปี ๒๕๗๓

๒.๕ การประชุมระดับอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น (ASEAN Conference on Out-of-School Children and Youth)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการประชุมระดับอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ โดยมีผู้บริหาร เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น ตลอดจนนักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วมการประชุม ฯ เพื่อรับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นในประเทศสมาชิกอาเซียน และผลกระทบต่อการเติบโตและการพัฒนาของประเทศสมาชิก แลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมทางนโยบายที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา และเสนอแนะประเด็นสำคัญที่เห็นควรเร่งดำเนินการ เพื่อลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นของอาเซียน รวมถึงหารือร่วมกันเพื่อพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนของอาเซียนได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพตามความพร้อมของแต่ละบุคคล

๒.๖ ปฏิญญากรุงเทพ ฯ ว่าด้วยการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ในอาเซียน

ปฏิญญากรุงเทพ ฯ ว่าด้วยการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ในอาเซียน เป็นผลจากการที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม “Consultative Meeting to Finalize the Bangkok Declaration on Advancing Partnership in Education for 2030 Agenda for Sustainable Development in ASEAN” เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ที่ กรุงเทพมหานคร เพื่อยกร่างปฏิญญากรุงเทพ ฯ ว่าด้วยการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ (Bangkok Declaration on Advancing Partnership in Education for 2030 Agenda for Sustainable Development in ASEAN) โดยได้ดำเนินการร่วมกับสำนักเลขาธิการอาเซียน สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพ ฯ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ) และองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการของอาเซียน เข้าร่วมการประชุม ฯ ปฏิญญา ฯ ประกอบด้วยกลไกการดำเนินการใน ๓ ด้าน ดังนี้

๑. สร้างความตระหนักรู้วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ส่งเสริมให้นำวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ บรรจุในแผนดำเนินงานของอาเซียน ให้ความสำคัญกับหลักการเรื่องการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และส่งเสริมความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๒. ส่งเสริมการศึกษาวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ จัดการศึกษาที่มีความเสมอภาค การศึกษาตลอดชีวิต และการฝึกอบรมเพื่อตอบสนองต่อกระแสของภูมิภาคและโลกาภิวัตน์ ผ่านระบบการศึกษาทุกระดับในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ส่งเสริมการศึกษาของผู้ด้อยโอกาสและผู้อยู่ชายขอบ ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น ส่งเสริม เรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาปรับใช้ในการเรียนการสอน การฝึกอบรม พัฒนาการเข้าถึงการอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษาเพื่อตอบรับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศและภูมิภาค ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานของกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียนและกรอบประกันคุณภาพอาเซียน และเสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้สนับสนุนสังคมที่มีความสงบสุข มีภูมิคุ้มกัน มีความมั่นคงและยั่งยืน

๓. เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกระดับในการบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของศูนย์อาเซียนเพื่อการศึกษาและการหารือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืนของซีมีโอ และสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำการวิจัยและแนวปฏิบัติที่ดี เช่น แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๒.๖ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงาน

ที่ประชุมผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงาน เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ ปฏิญญา ฯ เป็นความร่วมมือข้ามสาขา ระหว่างภาคแรงงานและภาคการศึกษา โดยมีภาคแรงงานเป็นสาขาหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ปฏิญญา ฯ แสดงเจตจำนงทางการเมืองของประเทศสมาชิกอาเซียนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพและสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโลก เช่น สนับสนุนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาฐานข้อมูลด้านตลาดแรงงาน การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการพัฒนาทักษะแรงงาน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเป็นการยกระดับความร่วมมือทางด้านอาชีวศึกษา ในการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล อุตสาหกรรม ๔.๐ อุตสาหกรรมปัญญาประดิษฐ์และหุ่นยนต์ จึงต้อง

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงานมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพและสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโลก เช่น สนับสนุนให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาฐานข้อมูลด้านตลาดแรงงาน การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการพัฒนาทักษะแรงงาน เป็นต้น

เตรียมความพร้อมประชาชนในภูมิภาคเพื่อรับมือกับความท้าทายที่จะเกิดขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจประเด็นอุตสาหกรรม ๔.๐ พร้อมพัฒนาคุณภาพแรงงานให้ได้มาตรฐานโลก เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต และมีสมรรถนะพร้อมตามความต้องการของตลาดแรงงานโลก ตลอดจนเป็นกลไกสนับสนุนความร่วมมือข้ามสาขาระหว่างภาคการศึกษา ภาคแรงงาน และภาคธุรกิจ นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้ง ASEAN TVET Council เพื่อเป็นเวทีสำหรับการประสานงาน งานศึกษาวิจัย และการพัฒนาด้านนวัตกรรม รวมถึงการติดตามแผนงานระดับภูมิภาคที่จะสนับสนุนความก้าวหน้าด้านการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมในภูมิภาค

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียน ที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน

เรา ประมุขรัฐและหัวหน้ารัฐบาลของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ ที่ชะอำ-หัวหิน

ยืนยันว่า ภารกิจของเราในการสนับสนุนให้เกิดการก่อตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่ ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม ทั้ง ๓ เสาหลักนี้ต่างก็ส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันให้สำเร็จภายในปี ๒๐๑๕ ตามที่ได้ตกลงกันโดยผู้นำในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๐๐๗

ยืนยันว่า หนึ่งในวัตถุประสงค์ของอาเซียนที่ระบุไว้ในกฎบัตรอาเซียน ข้อที่ ๑ ย่อหน้าที่ ๑๐ คือ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในเรื่องการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีพ รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนอาเซียนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแห่งประชาคมอาเซียน

ตระหนักถึง ความสำคัญของการศึกษาในการมีส่วนร่วมในการก่อตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีความรับผิดชอบทางสังคม เพื่อที่จะยึดเหนี่ยวกันอย่างแน่นแฟ้นให้เป็นผลสำเร็จ และเพื่อความเป็นเอกภาพในหมู่ชาติสมาชิกและประชาชนอาเซียน โดยการเร่งสร้างอัตลักษณ์ร่วมกัน และการสร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันที่ครอบคลุมไปถึงความอยู่ดีกินดีการดำรงชีวิตและสวัสดิการของประชาชนที่ดีขึ้น

ระลึกถึง ทัศนะของรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนที่แสดงในที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๐๐๖ ความว่า การศึกษาไม่ควรถูกพิจารณาภายใต้เสาสังคมและวัฒนธรรมแต่เพียงอย่างเดียวแต่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควรพัฒนาผ่านทั้ง 3 เสาของประชาคมอาเซียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับรัฐสมาชิกแต่ละรัฐ รวมไปถึงในระดับภูมิภาคอาเซียนด้วย

ระลึกถึง ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (๒๐๐๙ - ๒๐๑๕) ซึ่งประกอบด้วยร่างแผนงานของ ๓ ประชาคม และแผนปฏิบัติงานสำหรับข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน ฉบับที่ ๒ ซึ่งเน้นไปที่การพัฒนามนุษย์ในฐานะที่เป็นกุญแจสำคัญต่อการพัฒนาประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ระลึกด้วยว่า ทัศนะของรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนในการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๐๐๙ ที่ภูเก็ต ซึ่งได้พิจารณาและปรับปรุงชุดของข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมมนาภูมิภาค ครั้งที่ ๑ ว่าด้วยความร่วมมือที่แน่นแฟ้นทางการศึกษาเพื่อบรรลุการเป็นประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๐๐๙ ที่กรุงเทพ ฯ และชลบุรี ประเทศไทย รวมทั้งการพัฒนาแผนปฏิบัติการเรื่องการศึกษา ๕ ปี ของอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาอย่างเข้มแข็งภายในอาเซียนและประเทศคู่เจรจา

ในการนี้ ได้ตกลงว่าการดำเนินการดังต่อไปนี้เป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งต่อบทบาทของการศึกษาเรื่องการสร้างประชาคมอาเซียนในปี ๒๐๑๕

๑) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง

สนับสนุน ความเข้าใจและความตระหนักรับรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนให้มากขึ้น โดยผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน และเผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่าง ๆ ของชาติในอาเซียน

ให้ เน้นในหลักการแห่งประชาธิปไตยให้มากขึ้น เคารพในสิทธิมนุษยชน และค่านิยมในเรื่องแนวทางที่สันติภาพในหลักสูตรของโรงเรียน

สนับสนุน ความเข้าใจและความตระหนักรับรู้ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อในภูมิภาคในหมู่อาจารย์ผ่านการฝึกอบรม โครงการแลกเปลี่ยน และการจัดตั้งข้อมูลพื้นฐานออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องนี้

จัดให้มี การประชุมผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นเวที ในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นในภูมิภาคอาเซียนที่หลากหลาย การสร้างศักยภาพและเครือข่ายของพวกเขาเอง เรายอมรับการดำรงอยู่ของเวทีผู้บริหารโรงเรียนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia School Principals 'Forum: SEA-SPF)

๒. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ

พัฒนา กรอบทักษะภายในประเทศของแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อช่วยสนับสนุนการมุ่งไปสู่การจัดทำการยอมรับทักษะในอาเซียน

สนับสนุน การขับเคลื่อนของนักเรียน นักศึกษาให้ดีขึ้นโดยการพัฒนาบัญชีรายการระดับภูมิภาคของอุปกรณ์สารนิเทศด้านการศึกษาที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจัดหาได้

สนับสนุน การเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือในภูมิภาคอาเซียน โดยผ่านกลไกความร่วมมือในระดับภูมิภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะต้องดำเนินควบคู่ไปกับความพยายามในการปกป้องและปรับปรุงมาตรฐานทางด้านการศึกษาและวิชาชีพ

พัฒนา มาตรฐานด้านอาชีพบนพื้นฐานของความสามารถในภูมิภาคอาเซียน โดยมุ่งไปที่การสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยประสานกับกระบวนการกรอบการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านแรงงาน

สนับสนุน การพัฒนามาตรฐานทั่วไปของความสามารถด้านอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อเป็นฐานการเปรียบเทียบสำหรับส่งเสริมการรับรู้ร่วมกัน;

๓. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม

พัฒนา เนื้อหาสาระร่วมในเรื่องอาเซียนสำหรับโรงเรียนเพื่อใช้เป็นตัวอ้างอิงสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของครูอาจารย์

เสนอให้มี หลักสูตรปริญญาด้านศิลปวัฒนธรรมอาเซียนในมหาวิทยาลัย

เสนอให้มี ภาษาประจำชาติอาเซียนให้เป็นภาษาต่างประเทศวิชาเลือกในโรงเรียน

สนับสนุน โครงการระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นที่การส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่เยาวชน เรารับรองการมีอยู่ของโครงการอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ เช่น การนำเที่ยวโรงเรียนอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาอาเซียน การประชุมเยาวชนอาเซียนด้านวัฒนธรรม การประชุมสุดยอดเยาวชนนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอาเซียน การประชุมเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และการประกวดสุนทรพจน์ระดับเยาวชน

สนับสนุน การเข้าถึงชุมชนชนบทในวงกว้างเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพโดยการจัดทำโครงการชุมชนในอาเซียนสำหรับอาสาสมัครรุ่นเยาว์เพื่อสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ชนบทและสำหรับคนพื้นเมืองในประเทศสมาชิก

สนับสนุน การเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศสมาชิกอาเซียนโดยการสนับสนุนการศึกษาเพื่อปวงชน

จัดให้มี การประชุมวิจัยทางด้านการศึกษาอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการวิจัยและพัฒนาในภูมิภาคให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยจากประเทศสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นและเรื่องที่เกี่ยวข้องของภูมิภาค

สนับสนุน ความเข้าใจและการตระหนักรับรู้ในประเด็นและเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียนโดยการบูรณาการให้อยู่ในหลักสูตรของโรงเรียนและการมอบรางวัลโรงเรียนสีเขียวอาเซียน

เฉลิมฉลอง วันอาเซียน (วันที่ ๘ สิงหาคม) ในโรงเรียนโดยเฉพาะในเดือนสิงหาคมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การร้องเพลงชาติอาเซียน การจัดการแข่งขันเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอาเซียน การจัดแสดงเครื่องหมายและสัญลักษณ์อื่น ๆ ของอาเซียน การจัดค่ายเยาวชนอาเซียน เทศกาลเยาวชนอาเซียน และวันเด็กอาเซียน

เห็นชอบ ที่จะเสนอในรัฐสมาชิกอาเซียนแบ่งปันทรัพยากรแก่กัน และพิจารณาการจัดตั้งกองทุนพัฒนาด้านการศึกษาของภูมิภาคเพื่อให้มั่นใจว่าจะได้รับการสนับสนุนทางการเงินอย่างเพียงพอในการปฏิบัติการต่าง ๆ ได้ตามที่ได้รับการเสนอแนะมา

มอบหมายให้ องค์กรระดับรัฐมนตรีรายสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้องและเลขาธิการอาเซียนดำเนินการปฏิบัติตามปฏิญญานี้โดยการให้แนวทางและสนับสนุนแผน ๕ ปีของอาเซียนว่าด้วยเรื่องการศึกษา รวมทั้งข้อตกลงในการควบคุมดูแลที่ได้รับการสนับสนุนโดยคณะกรรมการผู้แทนถาวรและรายงานต่อเราเป็นประจำผ่านคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนทราบผลการคืบหน้าของการดำเนินการ

ปฏิญาณว่า ความมุ่งมั่นและข้อผูกพันของเราในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดประชาคมอาเซียนที่มีการเคลื่อนไหว ประชาคมที่มีความเชื่อมโยงกัน และประชาคมของประชาชนอาเซียนและเพื่อประชาชนอาเซียน

รับรอง ณ ชะอำ-หัวหิน ประเทศไทย วันที่ ๒๔ ในเดือนตุลาคม ปีคริสต์ศักราชสองพันเก้า ในสำเนาต้นฉบับเดียวในภาษาอังกฤษ

Cha-Am Hua Hin Declaration on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring and Sharing Community

WE, the Heads of State and Government of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as "ASEAN"), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, on the occasion of the 15th ASEAN Summit in Cha-am Hua Hin;

REAFFIRMING our commitment to support the establishment of an ASEAN Community comprising three pillars, namely political and security cooperation, economic cooperation and socio-cultural cooperation that are closely intertwined and mutually reinforcing, by 2015 as called for by our Leaders at the 12th ASEAN Summit on 13 January 2007;

REAFFIRMING that one of ASEAN purposes as stipulated on Article 1 Paragraph 10 of the ASEAN Charter is to develop human resources through closer cooperation in education and life-long learning, and in science and technology, for the empowerment of the peoples of ASEAN and for the strengthening of the ASEAN Community;

RECOGNIZING the importance of education sector in contributing to the establishment of an ASEAN Community that is people-centred and socially responsible with a view to achieving enduring solidarity and unity among the nations and peoples of ASEAN by forging a common identity and building a caring and sharing society which is inclusive and where the well-being, livelihood, and welfare of the peoples are enhanced;

RECALLING the views of the ASEAN Ministers of Education expressed at their First Meeting (ASED) on 21 March 2006 that education sector should not be viewed solely under the socio-cultural pillar but, by developing human resources, permeates through all the three pillars of the ASEAN Community in enhancing competitiveness of individual Member States as well as ASEAN as a region;

RECALLING the Cha-am Hua Hin Declaration on the Roadmap for the ASEAN Community (2009-2015) which comprises the three Community Blueprints and the Second Work Plan for the Initiative for ASEAN Integration, which highlight human development as one of the key elements in the development of the ASEAN Socio-Cultural Community;

ALSO RECALLING the views of the ASEAN Education Ministers of Education in their Fourth Meeting on 5 April 2009 in Phuket which considered and adopted the set of Recommendations from the First Regional Seminar on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring and Sharing Community during 23-25 February 2009 in Bangkok and Chonburi, Thailand, as well as the development of ASEAN's Five-Year Work Plan on Education in strengthening educational cooperation within ASEAN and Dialogue Partners.

Do hereby agree that the following actions are necessary in strengthening the role of education in building the ASEAN Community by 2015

I. ROLE OF EDUCATION SECTOR IN POLITICAL AND SECURITY PILLAR:

PROMOTE better understanding and appreciation of the ASEAN Charter through the school curriculum on ASEAN and disseminating the ASEAN Charter which has been translated into ASEAN national languages;

GIVE greater emphasis on the principles of democracy, respect for human rights and peace-oriented values in the school curriculum;

PROMOTE better understanding and appreciation of different cultures, customs and faiths in the region among teachers through training and exchange programmes and establishment of an online database on this subject;

CONDUCT a regular school leaders' forum as a platform for exchanging views on various regional issues in ASEAN, building their capacity and networking. We acknowledge the existing Southeast Asia School Principals' Forum (SEA-SPF);

II. ROLE OF EDUCATION SECTOR IN ECONOMIC PILLAR

DEVELOP national skills framework in ASEAN Member States as an incremental approach towards an ASEAN skills recognition framework;

PROMOTE greater mobility of students by developing a regional catalogue of information materials of education offered in ASEAN Member States;

SUPPORT greater mobility of skilled workers in the ASEAN region through regional cooperation mechanisms among ASEAN Member States to be accompanied by efforts to safeguard and improve educational and professional standards;

DEVELOP an ASEAN competency-based occupational standard aimed at supporting the development of ASEAN human resources that are regionally and globally competitive and meet the needs of industries in coordination with the ASEAN Labour Ministers Meeting (ALMM) process;

ENCOURAGE the development of a common standard of competencies for vocational and secondary education as a base for benchmarking with a view to promote mutual recognition;

III. ROLE OF EDUCATION SECTOR IN SOCIO-CULTURAL PILLAR

DEVELOP a common content on ASEAN for schools as a reference for teacher training and teaching;

OFFER graduate courses on ASEAN arts and cultures in universities;

OFFER ASEAN languages as optional foreign language subjects in schools;

PROMOTE regional outreach programmes aimed at raising ASEAN awareness among our youth. We acknowledge the existing outreach programmes, such as the ASEAN Schools Tour, ASEAN Student Exchange Programme, ASEAN Youth Cultural Forum, ASEAN University Youth Summit, AUN Educational Forum and Young Speakers Contest;

SUPPORT wider access of rural communities to quality education by establishing an ASEAN community-based programme for young volunteers to support the learning centers in rural areas and for indigenous people in Member States;

PROMOTE life-long learning in ASEAN Member States in support of the Education for All (EFA);

ESTABLISH an ASEAN educational research convention to promote collaborative research and development (R&D) in the region and as a platform for researchers from Member States to exchange views on various regional issues and concerns;

PROMOTE better understanding and awareness of various environmental issues and concerns in the ASEAN region by integrating it in school curriculum and presenting "ASEAN Green School" awards;

CELEBRATE the ASEAN Day (8th August) preferably in the month of August in schools through various activities, such as singing the ASEAN Anthem, conducting a competition on ASEAN history and cultures, displaying ASEAN emblem and other iconic elements, organising an ASEAN youth camp, ASEAN youth festival and ASEAN children's day;

AGREE that ASEAN Member States should consider sharing their resources and consider establishing a regional education development fund to ensure adequate financial support to implement the recommended actions;

TASK the concerned ASEAN Sectoral Ministerial Bodies and the Secretary-General of ASEAN to implement this Declaration in guiding and supporting ASEAN's Five Year Work Plan on Education as well as monitor commitments supported by the Committee of Permanent Representatives, and report to us regularly through the ASEAN Socio- Cultural Community Council on the progress of the implementation;

PLEDGE our resolve and commitment to strengthen education to realize an ASEAN Community of Actions, a Community of Connectivity and a Community of and for the Peoples of ASEAN.

ADOPTED at Cha-am Hua Hin, Thailand, this Twenty Forth Day of October in the Year Two Thousand and Nine, in a single original copy, in the English Language.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยการส่งเสริมเยาวชนอาสาสมัครและเยาวชนผู้ประกอบการ

พวกเรา รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบงานด้านเยาวชนของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซึ่งต่อไปนี้จะขอเรียกว่า อาเซียน) ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มารวมตัวกัน ณ กรุงบันดาร์เสรี-เบกาวัน ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ค.ศ. ๒๐๑๓ เพื่อร่วมประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชนครั้งที่แปด (Ammy VIII)

ตระหนักว่า สาระสำคัญเรื่อง “ประชาชนอาเซียน : มุ่งสู่อนาคตร่วมกัน” (Our People, Our Future Together) ในช่วงเวลาที่ประเทศบรูไนดารุสซาลามเป็นประธานสมาคมอาเซียนในปี ๒๐๑๓ เน้นบทบาทของประชาชนในการร่วมมือเชิงรุกเพื่อสร้างความมั่นใจให้เกิดการพัฒนาทั่วทั้งภูมิภาคขณะขับเคลื่อนไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๐๑๕

รับรองว่า ประเด็นหลักของการประชุมระดับรัฐมนตรี หัวข้อ “ร่วมพัฒนาเยาวชนในวันนี้เพื่อสร้างอนาคตของอาเซียน” (Young People : Building Tomorrow’s ASEAN Today) สะท้อนถึงการประชุมสุดยอด ครั้งที่ ๒๒ ของอาเซียนในกรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ เมษายน ซึ่งเน้นความสำคัญของการใส่ใจในบทบาทของเยาวชนอันถือเป็นทรัพย์สินในอนาคตของภูมิภาค ในการส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจสังคมให้เกิดประโยชน์แก่คนรุ่นต่อไป โดยเฉพาะเยาวชนด้อยโอกาส และเยาวชนนักวิชาชีพซึ่งมีสถานภาพเฉพาะในการส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน

ระลึกถึง ปฏิญญามะนิลาว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือในการจ้างงานเยาวชนอย่างยั่งยืน ณ การประชุมรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบงานด้านเยาวชน ครั้งที่ ๔ (AMMY IV) เมื่อปี ๒๐๐๓ ซึ่งตระหนักว่าเยาวชนผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อาทิ ปัญหาเยาวชนว่างงาน และความริเริ่มฮานอยในการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านเยาวชน ครั้งที่ ๗ (AMMY VII) เมื่อปี ๒๐๑๑ อันสะท้อนพันธสัญญาที่จะเสริมความเข้มแข็งให้แก่เยาวชนซึ่งจะก้าวขึ้นเป็นผู้นำและผู้ประกอบการในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อไปในอนาคต

ชี้นำโดย ร่างแผนงานประชาคมอาเซียนด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งลงนามรับรองไว้เมื่อปี ๒๐๐๙ โดยกำหนดแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับเยาวชนเอาไว้ ๑๕ แผนงาน รวมทั้งการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัครสันติภาพเยาวชนอาเซียน และเวทีสาธารณะเพื่อรองรับเยาวชนผู้ประกอบการในอาเซียน ตลอดจนจัดตั้งเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญระดับภูมิภาคเพื่อฝึกฝนทักษะประกอบการให้แก่เยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน

เห็นพ้องกันว่า การส่งเสริมให้เยาวชนทำงานอาสาสมัครและเป็นผู้ประกอบการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างให้ประชาคมอาเซียนหล่อหลอมอัตลักษณ์ร่วมของภูมิภาค พร้อมกับสร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อบรรลุความเป็นปึกแผ่นมีเอกภาพของประเทศทั้งหลายและประชาชนทั้งมวลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

รับทราบถึง การจัดสัมมนาและนิทรรศการเยาวชนผู้ประกอบการของอาเซียนครั้งที่หนึ่งซึ่งจัดต่อเนื่องจากการประชุมระดับรัฐมนตรี เพื่อเป็นเวทีสนับสนุนให้เยาวชนพึ่งพาตนเองในด้านเศรษฐกิจได้ดีขึ้นโดยพัฒนาการริเริ่มลงทุนและการประกอบกิจการของตนเอง

รับทราบ ข้อมติที่ลงนามรับรองไว้ในการสัมมนาดังกล่าว ซึ่งเน้นปัญหาการจ้างงานเยาวชนพร้อมกับเรียกร้องให้ลงมือจัดสร้างให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนให้เกิดการจ้างงานนักวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น และเกื้อหนุนการเสริมพลังทางเศรษฐกิจของเยาวชนทุกสาขาย่อย

เห็นพ้องกันว่า จะจัดการสัมมนาเยาวชนผู้ประกอบการขึ้นเป็นประจำ เพื่อผลักดันให้เป็นไปตามข้อมติของการสัมมนาครั้งแรก

ชื่นชม ความก้าวหน้าในการจัดเตรียมและบริหารจัดการโครงการอาสาสมัครเยาวชนอาเซียน (ASEAN Youth Volunteer Program หรือ AYVP) ซึ่งมาเลเซียจัดตั้งขึ้นจนเป็นผลสำเร็จ โครงการนี้มุ่งสร้างผลกระทบเป็นทวีคูณต่อการพัฒนางานอาสาสมัครทั่วภูมิภาคอาเซียน โดยเปิดตัวโครงการเยาวชนผู้นำด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (ASEAN Youth Eco-Leaders) และยุวทูตวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Youth Heritage Ambassador) เป็นโครงการแรก

เรียกร้อง ให้เยาวชนนักวิชาชีพซึ่งดำรงสถานภาพเฉพาะเร่งส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นในภูมิภาคอาเซียน ช่วยอาสาทำงานบริการชุมชนในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาชนบทและขจัดความยากจน บรรเทาภัยพิบัติ สุขภาพอนามัย การศึกษา และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนกลุ่มที่เปราะบาง เช่น กลุ่มผู้มีปัญหาทางร่างกาย และส่งเสริมทักษะการประกอบการ

สนับสนุน ข้อเสนอของบรูไนดารุสซาลามให้เยาวชน นักวิชาชีพมีส่วนร่วมผ่านกลุ่มเยาวชนอาสาสมัคร ซึ่งจะเสริมเติมเต็มโครงการเยาวชนอาสาสมัครอาเซียน (AYVP) ด้วยโครงการริเริ่มระยะสั้นสามโครงการ ซึ่งมีกำหนดจะดำเนินงานในกัมพูชา อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ในปีนี้

เรียกร้อง บรรดาเจ้าหน้าที่และพันธมิตรของเราให้พัฒนาและดำเนินโครงการเยาวชนอาสาสมัครต่าง ๆ อย่างรอบด้านและยั่งยืน

เรียกร้องเช่นกัน ให้บรรดาเจ้าหน้าที่ของเราสนับสนุนให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ตระหนักถึงภูมิภาคอาเซียนมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งให้เยาวชนอาสาสมัครและเยาวชนผู้ประกอบการได้มีส่วนร่วมผ่านเวทีต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเจรจาแลกเปลี่ยนทัศนะระหว่างประชาชนด้วยกัน โดยมุ่งให้เกิดความฝันและแรงบันดาลใจร่วมกันในภูมิภาคนี้

ส่งเสริม ให้บรรดาเจ้าหน้าที่ของเรานับรวมเยาวชนอาสาสมัครและเยาวชนผู้ประกอบการไว้ในหมู่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญในแผนงานการติดต่อสื่อสารอย่างครอบคลุมซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนา เพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ชื่นชม ข้อตกลงจัดตั้งกองทุนโครงการเยาวชนอาเซียน (ASEAN Youth Programme Fund) ซึ่งมุ่งปรับปรุงคุณภาพชีวิตของเยาวชนอาเซียนผ่านการผลักดันนโยบายและโครงการด้านเยาวชนต่าง ๆ ของภูมิภาคนี้ ให้บรรลุผล ควบคู่ไปกับความพร้อมของประเทศสมาชิกที่จะร่วมอุดหนุนเงินกองทุนในเบื้องต้น

ส่งเสริม การเร่งระดมทรัพยากรที่มีอยู่ อาทิ กองทุนเยาวชนอาเซียน – สิงคโปร์ และทรัพยากรอื่น ๆ จากคู่เจรจาอาเซียน เพื่อสนับสนุนความร่วมมือของเยาวชนให้มุ่งสู่สันติภาพ เสถียรภาพ และอนาคตอันสดใสยิ่งขึ้นสำหรับคนรุ่นต่อ ๆ ไป

เร่งเร้า ให้บรรดาเจ้าหน้าที่ของเราร่วมมือกันประสานให้กิจกรรมและการริเริ่มต่าง ๆ สัมฤทธิ์ผลตามปฏิญญาฉบับนี้

Bandar Seri Begawan Declaration on Youth Volunteerism and Entrepreneurship

WE, the Ministers Responsible for Youth of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as ASEAN), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam:

HAVING gathered in Bandar Seri Begawan on 22 May 2013, for the Eighth ASEAN Ministerial Meeting on Youth (AMMY VIII);

RECOGNIZING that the theme of "Our People, Our Future Together" during Brunei Darussalam's chairmanship of ASEAN in 2013 highlights the role of people in advancing cooperation to ensure the development of the whole region as it moves towards an ASEAN Community in 2015;

ACKNOWLEDGING that the theme of the Ministerial Meeting, "Young People: Building Tomorrow's ASEAN Today", reflects the 22nd ASEAN Summit in Bandar Seri Begawan on 24-25 April, which highlighted the importance of nurturing the role of youth, the region's future assets, in promoting socio-economic development to benefit the next generation particularly the marginalized youth and the unique position of young professionals in boosting ASEAN solidarity;

RECALLING the Manila Declaration on Strengthening Participation in Sustainable Youth Employment at AMMY IV in 2003, which recognised the importance of youth entrepreneurship in addressing issues such as unemployment among young people, and the Hanoi Initiative at AMMY VII in 2011, which reflected the commitment to strengthen Southeast Asia's future generation of leaders and entrepreneurs;

GUIDED BY the ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint adopted in 2009, which has 15 youth-related actions including the establishment of an ASEAN youth peace corps and an ASEAN forum on youth entrepreneurship as well as a regional network of experts to train entrepreneurial skills to out-of-school youth;

AGREE that youth volunteerism and entrepreneurship are very important for ASEAN community building to forge a common regional identity and build a caring and sharing society, with the ultimate goal of achieving unity and solidarity among all nations and people in Southeast Asia;

ACKNOWLEDGE the First ASEAN Young Entrepreneurs Seminar and Expo held back-to-back with the Ministerial Meeting as a platform for promoting greater economic self-reliance among young people through enterprise and entrepreneurship development;

NOTE the resolution adopted by the Seminar, which highlighted the challenges of youth employment and called for actions to establish an enabling environment that supports pro-employment growth and the economic empowerment of all youth subsectors;

AGREE to organize regular Young Entrepreneurs Seminars to move forward the resolution of the first seminar;

WELCOME progress in implementing and finalizing the operating arrangements for the ASEAN Youth Volunteer Programme (AYVP) established by Malaysia, noting that the programme is to create a multiplier effect for the development of volunteerism across ASEAN with an inaugural project namely ASEAN Youth Eco-Leaders, and ASEAN Youth Heritage Ambassador;

CALL ON young professionals, who are in a unique position to boost ASEAN solidarity, to offer voluntary community services in areas such as

rural development and poverty eradication, disaster relief, health, education and the environment, supporting vulnerable groups such as the physically challenged and fostering entrepreneurial skills;

ENDORSE a proposal by Brunei Darussalam to engage young professionals through a youth volunteer corps that will complement AYVP with three initial short-term projects scheduled to be carried out in Cambodia, Indonesia, and the Philippines this year;

URGE our officials and partners to develop and implement the youth volunteer programmes in a complementary and sustainable manner;

FURTHER URGE our officials to promote greater awareness of ASEAN among young people and engage young volunteers and entrepreneurs through different platforms to promote dialogue and people-to-people exchanges with the aim of sharing the dreams and aspirations of the region;

ENCOURAGE our officials to include young volunteers and entrepreneurs among key stakeholders in the comprehensive communications plan being developed to explain the objectives, benefits and challenges of the ASEAN Socio-Cultural Community;

WELCOME the agreement to set up the ASEAN Youth Programme Fund aimed to improve the quality of life of the ASEAN Youth through the implementation of enabling regional youth policies and programmes along with the readiness of Member States to make an initial contribution;

ENCOURAGE the further mobilization of existing resources including the Singapore-ASEAN Youth Fund and other resources from ASEAN Dialogue Partners to support the youth cooperation towards peace, stability and a brighter future for younger generations; and

URGE our officials to bring together activities and initiatives to realise the Declaration.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการอุดมศึกษา

เรา ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาล ตัวแทนของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ ๒๐๑๕ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์

ยืนยัน ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน รับรองที่ชะอำ-หัวหิน ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๐๐๙

ยอมรับ หลักการที่ได้รับการรับรองในปฏิญญาอาเซียนคอนคอร์ดทู (บาหลี คอนคอร์ด ทู) ที่บาหลี อินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๐๐๓ ในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ๒๐๒๐

ระลึกถึง ประเด็นสำคัญทั้ง ๔ ประการ และ ๒๐ แผนงานเฉพาะที่ดำเนินการภายใต้แผน ๕ ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน ๒๐๑๑ - ๒๐๑๕

ระลึกถึง ปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวัน ว่าด้วยการประกอบการเยาวชนและการจ้างงาน รับรองเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๐๑๓ ที่บันดาร์เสรีเบกาวัน บรูไนดารุสซาลาม

ระลึกถึง ปฏิญญาเนปิดอว์ว่าด้วยวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียนภายหลังปี ๒๐๑๕

ระลึกถึง ๘ ประเด็นสำคัญด้านการศึกษา รับรองในที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ ๘ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อเดือน กันยายน ๒๐๑๔

ยินดี กับความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ๒๐๐๙ - ๒๐๑๕ เช่นเดียวกับมาตรการและข้อผูกพันอื่นจากปฏิญญาอาเซียนและแผนปฏิบัติการต่าง ๆ

ชื่นชม ต่อความพยายามในการพัฒนาแผน ๕ ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน ๒๐๑๖ - ๒๐๒๐

เน้นย้ำ ความสำคัญของการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกด้วยการก่อตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งมีความเหนียวแน่นทางการเมือง การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และมีความรับผิดชอบทางสังคม และ

ตระหนัก ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม ความท้าทายในการสร้างสันติภาพ ความมั่นคงและความมั่งคั่งของประชาคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคและโลก

จึงเห็นพ้องร่วมกัน ดังนี้:

๑. รับทราบการอุดมศึกษาเป็นปัจจัยเร่งประการหนึ่งของวาระการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมของภูมิภาค

๒. ยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกอย่างทั่วถึง

๓. ส่งเสริมบทบาทเชิงวิชาการของการอุดมศึกษาในภูมิภาคสู่ประชาคมโลก

๔. ยอมรับความหลากหลายและความเป็นหนึ่งของประชาคมอาเซียนโดยใช้กลไกการเคลื่อนย้ายนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๕. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมเรื่องสันติภาพ ความมั่งคั่ง การปรับตัว และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยความร่วมมือระหว่างนักวิชาการ ภาคอุตสาหกรรม รัฐบาล และชุมชน

๖. ส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมของเยาวชน กลุ่มคนมืออาชีพ และอาสาสมัคร

๗. ส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาด้านการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็นสมาคมแห่งนวัตกรรม เช่น การให้โอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านเทคนิคอาชีพและการฝึกอบรม การศึกษาออนไลน์และการเรียนรู้แบบผสมผสาน การศึกษาหลังปริญญา การศึกษาข้ามพรมแดน และการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ

๘. สนับสนุนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยใช้กิจกรรมทางด้านวิชาการ การวิจัย การพัฒนาชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๙. ส่งเสริมนักวิชาการในภูมิภาคให้เป็นที่ประจักษ์ในเวทีโลกด้วยการเพิ่มพูนภาวะผู้นำในสาขาต่าง ๆ ของการอุดมศึกษา

เรา ยอมรับตามปณิธานข้างต้น และให้ถือว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นแนวทางดำเนินการของอาเซียนที่ยึดมั่นในประโยชน์ของประชาชนเป็นพื้นฐานและให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง พร้อมด้วยแผนการดำเนินการอื่น ๆ ที่ปรากฏในเอกสารประชาคมอาเซียนภายหลังปี ๒๐๑๕

เรา ขอมอบหมายให้ที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนดำเนินการปฏิบัติตามปฏิญญาฉบับนี้ โดยใช้แนวทางของแผนปฏิบัติการภายใต้ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา และรายงานต่อเราเป็นประจำผ่านคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนทราบถึงความคืบหน้าของการดำเนินการ

รับรอง ณ กัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ในปีคริสต์ศักราชสองพันสิบห้า

Kuala Lumpur Declaration on Higher Education

WE, the Heads of States or Governments representing ASEAN, consisting of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam, on the occasion of the 27th ASEAN Summit 2015 in Kuala Lumpur:

REAFFIRMING the Cha-Am Hua Hin Declaration on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring and Sharing Community, adopted at Cha-Am Hua Hin, Thailand on 24th October 2009;

ACKNOWLEDGING the principles adopted at the Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II) in Bali, Indonesia on 7th October 2003 to establish the ASEAN Community by 2020;

RECALLING the four priority areas and 20 specific programmes for implementation under the ASEAN Five Year Work Plan on Education 2011-2015;

RECALLING the Bandar Seri Begawan Declaration on Youth Entrepreneurship and Employment, adopted at Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam on 22nd May 2013;

RECALLING the Nay Pyi Taw Declaration on the ASEAN Community's Post-2015 Vision;

RECALLING the Eight Key Elements on Education Adopted at the 8th ASEAN Education Ministers Meeting (ASED) in Lao PDR, September 2014;

WELCOMING the progress made in implementing the Roadmap for the ASEAN Community (2009-2015) as well as other measures and commitment set out in various ASEAN declarations and plans of action;

COMMENDING the on-going efforts in developing the ASEAN 5-Year Work Plan on Education 2016-2020;

STRESSING the importance of cooperation among ASEAN Member States towards formation of the ASEAN Community that is politically cohesive, economically integrated and socially responsible; and

MINDFUL of the changes in societies, challenges in building shared peace, security and prosperity across communities in Southeast Asia, and the need for transformation at regional and global levels,
hereby agree to:

i. acknowledge higher education as one of the catalysts in accelerating ASEAN's economic, political and sociocultural development agenda;
ii. uphold quality in the provision of higher education across all member states;
iii. enhance academic contribution of ASEAN higher education within the global academic community;
iv. embrace diversity and solidarity of the ASEAN Community through enhanced intra-ASEAN mobility of students and scholars;
v. contribute to the promotion of peace, prosperity, resilience, and vibrancy of ASEAN through synergised collaboration between the academia, industry, government and community;
vi. foster sustainable local community development through participation of youth, professionals and volunteers in entrepreneurial endeavours;

vii. build an innovation-driven ASEAN Community with critical thinking capability and skill through capacity building offered by higher education institutions within ASEAN, such as opportunities for lifelong learning, technical and vocational education and training (TVET), online and blended learning, postgraduate education, transnational education and other flexible learning options;

viii. contribute to sustainable development through academic programmes, research, community development and stakeholder engagement;

ix. increase visibility of ASEAN globally through increased thought leadership in various disciplines of higher education at regional and international levels;

WE are committed on the above aspirations and this document serves as the guiding principles in promoting a people-oriented and people-centred ASEAN together with the elements contained in the integral ASEAN Community's Post-2015 document.

WE task the ASEAN Ministerial Meeting on Education (ASED) to implement this Declaration, guided by the Framework for Implementation of ASEAN Declaration on Higher Education, and report to us regularly through the ASEAN Socio-Cultural Community Council on the progress of the implementation.

Adopted in Kuala Lumpur, Malaysia on the Twenty First Day of November in the Year Two Thousand and Fifteen.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น

เรา ประมุขแห่งรัฐ/หัวหน้ารัฐบาลของภาคีสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “อาเซียน”) ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว

ยืนยัน พันธกรณีที่มีต่อประชาคมอาเซียนที่ประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งถือกำเนิดจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๐๐๗

ยืนยันว่า หนึ่งในวัตถุประสงค์หลักที่กล่าวในหมวดที่ ๑ วรรคที่ ๑๐ ของกฎบัตรอาเซียน คือ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแห่งประชาคมอาเซียน

ยึดมั่น ในการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อเด็กและเยาวชนตามที่ปรากฏในปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน หมวดที่ ๓๑ ที่กำหนดไว้ว่า

ก) บุคคลทุกคนมีสิทธิในการศึกษา

ข) การศึกษาระดับประถมศึกษาจะต้องเป็นการศึกษาภาคบังคับและจัดให้ทุกคนแบบให้เปล่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ จะต้องจัดให้มีขึ้นและให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ผ่านทุกช่องทางที่เหมาะสม การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาจะต้องจัดให้มีโดยทั่วไป ทุกคนจะต้องสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างเท่าเทียมบนพื้นฐานของความสามารถ

ตระหนักว่า ในอาเซียนยังมีเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนามาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีโอกาสที่เท่าเทียมในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ จากการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (การเข้าถึง) ได้เข้าเรียน

และคงอยู่ในโรงเรียน (การคงอยู่ในระบบการศึกษา) และสามารถเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษา (การสำเร็จการศึกษา)

ตระหนักว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรองการเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ทั้งนี้ ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กระบุคำจำกัดความของ “เด็ก” ว่าหมายถึงบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และให้คำนึงถึงหลักการสำคัญต่อการไม่เลือกปฏิบัติ สิทธิในการอยู่รอด การได้รับการพัฒนา ตลอดจนการรักษาประโยชน์สูงสุดของเด็ก และการเคารพแนวคิดของเด็ก

เน้นย้ำว่า สิทธิในการได้รับการศึกษาซึ่งอยู่บนพื้นฐานหลักการไม่เลือกปฏิบัติเป็นสาระสำคัญในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ทั้งนี้ข้อ ๒๘ ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ระบุว่า “รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษา และเพื่อที่จะให้สิทธินี้บังเกิดผลตามลำดับ และบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน รัฐภาคีจะ :

ก) จัดการศึกษาระดับประถมเป็นภาคบังคับที่เด็กทุกคนสามารถเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข) สนับสนุนการพัฒนาของการศึกษาระดับมัธยมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ จัดการศึกษาให้แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กและเยาวชนทุกคน และดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เช่น การนำมาใช้ซึ่งการศึกษาแบบให้เปล่า และการเสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีที่จำเป็น

ค) ทำให้การศึกษาในระดับสูงเปิดกว้างแก่ทุกคนบนพื้นฐานของความสามารถโดยทุกวิธีการที่เหมาะสม

ง) ทำให้ข้อมูลข่าวสารและการแนะนำทางการศึกษาและอาชีพเป็นที่แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กและเยาวชนทุกคน

จ) ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอและลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน

ระลึกถึง พันธะสัญญาของทุกประเทศในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals : MDGs) และมุ่งสู่วาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน ปี ๒๐๓๐ (2030 Agenda for Sustainable Development) ที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนไว้ จำนวน ๑๗ ข้อ (Sustainable Development Goals : SDGs) ซึ่งได้รับการรับรอง ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อเดือนกันยายน ๒๐๑๕ โดยเป้าหมายข้อที่ ๑ มุ่งเน้น "การขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกแห่งหน" และเป้าหมายข้อที่ ๔ มุ่งเน้น "การสร้างหลักประกันในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง รวมทั้งส่งเสริมการสร้างโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับทุกคน" ภายในปี ๒๐๓๐ โดยมีเป้าหมายย่อยหลัก ๆ คือ "๔.๑) สร้างหลักประกันให้เด็กทุกคนทั้งชายและหญิงได้รับการศึกษาทั้งในระดับประถมและมัธยมที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีประสิทธิผลภายในปี ๒๐๓๐" และเป้าหมายย่อย "๔.๒) สร้างหลักประกันให้เด็กทุกคนทั้งชายและหญิงสามารถเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี ๒๐๓๐ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา"

เน้นย้ำว่า การพัฒนาเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีในระดับต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงปฏิญญาอินชอนว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. ๒๐๓๐ : สู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง รวมทั้งส่งเสริมโอกาส การเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน (Incheon Declaration on Education 2030 : Towards Inclusive and Equitable Quality Education and Lifelong Learning for All) ที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุมเวทีการศึกษาโลก (World Education Forum) ณ เมืองอินชอน สาธารณรัฐเกาหลี เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๐๑๕ และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษา ๒๐๓๐ ที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัยสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ ๓๘ (38th session of the General Conference of the UNESCO) ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๐๑๕

ระลึกถึง ปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ที่ได้รับการรับรอง ณ ชะอำ หัวหิน ประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๐๐๙ และปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการอุดมศึกษา ที่ได้รับการรับรอง ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๐๑๕

ระลึกด้วยว่า ประเด็นการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ที่มุ่งดำเนินการภายในปี ๒๐๒๕ และแผน ๕ ปีด้านการศึกษาของอาเซียน (๒๐๑๖ - ๒๐๒๐) โดยได้บูรณาการอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) กรอบงานการศึกษาปี ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เข้าไว้ในการดำเนินการระดับภูมิภาคอาเซียนด้วย

ในการนี้ จึงตกลงดังนี้

มิติต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น

๑. คำว่า “เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น” (Out-of-School Children And Youth: OOSCY)

หมายถึง เด็กและเยาวชนที่อยู่ภายใต้สถานการณ์ซึ่งครอบคลุมหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งใน ๔ ประเภท ต่อไปนี้คือ

ก) เด็กและเยาวชนที่ไม่มีโอกาสเข้าถึงโรงเรียนในชุมชนของตน

ข) เด็กและเยาวชนที่ยังไม่ได้ลงทะเบียนเข้าเรียน แม้โรงเรียนจะมีความพร้อมในการรับเข้าศึกษา

ค) เด็กและเยาวชนที่ลงทะเบียนเรียนแล้ว แต่ไม่เข้าเรียน หรือเสี่ยงต่อการออกจากโรงเรียนกลางคัน

ง) เด็กและเยาวชนที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน

สถานการณ์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นการเคลื่อนย้ายของประชากรและความหลากหลายทางชาติพันธุ์

หลักการสำคัญ

๒. เรามุ่งมั่นที่จะนำหลักการต่อไปนี้ไปปฏิบัติใช้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับกฎหมายภายในประเทศและนโยบายของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยประยุกต์ให้เข้ากับบริบทที่แตกต่างกันของประเทศสมาชิกอาเซียน อีกทั้งสอดคล้องตามมาตรฐานสากลและพันธกิจ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากปฏิญญาอินชอนว่าด้วยการศึกษา ๒๐๓๐ และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษา ๒๐๓๐ ดังนี้

ก) ***ความครอบคลุม:*** การศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนประการหนึ่ง เด็กและเยาวชนทุกคนซึ่งรวมเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นมีสิทธิ์ในการเข้าถึงการศึกษาบนพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติ และการได้รับโอกาสที่เท่าเทียมโดยถ้วนหน้า

ข) ***ความเสมอภาค:*** จำเป็นต้องมีเจตจำนงอันมั่นคง และให้การสนับสนุนและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในด้านต่าง ๆ เพื่อขจัดการกีดกันและการเบียดเบียนในทุกรูปแบบ ตลอดจนความเหลื่อมล้ำ และความไม่เท่าเทียม ในด้านการเข้าถึงการศึกษา การมีส่วนร่วม และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ค) ***การเข้าถึง:*** การเข้าถึงการศึกษาเป็นภารกิจสำคัญเร่งด่วนเพื่อยังประโยชน์ได้สูงสุดสำหรับเด็กและเยาวชนทุกคน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางเพศ สัญชาติ ชาติพันธุ์ ความทุพพลภาพ ถิ่นฐาน ศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม ต้นกำเนิดทางสังคม และต้นกำเนิดทางด้านอื่น ๆ

ง) ***ความต่อเนื่อง:*** จำเป็นต้องสร้างหลักประกันในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้แก่เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา การรักษาและคงไว้ซึ่งสถานภาพนักเรียนในโรงเรียนโดยไม่ออกกลางคัน รวมทั้งการลดอัตราการซ้ำชั้น ตลอดจนการเรียนจนจบ (ไม่ต่ำกว่า) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จ) ***คุณภาพ:*** การศึกษาที่มีคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ซึ่งเกี่ยวพันกับหลากหลายปัจจัย ได้แก่ ครูที่มีประสิทธิภาพ หลักสูตร หลักการ วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การประเมินผล การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่ผสานความร่วมมือกับครอบครัวและชุมชน

ฉ) ***ความยืดหยุ่น:*** การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเสริมสร้างสมรรถนะให้แก่ปัจเจกบุคคลจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและมีแนวทางการเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น ทั้งในระบบและนอกระบบ ทางด้านวิชาการและทักษะอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนด้อยโอกาสหรือกลุ่มคนชายขอบ

ช) ***ความยั่งยืน:*** การเข้าถึงการศึกษาจำเป็นต้องเป็นไปอย่างยั่งยืน เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของพลวัตตลอดชีวิต เป็นรากฐานของการพัฒนามนุษย์ มีความเคารพต่อโลก และมีการแสวงหาความเจริญรุ่งเรือง สันติภาพ และภาคีหุ้นส่วนในภาคส่วนต่าง ๆ

กฎหมายและนโยบาย

๓. เพื่อยืนยันว่าภารกิจแรกของรัฐบาลประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ คือ การนำสิทธิในการได้รับการศึกษาลงสู่ภาคปฏิบัติจริง เราจึงมุ่งมั่นจะใช้มาตรการรอบด้าน ซึ่งครอบคลุม กฎ ระเบียบ นโยบาย และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ก) จัดการศึกษาบนพื้นฐานการครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่ม (การศึกษาแบบเรียนรวม) ที่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD) ซึ่งเสริมด้วยเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการด้านการศึกษา พ.ศ. ๒๕๗๓ และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งให้ระบบการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่ครอบคลุมเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น โดยคำนึงถึงปัญหาท้าทาย ทั้งในเรื่องเพศสภาพ ถิ่นฐาน ชาติพันธุ์ ความหลากหลายความยากจน การอพยพย้ายถิ่น สถานภาพและความไร้รัฐ ภาษา การกีดกัน ความทุพพลภาพ การอยู่ในภาวะฉุกเฉิน (อาทิ ความขัดแย้ง และภัยพิบัติทางธรรมชาติ) และกลุ่มที่เปราะบาง

ข) สร้างระบบการศึกษาที่เด็กและเยาวชนเข้าถึงได้ รวมทั้งดูแลให้ยังคงอยู่ในระบบการศึกษาจวบจนสำเร็จการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้สามารถต่อยอดไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้บนพื้นฐานของหลักการสำคัญที่กล่าวมาแล้ว

ค) จัดทำและนำแนวทางพร้อมแผนปฏิบัติการเพื่อไปปรับใช้ในการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมความตระหนักในความเป็นอาเซียนในสถานะชุมชนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน และสถานะภูมิภาคที่มีคนเป็นศูนย์กลางเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

กิจกรรมและแนวปฏิบัติ

๔. เรามุ่งมั่นจะจัดกิจกรรมและแนวปฏิบัติเพื่อสร้างหลักประกันให้มีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง รวมทั้งส่งเสริมโอกาสในการศึกษาตลอดชีวิต ผ่าน (แต่ไม่จำกัด) มาตรการดังต่อไปนี้

ก) ให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนพร้อมครอบครัว เพื่อจัดการเรื่องผลกระทบของความยากจนที่มีต่อสิทธิที่จะได้รับการศึกษา โดยวางเป้าหมายในการขจัดความยากจน ซึ่งรวมถึงการวางระบบคุ้มครองทางสังคมเพื่อช่วยเหลือคนยากจน

และผู้เปราะบาง การลดค่าเล่าเรียนและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องสำหรับเด็กเยาวชนและครอบครัว การจัดสรรทุนการศึกษา และการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินตามความเหมาะสม

ข) สร้างแรงจูงใจให้เด็กทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้มีโอกาสเรียนจนจบการประถมศึกษา (เป็นอย่างต่ำ) และการมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลและเหมาะสม รวมทั้งสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้

ค) จัดให้เด็กผู้หญิงและผู้ชายมีโอกาสได้รับการพัฒนา การดูแล และการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา

ง) กำหนดยุทธศาสตร์ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้รับการศึกษานอกโรงเรียน และเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบกับการศึกษานอกระบบ รวมทั้งระหว่างโลกแห่งการทำงานกับการเรียนรู้เพื่อป้องกันการใช้แรงงานเด็ก

จ) กำหนดกรอบการเทียบเคียงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค รวมทั้ง การยอมรับ การตรวจสอบ และการรับรอง ความรู้ ทักษะ คุณวุฒิ และสมรรถนะของผู้เรียน ตลอดจนความเป็นไปได้ในการถ่ายโอนหน่วยการเรียนระหว่างสถาบันการศึกษาที่ได้รับการยอมรับและระหว่างประเทศ

ฉ) จัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงถ้วนหน้าให้ได้มาตรฐานขั้นต่ำ ในด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

ช) จัดให้เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับสิทธิในการศึกษาอย่างเต็มที่ด้วยการสามารถเข้าถึงมาตรฐานขั้นต่ำ ในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สารสนเทศกับการสื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการอื่น ๆ ในโรงเรียนและสถาบันการศึกษา

ซ) สนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสาและการทำงานในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลเพื่อช่วยเหลือกลุ่มด้อยโอกาสหรือกลุ่มชายขอบ ในอาเซียนและบ่มเพาะการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

กลไกการดำเนินงานและบุคลากร

๕. เรามุ่งมั่นที่จะพัฒนากลไกการดำเนินงานและบุคลากรให้สามารถจัดมอบสิทธิในการได้รับการศึกษาผ่านมาตรการดังต่อไปนี้

ก) จัดตั้งและสนับสนุนคณะทำงานระดับชาติ หรือผู้ประสานงานหลักในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น เพื่อให้คำแนะนำในระดับประเทศและเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข) จัดโครงการพัฒนาศักยภาพสำหรับบุคลากรและครูอาจารย์ เพื่อให้สามารถจัดทำและนำแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นไปสู่การปฏิบัติ บ่มเพาะเจตคติเชิงบวกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ให้ความช่วยเหลือครูอาจารย์ที่ดูแลเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งช่วยเหลือบุคลากรที่ดูแลจัดเก็บและบริหารจัดการข้อมูล

ค) จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนามาตรฐานครูในด้านคุณภาพการฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ สร้างเครือข่ายระหว่างครูในอาเซียน และการสนับสนุนในด้านอื่น ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

สารสนเทศและการติดตามผล

๖. เรามุ่งมั่นที่จะพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น พัฒนาระบบติดตามผลและรายงานข่าวสาร สถิติ และข้อมูล (จำแนกตามประเภทและมีความละเอียดอ่อนในเรื่องเพศสภาพ) เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับติดตามเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น พร้อมทั้ง สนับสนุนการติดตามผลโครงการการศึกษาและการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาบนหลักการของคุณภาพและการเรียนรวม การดำเนินงานดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อจัดทำการประเมินที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

ทรัพยากรสำหรับการดำเนินงาน

๗. เรามุ่งมั่นที่จะจัดเตรียมทรัพยากรให้เพียงพอในอันที่จะทำให้ทุกคนมีสิทธิเข้าถึงการศึกษาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยมีวิธีการดังนี้

ก) จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอย่างเสมอภาคทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น รวมทั้งทรัพยากรที่เกี่ยวข้องเพื่อประกันความยั่งยืนของพันธกิจเพื่อเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น

ข) ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชน/ธุรกิจเพื่อให้การสนับสนุนอย่างสร้างสรรค์และสร้างแรงจูงใจให้กับเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น

ค) สนับสนุนกิจกรรมที่ไม่ใช้ทรัพยากร อาทิ งานบริการเพื่อสาธารณชน การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน และกิจกรรมจิตอาสาเพื่อช่วยเด็กและเยาวชน

ง) แสวงหาความช่วยเหลือจากแหล่งสนับสนุนที่หลากหลายทั้งในระดับนานาชาติและภูมิภาค ด้วยการเสริมสร้างจิตวิญญาณการเป็นภาคีหุ้นส่วน

การประสานงานและความร่วมมือ

๘. เรามุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความร่วมมือที่เข้มแข็งระดับภูมิภาคและการดำเนินกิจกรรมที่ยั่งยืนบนพื้นฐานความเข้าใจที่ว่าการลงทุนทางการศึกษาที่เท่าเทียมในระยะยาวนี้จะยังผลให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและด้านอื่นอย่างยั่งยืน ด้วยมาตรการดังนี้

ก) เสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างรัฐมนตรีศึกษาของอาเซียนและรัฐมนตรีในกระทรวงที่เกี่ยวข้องให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ข) จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของข้าราชการ นักการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาคประชาสังคม เพื่อส่งเสริมการประสานงานและการดำเนินงานการให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นอย่างมีประสิทธิผล

ค) สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนแบ่งปันทรัพยากรทางด้านวิชาการและงบประมาณร่วมกันในประเด็นเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น

ง) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในอาเซียนเพื่อให้ได้รับสิทธิทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

จ) สนับสนุนการเข้าเป็นภาคีในพันธสัญญาระหว่างประเทศซึ่งมุ่งส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและถ้วนหน้า

ฉ) ขยายการประสานงานข้ามภาคส่วนผ่านแนวทางการมีส่วนร่วมซึ่งครอบคลุมผู้ให้การสนับสนุนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ เด็ก เยาวชน ครอบครัว ครูอาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษา ภาคประชาสังคม ผู้นำระดับชาติและผู้นำชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน ภาคธุรกิจ/เอกชนและสื่อ

ช) เสริมสร้างความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นระหว่างประเทศคู่เจรจาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา (North – South) ความร่วมมือในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (South – South) ความร่วมมือแบบไตรภาค (triangular cooperation) และความร่วมมือกับองค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ) องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ)

ซ) จัดทำภารกิจและกิจกรรมเร่งด่วนด้านเด็กและเยาวชนที่ตกหล่นให้สอดคล้องตามเป้าหมาย เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อตกลงและพันธกรณี

๙. เราสัญญาว่าจะยึดมั่นตามพันธกรณีต่อปฏิญญาฉบับนี้เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายในการทำให้อาเซียนเป็นประชาคมแห่งโอกาส ที่มุ่งเน้นประโยชน์ของประชาชน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

รับรอง ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว ในวันที่ ๖ กันยายน ปีคริสต์ศักราชสองพันสิบหก โดยมีต้นฉบับเดียว เป็นภาษาอังกฤษ

ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth (OOSCY)

WE, the Heads of State and Government of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as "ASEAN"), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (Lao PDR), Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, gathering hereby at the 28th ASEAN Summit in Vientiane, Lao PDR;

REAFFIRMING our commitment to the ASEAN Community comprised of three pillars, namely ASEAN Political - Security Community, ASEAN Economic Community and ASEAN Socio - Cultural Community, as called for by our leaders at the 12th ASEAN Summit on 13 January 2007;

REAFFIRMING that one of the key purposes of ASEAN as stipulated in Article 1 paragraph 10 of the ASEAN Charter is to develop human resources through closer cooperation in education and lifelong learning, and in science and technology, for the empowerment of the peoples of ASEAN and for the strengthening of the ASEAN Community;

REAFFIRMING FURTHER the importance of education for children and youth and Article 31 of the ASEAN Human Rights Declaration which states that:

a) Every person has the right to education.

b) Primary education shall be compulsory and made available free to all. Secondary education in its different forms shall be available and accessible to all through every appropriate means. Technical and vocational education shall be made generally available. Higher education shall be equally accessible to all on the basis of merit.

RECOGNIZING that in parts of the ASEAN region, there is a significant number of OOSCY thereby requiring effective measures to enable them to have equal access to education and to benefit from continuous education (access), to remain and be retained in school (retention), and to complete such education (completion);

COGNIZANT that all Member States of ASEAN are Parties to the Convention on the Rights of the Child (CRC), the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW) and the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD), and that the CRC defines a child as a person under eighteen years of age and emphasizes the principles of non-discrimination, the right to life, survival, and development, the best interests of the child, and respect for the child's views.

STRESSING that the right to education based on non-discrimination is underlined by the CRC, the CEDAW and the CRPD and that by Article 28 of the CRC: "States Parties recognize the right of the child to education, and with a view to achieving this right progressively and on the basis of equal opportunity, they shall, in particular:

a) Make primary education compulsory and available free to all;

b) Encourage the development of different forms of secondary education, including general and vocational education, make them available and accessible to every child and youth, and take appropriate measures such as the introduction of free education and offering financial assistance in case of need;

c) Make higher education accessible to all on the basis of capacity by every appropriate means;

d) Make educational and vocational information and guidance available and accessible to all children and youth;

e) Take measures to encourage regular attendance at schools and the reduction of drop-out rates;

RECALLING the commitment by all States to implement the Millennium Development Goals (MDGs), advanced further by the 2030 Agenda for Sustainable Development, with its 17 Sustainable Development Goals (SDGs), adopted in New York, USA, in September 2015 of which Goal 1 is to "End poverty in all its forms everywhere" and Goal 4 is to "Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all" by the year 2030 of which, among others, a key target is "4.1) By 2030, ensure that all girls and boys complete free, equitable and quality primary and secondary education leading to relevant and effective learning outcomes" and another target is "4.2) By 2030, ensure that all girls and boys have access to quality early childhood development, care and pre-primary education so that they are ready for primary education";

EMPHASIZING that these developments have been supported strongly at other levels, including the Incheon Declaration on Education 2030: Towards Inclusive and Equitable Quality Education and Lifelong Learning for All adopted by the World Education Forum in Incheon, the Republic of Korea, in May 2015 and the Education 2030 Framework for Action adopted by the 38th United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO) General Conference in Paris in November 2015;

RECALLING the Cha-Am Hua Hin Declaration on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring and Sharing Community, adopted at Cha-Am Hua Hin, Thailand on 24th October 2009, and the Kuala Lumpur Declaration on Higher Education, adopted at Kuala Lumpur, Malaysia on 21st November 2015;

RECALLING also that the issue of education is an essential component of the ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint targeted for implementation by 2025, advanced further by the ASEAN Work Plan on Education 2016-2020, with additional opportunities to integrate the CRC, the Education 2030 Framework for Action and SDGs into the ASEAN region;

DO HEREBY AGREE AS FOLLOWS:

DIMENSIONS OF OOSCY

1. The term "Out-of- School Children and Youth" (OOSCY) encompasses children and youth in one or more of the following four key situations:

a) Children and youth who do not have access to a school in their community;

b) Children and youth who do not yet enroll at a school, despite the availability of a school;

c) Children and youth who have enrolled but do not attend school or are at risk of dropping out;

d) Children and youth who drop out of the education system.

These situations also reflect population flows and ethnic diversity.

Key Principles

2. We strive to ensure implementation of the following principles in accordance with the domestic laws and policies of ASEAN Member States and adapted to the different contexts of ASEAN Member States, and in conformity with international standards and obligations, strengthened by the aforesaid Incheon Declaration: Education 2030 and the Education 2030 Framework for Action:

a) Inclusivity: Education is a human rights and every child and youth, including OOSCY, is entitled to have access to education premised on non-discrimination and equal opportunities for all;

b) Equity: Strong commitment and specific support and resources are required to address all forms of exclusion and marginalization, disparities and inequalities in access to education, participation and learning outcomes;

c) Accessibility: Access to education is a priority to ensure optimal benefits for all children and youth irrespective of gender, nationality, ethnicity, disability, geographic location, religion, belief, culture, social origin and other origins;

d) Continuity: Continuous education, particularly to enable children and youth to access school, remain and be retained in school without dropping out, reduce repetition rates, and complete (not less than) a full course of primary education, needs to be guaranteed;

e) Quality: Quality education is paramount and this involves a variety of factors, including effective teachers, curriculum, methodology, pedagogy, educational materials, evaluation, facilitation, and child and youth participation in cooperation with families and communities;

f) Flexibility: Lifelong learning and individual empowerment call for flexible learning strategies and different pathways of learning for OOSCY, both formal and non-formal, academic and vocational skills, especially for those who are disadvantaged or marginalized;

g) Sustainability: Access to education needs to be sustained so that the children and youth are able to enjoy education in a continuum and as part of a lifelong dynamic, a cornerstone for human development, respect for the planet, and the quest for prosperity, peace and partnership.

LEGISLATION AND POLICIES

3. In affirming that it is the primary responsibility of the Government of every ASEAN Member State to implement the rights to education, we strive to adopt comprehensive measures, including, among others, legislation, policies and related action plans to ensure the following:

a) Education based on inclusivity (inclusive education) in accordance with the CRC, the CEDAW and the CRPD, complemented by realization of the goals set by the Education 2030 Framework for Action and SDGs, to strengthen the educational system for children and youth, including OOSCY, bearing in mind the challenges of gender, geography, ethnicity, diversity, poverty, migration, status and statelessness, language, marginalization, disability, emergency (such as conflict and natural disaster) and vulnerability;

b) Accessibility to the educational system and access by children and youth to education, their retention in education, and their completion of education, with view of advancing their education at other levels, based on key principles stated;
c) Development and implementation of operational guidelines and action plans, including the promotion of awareness of ASEAN as a caring and sharing community and as a people-centred and people-oriented region.

PROGRAMMES AND PRACTICES

4. We strive to establish programmes and practices to ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all, through but not limited to the following measures:
a) Assistance to children and youth and their families to address the impact of poverty on the right to education, targeting the eradication of poverty, including social protection systems to help the poor and the vulnerable, reduction of school fees and related costs for children and youth and their families, grant of scholarships and cash transfer to help those in need;
b) Incentives to enable all girls and boys to complete (not less than) free, equitable and quality primary and secondary education leading to relevant and effective learning outcomes and to advance to other levels of education;
c) Provisions for all girls and boys to have access to quality early childhood development, care and pre-primary education so that they are ready for primary education;
d) Flexible learning strategies and activities to enable children and youth to have opportunities to be educated out of school and bridge between formal and non-formal education, and between the world of work and learning, with safeguards against child labour;
e) Framework for equivalency arrangements on basic education within the country and at the regional level, including the recognition, validation and accreditation of the knowledge, skills, qualifications and competencies acquired, and possible credit transfers between recognized educational institutions and countries;

f) Minimum standards of inclusive and quality education provision in respect of learning environment, teaching and learning, materials, and information and communication technology (ICT) that is accessible to all;
g) Minimum standards of accessibility to physical environment, to information and communications, and to other facilities and services available in schools and academic institutions, for all children and youth to enjoy fully their right to education;
h) Encouragement of voluntary and outreach work to help disadvantaged or marginalized groups in ASEAN to foster inclusive education.

MECHANISMS AND PERSONNEL

5. We strive to improve mechanisms and personnel to help implement the right to education, including the following measures:
a) Identification and strengthening of national coordination mechanism on inclusive education and OOSCY to provide advice in each country and as a link with ASEAN and relevant organs/organizations;
b) Capacity building programmes for personnel and teachers to develop and implement strategies which address the needs of OOSCY; to instill positive attitudes among them; to assist teachers involved in helping children and youth with special needs; and to help personnel in charge of data collection and management;
c) Activities to strengthen and implement standards on teacher quality, training, knowledge sharing, exchange and networking of teachers within ASEAN and other support to deliver inclusive education.

INFORMATION AND MONITORING

6. We strive to develop and strengthen information on OOSCY; to establish a monitoring and reporting system for information, statistics and data (disaggregated and gender sensitive) in order to accurately identify and track OOSCY ; and to support the monitoring of education programmes and

related implementation based on inclusive and quality education. This is inspired by the need for transparent assessments and accountability.

MATERIAL AND NON MATERIAL RESOURCES

7. We strive to provide adequate resources to implement the rights to education and related programmes, including the following means:

a) Increase equitable allocation of national and sub national budgets and related resources to ensure sustained commitment for the OOSCY;

b) Promotion of partnership with the private/business sector for contribution through creative means and related incentives intended for the OOSCY;

c) Promotion of non-material resources, such as pro bono work, local participation and a community of volunteers to help children and youth;

d) Generation of development assistance from a variety of sources, including international and regional, through strong advocacy and in a spirit of enhanced partnership.

COORDINATION AND COOPERATION

8. We strive to strengthen regional cooperation and sustainability of actions anchored on the understanding that long term equitable investment in education yields economic and other benefits for sustainable development, with the following measures:

a) Support for stronger links among and between ASEAN Ministers of Education and other relevant Ministers;

b) Activities to build the capacity of government officials, educators, civil society organizations for effective coordination and response to help OOSCY;

c) Encouragement to ASEAN Member States to share their technical and financial resources on the issue of OOSCY;

d) Involvement of ASEAN sectoral bodies in promoting the rights to education for all;

e) Possible accession to international conventions related to the promotion of wider inclusive quality education for all;

f) Expansion of cross sectoral cooperation through participatory approach involving a variety of stakeholders and contributors including children, youth and families, teachers and principals of educational institutions, civil society, national and community leaders, non-governmental organizations/ community based organizations, the private/business sector, and media;

g) Deepening of cooperation with Dialogue Partners and other stakeholders (including through North-South, South-South and triangular cooperation, and with United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization (UNESCO), United Nations Children's Fund (UNICEF), the Southeast Asian Ministers of Education Organization (SEAMEO) and other international organizations);

h) Alignment of SDGs with priorities and programmes on OOSCY.

RESOLVE AND COMMITMENT

9. We pledge our resolve and commitment to this Declaration to ensure its effective implementation and to realize an ASEAN Community of Opportunities and a People-oriented and People-centered ASEAN Community.

ADOPTED in Vientiane, Lao People's Democratic Republic, this 6th day of September in the Year Two Thousand and Sixteen, in a single original copy, in the English language.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญากรุงเทพ ฯ ว่าด้วยการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

พวกเรา ประมุขแห่งรัฐหรือผู้นำรัฐบาลของประเทศสมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า อาเซียน) ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในวาระการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ ณ กรุงเทพมหานคร ราชอาณาจักรไทย

ยืนยัน ความมุ่งมั่นของเราต่อวิสัยทัศน์ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ปี ๒๐๒๕ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านกิจกรรมความร่วมมือเพื่อประชาชนโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อรับมือกับความท้าทายรูปแบบใหม่ ๆ ในภูมิภาคอาเซียน

ระลึกถึง ความสำคัญในบทบาทของภาคการศึกษาในการปฏิบัติให้บรรลุผลตามปฏิญญาชะอำ - หัวหินว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ปี ๒๐๐๙ ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการอุดมศึกษา ปี ๒๐๑๕ และปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น ปี ๒๐๑๖

ให้ความสำคัญ ต่อบทบาทสำคัญของการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

เน้นย้ำ ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของภาคีพันธมิตร โดยนำภาครัฐบาล ประชาคมนานาชาติ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันให้บรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

ดังนั้นจึงเห็นพ้องที่จะดำเนินการดังต่อไปนี้ :-

๑. สร้างความตระหนักรู้วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๑.๑ เพื่อส่งเสริมภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายใต้สามเสาประชาคมอาเซียนให้นำวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ บรรจุในแผนดำเนินงานของทุกฝ่าย

๑.๒ ปลูกฝังเรื่องการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และเน้นเป็นพิเศษด้านหลักการของการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อความมุ่งมั่นทางการเมืองของภาคีสมาชิกอาเซียน

๑.๓ ส่งเสริมความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ที่ได้รับบูรณาการงานสาขาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยมีเป้าหมายในการสร้างสังคมที่มีเอกภาพและความสงบสุข

๒. การส่งเสริมการศึกษาวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๒.๑ เพื่อจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความครอบคลุม และการศึกษาตลอดชีวิตและการฝึกอบรมเพื่อตอบสนองต่อกระแสของภูมิภาคและโลกาภิวัตน์ ผ่านระบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๒.๒ สร้างหลักประกันว่าเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายทุกคนในอาเซียนจะมีโอกาสเข้าถึงการดูแลและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อให้มั่นใจได้ว่าเด็กเหล่านั้นจะมีความพร้อมในระดับประถมศึกษาและเร่งพัฒนานโยบายระดับชาติว่าด้วยการดูแลและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

๒.๓ ส่งเสริมการศึกษาแบบเรียนรวมในทุกระดับการศึกษาและการฝึกอบรมเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำสำหรับกลุ่มผู้ที่เปราะบางและผู้ที่อยู่ชายขอบ ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ เด็กและเยาวชนที่ตกหล่นเพื่อให้มั่นใจว่าจะมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณวุฒิและสามารถตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วนในสังคมได้ในทุกสาขา

๒.๔ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ผ่านนวัตกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

๒.๕ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู รวมถึงการบริหารการศึกษา และการพัฒนาผู้นำทางการศึกษา

๒.๖ พัฒนาการเข้าถึงการอาชีวศึกษาและฝึกอบรม รวมทั้งการอุดมศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค และสากล

๒.๗ ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (Educational Management Information System: EMIS) และการใช้ข้อมูลในการติดตามความก้าวหน้าการจัดกิจกรรมการศึกษาตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๒.๘ ส่งเสริมการรับรองคุณวุฒิระหว่างกันในอาเซียน พร้อมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualification Reference

Framework: AQRF) และกรอบการประกันคุณภาพอาเซียน (ASEAN Quality Assurance Framework: AQAF)

๒.๙ สนับสนุนประเทศสมาชิกอาเซียนในการประยุกต์ใช้กรอบสมรรถนะครูเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Teachers Competency Framework: SEA - TCF) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาครู

๒.๑๐ เสริมสร้างผู้เรียนให้เป็นผู้สรรค์สร้างสังคมที่สงบสุข มีขันติธรรม มีเอกภาพ ปลอดภัย และยั่งยืน โดยการพัฒนาองค์ความรู้ พฤติกรรม เจตคติ และคุณค่านิยมของการเป็นพลเมืองโลก

๓. เสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อบรรลุวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๓.๑ ส่งเสริมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องและหุ้นส่วน รวมถึงผู้ปกครองและผู้นำชุมชนให้มีส่วนร่วมกับการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๓.๒ ส่งเสริมให้ผู้เรียนในอาเซียนเป็นผู้ขับเคลื่อนหลักในการบรรลุผลตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

๓.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษาและภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ในการทำให้ภูมิภาคมีอนาคตที่ยั่งยืน และ

๓.๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของศูนย์อาเซียนเพื่อการศึกษาและการหารือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue : ACSDSD) ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืนของซีมีโอ (SEAMEO Regional Centre for Sufficiency Economy Philosophy for Sustainability : SEAMEO SEPS) และสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำและประสานงานการวิจัยเกี่ยวกับความยั่งยืน การพัฒนาทุนมนุษย์ รวมทั้งการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาและแนวปฏิบัติที่ดีของแต่ละประเทศ อาทิ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทย เพื่อบรรลุผลตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐

เสริมสร้าง ความสัมพันธ์อันสร้างสรรค์กับหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ ภาคีคู่เจรจา พันธมิตรเพื่อการพัฒนา และพันธมิตรจากภายนอก รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขณะสำรวจหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาฉบับนี้

สัญญา ที่จะมุ่งมั่นต่อปฏิญญาฉบับนี้เพื่อสร้างหลักประกันให้การดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อสร้างให้อาเซียนมีความเสมอภาคและความเป็นหุ้นส่วน ที่ซึ่งประชาชนมีความเข้มแข็ง เป็นประชาคมที่มีความสงบสุข ความก้าวหน้า และความมั่งคั่ง ตามเจตนารมณ์ของกลุ่มผู้ก่อตั้งอาเซียนในปี ๑๙๖๗

ได้ลงนามรับรอง ณ กรุงเทพมหานคร ราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ ๒ เดือนพฤศจิกายน ปีคริสต์ศักราชสองพันสิบเก้า จัดทำต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษเพียงฉบับเดียว

Bangkok Declaration on Advancing Partnership in Education for 2030 Agenda for Sustainable Development in ASEAN

WE, the Heads of State and Government of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as "ASEAN"), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam on the occasion of the 35th ASEAN Summit in Bangkok, Thailand;

REAFFIRMING our commitment to the vision of the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) Blueprint 2025 to lift the quality of life of its peoples through cooperative activities that are people-oriented, people-centred, environmentally friendly, and geared towards the promotion of sustainable development to face new and emerging challenges in the ASEAN region;

RECALLING the important role of the education sector in realizing the aspirations of the Cha-Am Hua Hin Declaration on Strengthening Cooperation on Education to Achieve an ASEAN Caring and Sharing Community 2009, the Kuala Lumpur Declaration on Higher Education 2015, as well as the ASEAN Declaration on Strengthening Education for Out-of-School Children and Youth (OOSCY) 2016;

EMPHASIZING the crucial role of inclusive, equitable and quality education as well as the promotion of lifelong learning opportunities for all in realizing the 2030 Agenda for Sustainable Development; and

STRESSING the strategic value of partnership by bringing together national governments, international community, civil society, the private sector and other actors in achieving the 2030 Agenda for Sustainable Development.

DO HEREBY AGREE AS FOLLOWS:

1. AWARENESS RAISING ON THE 2030 AGENDA FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

1.1 To encourage the relevant bodies under the Three Pillars of the ASEAN Community to incorporate education for the 2030 Agenda for Sustainable Development into their work plans;

1.2 To foster education for sustainable development (ESD) and provide greater emphasis on the principles of sustainable development in the political commitments of the ASEAN Member States; and

1.3 To promote a better understanding of the 2030 Agenda for Sustainable Development, which integrates various related fields of study with the goal of building a peaceful and cohesive society.

2. PROMOTION OF EDUCATION FOR THE 2030 AGENDA FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

2.1 To provide inclusive and quality education, and lifelong learning and training to respond to regional and global trends through formal, non-formal and informal systems;

2.2 To ensure all girls and boys of ASEAN have access to quality early childhood care and education so that they are ready for primary education and accelerate the development of holistic national policies for Early Childhood Care and Education (ECCE);

2.3 To promote inclusive education at all levels of education and training to eliminate disparities for the vulnerable and marginalized, those with special needs, and out of- school children and youth in order to ensure qualified human resources to serve all sectors of society;

2.4 To equip learners with the 21st century skills through an integrated teaching and learning approach and innovation;

2.5 To encourage the application of Information and Communications Technology (ICT) in teaching and learning, teacher training, as well as education management and leadership;

2.6 To enhance equitable access to quality and relevant Technical and Vocational Education and Training (TVET) and Higher Education to meet the employment demands of national, regional and international markets;

2.7 To encourage the development and strengthening of Educational Management Information System (EMIS) and data utilization for monitoring the progress of Education for 2030 Agenda;

2.8 To enhance qualifications recognition in ASEAN, while building a knowledge and understanding of the implementation of the ASEAN Qualifications Reference Framework (AQRF) and ASEAN Quality Assurance Framework (AQAF);

2.9 To encourage ASEAN Member States to adopt the Southeast Asia Teachers Competency Framework (SEA-TCF) as a framework for teacher development; and

2.10 To empower learners to become active promoters of peaceful, tolerant, inclusive, secure and sustainable societies by equipping them with knowledge, behaviors, attitudes and values on global citizenship.

3. ADVANCING PARTNERSHIP TO ACHIEVE THE 2030 AGENDA FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

3.1 To encourage relevant stakeholders and partners, including parents and community leaders, to be involved in achieving the 2030 Agenda for Sustainable Development;

3.2 To involve ASEAN learners as key drivers to the realization of the 2030 Agenda for Sustainable Development;

3.3 To strengthen collaboration between the education sector and other sectors related to the 2030 Agenda for Sustainable Development in order to achieve a sustainable future in the region; and

3.4 To promote the engagement of the ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue (ACSDSD), the SEAMEO Regional Centre for the Sufficiency Economy Philosophy for Sustainability (SEPS) and other related institutions in conducting and coordinating research on sustainability, human capital development, as well as mobilizing home-grown approaches and best practices, such as Thailand's concept of "Sufficiency Economy Philosophy (SEP)," in realising the 2030 Agenda for Sustainable Development.

REINFORCE the importance of productive relationships with Strategic Partners, Dialogue Partners, Development Partners, other external partners and relevant stakeholders while exploring efficient ways to implement this Declaration.

PLEDGE our resolve and commitment to this Declaration to ensure the effective implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development to realize ASEAN as the spirit of equality and partnership, so that our people will be empowered to contribute towards peace, progress and prosperity in the region as aspired by the ASEAN founders in 1967.

Adopted in Bangkok, Thailand this … day of November in the Year Two Thousand and Nineteen, in a single original copy, in the English language.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงาน

เรา ในฐานะประมุขแห่งรัฐและหัวหน้ารัฐบาลของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซึ่งต่อไปนี้ จะเรียกว่า “อาเซียน” (ASEAN)) ซึ่งได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มารวมตัวกันที่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ ณ เมืองดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ยืนยันถึง คำมั่นของเราที่มีต่อวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕ เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนที่ทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งประชาชนของเรามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและได้รับประโยชน์จากการสร้างประชาคมนี้

ระลึกว่า หนึ่งในจุดมุ่งหมายหลักของอาเซียนตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียน คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมือทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชนของอาเซียนและเพื่อสร้างความแข็งแกร่งแก่ประชาคมอาเซียน

ขอย้ำว่า คำมั่นของวิสัยทัศน์ผู้นำอาเซียนเพื่ออาเซียนที่แข็งแกร่งและมีนวัตกรรม ตามที่รับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ เพื่อให้มีโอกาสทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม เพื่อดำเนินการแก้ปัญหาอย่างชาญฉลาดและสร้างสรรค์ และเพื่อปรับปรุงการเชื่อมโยงทางดิจิทัลที่จะเสริมสร้างชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ขณะเดียวกันเพื่อสร้างความยืดหยุ่นรองรับผลกระทบอย่างรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

ขอย้ำอีกครั้ง คำมั่นในถ้อยแถลงรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนว่าด้วยอนาคตของงาน การส่งเสริมเทคโนโลยี และการเจริญเติบโตที่ทุกคนมีส่วนร่วม ซึ่งได้รับรองเมื่อเดือนเมษายน ๒๐๑๘ ถ้อยแถลงรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนว่าด้วยข้อริเริ่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ สมัยที่ ๑๐๘ ได้รับรองเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๐๑๙ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการเจริญเติบโตอย่างเท่าเทียมและทุกคนมีส่วนร่วมของประชาคมอาเซียน ซึ่งรับรอง

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๓ ปฏิญญาเวียงจันทน์ว่าด้วยการจ้างงานในระบบเพื่อมุ่งสู่การส่งเสริมงานที่มีคุณค่าในอาเซียน ที่รับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ และครั้งที่ ๒๙ ปฏิญญากรุงเทพว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒๐๓๐ ในอาเซียน ที่รับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ ที่รับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ และปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอุดมศึกษา ซึ่งรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๗

ตระหนักถึง การเปลี่ยนแปลงของโลกแห่งการทำงานเนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงประชากร และเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่นำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายต่อเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการจ้างงานในภูมิภาค

ให้คำมั่น ที่จะจัดการให้ทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียนมีขีดความสามารถ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในอนาคต ให้พวกเขามีส่วนช่วยในการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสามารถในการแข่งขัน และมีความแข็งแกร่งในอาเซียน การคุ้มครองพวกเขาจากผลกระทบเชิงลบของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทำให้พวกเขาได้รับการรับรองอย่างเป็นเอกฉันท์จากการประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๐๒๐ เพื่อไม่ให้ใครถูกทิ้งไว้ข้างหลังในโลกแห่งการทำงานที่กำลังเปลี่ยนแปลง

ตระหนักถึง ความสำคัญของความพยายามร่วมกันในภูมิภาคและประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ และการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเพื่อเร่งรัดในความพยายามที่จะจัดเตรียมทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียนสำหรับอนาคต

ในการนี้จึง แก้ปัญหาเพื่อจะดำเนินการดังต่อไปนี้โดยคำนึงถึงความสามารถและทรัพยากรของประเทศสมาชิกเพื่อเตรียมทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกแห่งการทำงานที่กำลังเปลี่ยนแปลง :

๑. บ่มเพาะวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมและสร้างความตระหนักแก่แรงงานเยาวชนและนายจ้างถึงความสำคัญของการลงทุนเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อปรับตัวต่อโลกแห่งการทำงานที่กำลังเปลี่ยนแปลง รวมถึงการศึกษาและการฝึกอบรม

๒. ปรับปรุงการศึกษาที่ครอบคลุมไปยังทุกคนและการจ้างงานสำหรับทุกคน โดยเฉพาะในเรื่องการปรับปรุง การเข้าถึง และคุณภาพของการฝึกอบรมทักษะฝีมือ ตลอดจนโอกาสในการมีงานทำสำหรับทุกคนโดยเฉพาะผู้หญิง คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ที่อยู่ในชนบทหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกล และลูกจ้างในสถานประกอบกิจการขนาดเล็กและขนาดกลาง

๓. สร้างความพยายามที่จะมีกรอบแผนงานเชิงนโยบายที่ชัดเจนในระดับชาติ และ/หรือแผนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อมุ่งสู่การปรับปรุงนโยบายที่มีความสอดคล้องและให้เกิดความตระหนักในประเด็นด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่คาบเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษา การฝึกอบรม และตลาดแรงงาน รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรม

๔. เสริมสร้างนโยบายด้านแรงงาน การศึกษา เศรษฐกิจและกรอบแผนงานเชิงสถาบันที่ตอบสนองและสอดคล้องกัน ในการส่งเสริมเรื่องดังต่อไปนี้ เพื่อมุ่งสู่โอกาสในการมีงานทำที่ดีกว่า ความสามารถในการทำงาน รายได้ที่สูงขึ้น ความมั่นคงในการทำงาน คุณภาพของงาน และความสามารถในการแข่งขันของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องและอยู่ภายใต้กรอบแผนงานของแต่ละประเทศสมาชิก

เอ นวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีในการสอนและวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ

บี ระบบการศึกษาที่ส่งเสริมสมรรถนะซึ่งจัดเตรียมให้ทุกคนได้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมทักษะฝีมือที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงทักษะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ซี สมรรถนะ ผลิตภาพ และการทำงานแบบยืดหยุ่น (รวมถึงการเคลื่อนย้าย) ของแรงงาน

ดี ธุรกิจต้นแบบที่เอื้อให้แรงงานได้รับการพัฒนาทักษะใหม่ การยกระดับทักษะฝีมือและการมีทักษะฝีมือใหม่ ๆ

อี การยอมรับร่วมทักษะฝีมือแรงงานเพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานทักษะฝีมือ

๕. ส่งเสริมนโยบายและข้อริเริ่มเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่รวมขั้นตอนหลักของการศึกษาและการฝึกอบรมไว้ด้วยกัน (เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม (technical vocational education and training : TVET) อุดมศึกษา) และการพัฒนาทักษะฝีมือในองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้มีทักษะฝีมือที่จำเป็นในปัจจุบันและในอนาคต และยินยอมให้การเคลื่อนย้ายด้านอาชีพและการพัฒนาสายงานอาชีพ

๖. เสริมสร้างความเป็นผู้นำของภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษาด้วยการสนับสนุนความเป็นหุ้นส่วนอย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และสร้างแรงจูงใจ ตลอดจนยอมรับทรัพยากรที่บริษัทเอกชนได้ลงทุนไปในการฝึกอบรมทักษะฝีมือ การฝึกงาน (internships) และการฝึกหัดอาชีพ (apprenticeships)

๗. ส่งเสริมการใช้ TVET ด้วยการอธิบายให้เห็นถึงโอกาสที่ดีและการมีงานทำ การเปลี่ยนผ่านจากโรงเรียนไปยังการทำงาน ความก้าวหน้าในสายงานอาชีพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้าน TVET การดำเนินการรณรงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือ การให้การสนับสนุนผู้หญิง เด็กผู้หญิง และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเพื่อเข้าสู่สายงาน TVET ในรูปแบบใหม่รวมถึงการส่งเสริมมาตรฐานสมรรถนะ TVET และการรับรองที่สอดคล้องกันในประเทศสมาชิกอาเซียน

๘. ส่งเสริมอุปสงค์ที่มีสมรรถนะและคุณลักษณะขับเคลื่อนใน TVET และอุดมศึกษาด้วยการกำหนดหลักสูตรและการประเมิน จ้างบุคลากรที่มีคุณภาพด้านการสอนโดยมีงานวิจัยที่ทันสมัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ก้าวไกลที่จะตอบสนองความต้องการด้านตลาดแรงงาน อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาและการฝึกอบรมที่อิงตามภาคอุตสาหกรรม

๙. ปรับปรุงคุณภาพข้อมูลข่าวสารด้านตลาดแรงงานและการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวตามความเหมาะสม เพื่อมุ่งสู่ระบบข้อมูลข่าวสารด้านตลาดแรงงานแข็งแกร่งและมีการเชื่อมโยงกัน รวมถึงคาดการณ์ล่วงหน้าในเรื่องทักษะฝีมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถของรัฐบาล สถาบันศึกษา ภาคธุรกิจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในการส่งเสริมการศึกษาและการฝึกอบรมที่อิงตลาดแรงงาน

๑๐. ส่งเสริมการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อสร้างความมั่นใจในการเข้าถึงสาธารณูปโภคที่สำคัญ เช่น อินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดโอกาสจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ๔.๐

๑๑. เสริมสร้าง/จัดตั้งหน่วยงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างสาขาการศึกษา การฝึกอบรม การพัฒนาอุตสาหกรรม และการบริหารด้านแรงงาน เพื่อมุ่งสู่การปรับปรุงความสอดคล้องทางนโยบายที่มีความคาบเกี่ยวกันในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๑๒. จัดตั้งสภาการเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมแห่งอาเซียน (ASEAN TVET Council : ATC) เพื่อเป็นเวทีสำหรับการประสานงาน งานศึกษาวิจัย และการพัฒนาด้านนวัตกรรม รวมถึงการติดตามแผนงานระดับภูมิภาคที่จะสนับสนุนความก้าวหน้าด้าน TVET ในภูมิภาค

๑๓. สำรวจการจัดตั้งกองทุนรวมที่มาจากภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรระหว่างประเทศและหุ้นส่วนอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนสิ่งที่สำคัญและงานวิจัยเกี่ยวกับทักษะฝีมือที่จำเป็นในอนาคต

๑๔. เสริมสร้าง ร่วมมือ ประสานงานกับองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาอื่น ๆ ภาคเอกชน นักวิชาการ หุ้นส่วนไตรภาคี และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนวิธีการที่สอดคล้องกันและครอบคลุมในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๑๕. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างอาเซียนและหุ้นส่วนนอกอาเซียน รวมถึงองค์การระหว่างประเทศเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนต้นแบบ แนวปฏิบัติที่ดี และประสบการณ์ที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในโลกการทำงานที่กำลังเปลี่ยนแปลง

เรา เห็นพ้องที่จะพัฒนาโรดแมปเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาฉบับนี้ผ่านยุทธศาสตร์และการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่อแผนงานรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน แผนงานรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน สภาการเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมแห่งอาเซียน และองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรา ขอมอบหมายรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนและรัฐมนตรีศึกษาของอาเซียน ด้วยการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่อาวุโสแรงงานอาเซียน เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน และสภาการเทคนิคอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมแห่งอาเซียน เพื่อประสานการดำเนินการตามปฏิญญาฉบับนี้ รวมถึงการระดมทรัพยากร โดยให้เป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ ระเบียบปฏิบัติ และนโยบายของประเทศสมาชิกอาเซียน

จัดทำ ณ เมืองดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมื่อวันที่ เมษายน ปีคริสต์ศักราชสองพันยี่สิบ โดยมีต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

ASEAN Declaration on Human Resources Development for the Changing World of Work

WE, the Heads of State and Government of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as "ASEAN"), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (Lao PDR), Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, gathered here at the 36th ASEAN Summit in Da Nang, Viet Nam;

REAFFIRMING our commitment to the ASEAN Vision 2025 to build a people-oriented, people-centred ASEAN Community where our peoples enjoy higher quality of life and the benefits of community building;

RECALLING that one of the key purposes of ASEAN as stipulated in the ASEAN Charter is to develop human resources through closer cooperation in education and lifelong learning, and in science, technology and innovation, for the empowerment of the peoples of ASEAN and for the strengthening of the ASEAN Community;

REITERATING our commitment in the ASEAN Leaders' Vision for a Resilient and Innovative ASEAN adopted at the 32nd ASEAN Summit to embrace the opportunities afforded by new technologies and innovation arising from the digital revolution, to implement smart and innovative solutions, as well as to improve digital connectivity that enhance the lives and livelihood of its people, while building resilience against potential disruptive effects;

FURTHER REITERATING the commitments in the ASEAN Labour Ministers' Statement on the Future of Work: Embracing Technology for Inclusive and Sustainable Growth adopted in April 2018; ASEAN Labour Ministers' Joint Statement on Green Initiative to the 108th International Labour Conference adopted in June 2019; ASEAN Declaration on Promoting Green Jobs for Equity and Inclusive Growth of the ASEAN Community adopted at the 33rd ASEAN Summit; Vientiane Declaration on Transition from Informal Employment to Formal Employment towards Decent Work Promotion in ASEAN adopted at the 28th and 29th ASEAN Summits; Bangkok Declaration on Advancing Partnership in Education for 2030 Agenda for Sustainable Development in ASEAN adopted at the 35th ASEAN Summit; ASEAN Declaration on Industrial Transformation to Industry 4.0 adopted by the 35th ASEAN Summit; and the Kuala Lumpur Declaration on Higher Education adopted at the 27th ASEAN Summit;

COGNISANT of the changing world of work due to technological advances, the demographic transition and greening economies, that offer both opportunities and challenges to the economies, industries and employment in the region;

COMMITTING to equip ASEAN's human resources with the competencies that will prepare them to be future-ready, thereby enabling them to actively contribute to the sustainable development, competitiveness and resilience of ASEAN; protecting them from potentially negative impacts of disruptive technologies; enabling them to manage Adopted ad referendum by ASED on 31 March 2020 2 just transition; and ensuring that no one is left behind in this changing world of work; and

RECOGNISING the importance of collective efforts in the region and each Member State and greater involvement of businesses and industry to accelerate efforts in preparing ASEAN's human resources for the future;

DO HEREBY:

Resolve to undertake the following actions, taking into account the capacities and resources of the respective Member States, to prepare the ASEAN human resources for the changing world of work:

1. Cultivate lifelong learning culture in societies and raise awareness of youth, workers and employers on the importance of investing in skills development to adapt to the changing world of work, including education and training;

2. Improve the inclusivity of education and employment for all especially with respect to improving access to and quality of skills training and job opportunities for all especially women, people with disabilities, elderly, those in rural or remote areas and those employed in small and medium enterprises;

3. Endeavour to have an articulated national policy framework and/or action plan on human resource development, towards improved policy coherence and given the cross-cutting concerns for HRD across the policy areas of education, training, and the labour market, and industrial development;

4. Enhance the responsiveness and cohesiveness of labour, educational, economic policies and institutional frameworks in promoting the following aspects towards better employment opportunities, employability, higher income, job security, quality of jobs and enterprise competitiveness, where relevant and within the framework of each Member State:

   a. Innovations and the use of technology in teaching and learning approaches;
   b. Educational systems that promote competencies that prepare all for lifelong learning and that promote 21st century skills, including green skills;
   c. Competencies, productivity, job flexibility (including mobility) of workers;

d. Business models that incorporate re-skilling, up-skilling and new skills acquisition of workers; and

e. Mutual recognition of skills to support mobility of skilled labour.

5. Promote policies and initiatives for lifelong learning which encompasses key stages of education and training (i.e. basic education, technical and vocational education and training (TVET), higher education) and skills development in organisations that will meet current and future skills needs and allow occupational mobility and career development;

6. Enhance leadership of business, industry and educational institutions on human resources development by fostering closer partnerships between the government and private sector, and providing incentives and recognition to companies investing resources in skills training, internships and apprenticeships;

7. Promote the utility of TVET by portraying the decent and employment opportunities, school-to-work transition and career progression of TVET graduates; implementing advocacy campaigns; providing support to women, girls and underprivileged groups to enter non-traditional fields of TVET; and encouraging the harmonisation of TVET competency standards and recognition in ASEAN Member States;

8. Promote demand-driven competencies and qualifications in TVET as well as in higher education by designing curricula and assessments, engaging qualified teaching personnel with up-to-date research on advanced technology that meets the labour market needs which leads to enhanced cooperation with education and training institutions which are industry based;

9. Improve accessibility and quality of labour market information, where appropriate, towards strengthened and coherent labour market information systems, including skills forecasts, to support the capacities of governments, educational institutions, business sector and other stakeholders to promote labour market-oriented education and trainings;

10. Promote infrastructure development to ensure access to crucial infrastructure such as on the internet and information technology, so that the opportunities presented by the Fourth Industrial Revolution may be widely enjoyed;

11. Strengthen/establish inter-agency bodies on human resource development across the areas of education, training, industrial development, and labour governance, towards improving policy coherence given the cross-cutting nature of human resource development;

12. Establish the ASEAN TVET Council (ATC) as a platform for coordination, research and development on innovations and monitoring of regional programmes that support the advancement of TVET in the region;

13. Explore establishing a central pool of funds with contributions from governments, private sector, international organisations and other partners to support priorities and researches on future skills needs;

14. Strengthen cooperation and coordination of relevant ASEAN sectoral bodies, private sector, academia, tripartite partners and other stakeholders to facilitate ASEAN's coordinated and holistic approach on human resources development;

15. Strengthen cooperation between ASEAN and ASEAN's external partners, including international organisations, to facilitate the sharing of models, good practices, and experiences in advancing human resources development in a changing world of work.

WE agreed to develop a roadmap for the implementation of this Declaration through concrete strategies and actions that will complement the work plans of the ASEAN Labour Ministers Meeting (ALMM), ASEAN Education Ministers Meeting (ASED), ASEAN TVET Council (ATC) and other relevant Sectoral Bodies.

WE tasked the ALMM and ASED, with the support of Senior Labour Officials Meeting (SLOM), Senior Officials Meeting on Education (SOM-ED),and ATC, to jointly coordinate the implementation of this Declarationincluding mobilisation of resources, subject to the national laws, regulations and policies of Member States.

DONE in Da Nang, Viet Nam, this ___ of April in the Year Two Thousand and Twenty, in a single original copy, in the English language. _____

asean

การคุ้มครอง
และสวัสดิการสังคม

การคุ้มครอง
และสวัสดิการสังคม

อาเซียนมุ่งหวังที่จะส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยลดความยากจน และส่งเสริมการคุ้มครองและสวัสดิการสังคม เน้นการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้มีโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม รวมทั้ง เด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ แรงงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยทางด้านชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ และกลุ่มคนชายขอบได้รับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาทุกช่วงวัย บนพื้นฐานสิทธิมนุษย์ชน ตลอดจนการร่วมกับหน่วยงานภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอื่น ๆ มีส่วนร่วมในสังคมในส่วนของประเทศไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีการดำเนินงานอย่างเข้มแข็งในการปกป้องผลประโยชน์ สิทธิ รวมทั้งส่งเสริมโอกาสอย่างเท่าเทียมและยกระดับคุณภาพชีวิต มาตรฐานการดำรงชีพสำหรับเด็ก สตรี เยาวชนผู้สูงอายุ และคนพิการ โดยได้มีการจัดทำปฏิญญา นโยบาย และการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่ทั่วถึง และครอบคลุม ดังนี้

๑. ปฏิญญาฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมสวัสดิการ และการพัฒนาของสตรีและเด็กในอาเซียน

ปฏิญญาฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมสวัสดิการ และการพัฒนาของสตรีและเด็กในอาเซียน ได้จัดทำขึ้นตามข้อเสนอของเวียดนาม ในฐานะประธานคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ในปี ๒๕๕๓ โดยเวียดนามได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมหารือระดับภูมิภาคเรื่อง ASEAN Regional Consultation on the Enhancement of Social Welfare and Development for Women and Children เพื่อทบทวนและหารือเกี่ยวกับแผนงานภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียนด้านสตรี และกรอบความร่วมมืออาเซียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาร่างปฏิญญา ฯ และนำเสนอรัฐมนตรีอาเซียนว่าด้วยสวัสดิการสังคมและการพัฒนาพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างปฏิญญาฮานอย ฯ เป็นเอกสารที่ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนให้คำมั่นต่อการที่จะให้ความร่วมมือในระดับภูมิภาคอาเซียนในการส่งเสริมสวัสดิการและการพัฒนาของ

สตรีและเด็ก โดยเฉพาะผู้ดำรงชีวิตภายใต้ภาวะเปราะบางและด้อยโอกาส รวมถึงผู้อยู่ในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและความขัดแย้ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนภายในปี ๒๕๕๘ ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อคุ้มครองเด็กและสตรี รวมทั้งการเร่งรัดให้มีการจัดตั้งกลไกต่าง ๆ อาทิ ระบบการจัดการความรู้ในระดับภูมิภาค สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลและการปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมและเกื้อหนุนงานศึกษาวิจัย การประเมินผล เพื่อบรรเทาผลกระทบอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงปัญหาการเปลี่ยนแปลง

ปฏิญญาฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมสวัสดิการ และการพัฒนาของสตรีและเด็กในอาเซียน มุ่งที่จะเสริมสร้างสวัสดิการและการพัฒนาของสตรีและเด็ก โดยเฉพาะผู้ดำรงชีวิตภายใต้ภาวะเปราะบางและด้อยโอกาส รวมถึงผู้อยู่ในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและความขัดแย้ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนภายในปี ๒๕๕๘ ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อคุ้มครองเด็กและสตรี รวมทั้งการเร่งรัดให้มีการจัดตั้งกลไกต่าง ๆ

สภาพภูมิอากาศที่มีต่อผู้หญิงและเด็ก แก้ไขปัญหาอัตราการเสียชีวิตของแม่และเด็ก ปัญหาอนามัยการเจริญพันธุ์ ส่งเสริมให้เข้าถึงการคุมกำเนิดที่ปลอดภัย พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกที่ถูกสุขอนามัยให้เพียงพอ ตลอดจนการศึกษาและสิ่งจำเป็นพื้นฐานอื่น ๆ การจัดเสวนาเด็กอาเซียนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กในการสร้างประชาคมอาเซียน รวมถึง ASEAN Network Consortium เพื่อให้เป็นเครือข่ายสำหรับผู้ทำงานด้านการบริการทางสังคมต่อสตรีและเด็ก ส่งเสริมการเลี้ยงดู และพัฒนาดูแลสุขภาพ และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ขวบ เพื่อให้เด็กเติบโตและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่

๒. ปฏิญญาบาหลีว่าด้วยการส่งเสริมบทบาท และการมีส่วนร่วมของคนพิการในประชาคมอาเซียน

ในการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา ได้เสนอปฏิญญาบาหลีว่าด้วยการส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของคนพิการในประชาคมอาเซียน เพื่อให้มีการรับรองโดยผู้นำอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ปฏิญญาฉบับนี้ มุ่งเน้นให้การผนวกรวมประเด็นเรื่องคนพิการด้วยการดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรม อาทิ การจัดทำแผนปฏิบัติการระดับประเทศ การจัดให้เกิดความหลากหลายของบริการทางสังคม การพัฒนาแผนงานด้านความมั่นคงทางสังคม และการศึกษาที่เข้าถึงได้และโอกาสในการทำงาน การบูรณาการประเด็นสิทธิคนพิการเข้าไปในข้อริเริ่มและแผนงานต่าง ๆ ของอาเซียนทั้งหมด การเข้าถึงสิทธิทางการศึกษา เป็นต้น

สาระสำคัญของปฏิญญา ฯ ได้แก่ การสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามและให้สัตยาบันรับรองอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ พร้อมทั้งส่งเสริมการนำอนุสัญญาดังกล่าวไปใช้ในประชาคมต่าง ๆ เช่น ทศวรรษคนพิการแห่งอาเซียน (๒๐๑๑ - ๒๐๒๐) รวมถึงความริเริ่มที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการในบริบทของการบรรเทาความยากจน พร้อมกับพัฒนาตัวชี้วัดทางสถิติ

ปฏิญญาบาหลีว่าด้วยการส่งเสริมบทบาท และการมีส่วนร่วมของคนพิการในประชาคมอาเซียน สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการในบริบทของการบรรเทาความยากจน พร้อมกับพัฒนาตัวชี้วัดทางสถิติระดับภูมิภาคในอาเซียน เพื่อประเมินพัฒนาการของกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการ การทำให้คนพิการได้รับสิทธิในทุกด้านของชีวิตการสร้างความตระหนักถึงปัญหาคนพิการ พร้อมทั้งเพิ่มกิจกรรม ซึ่งขยายวงให้ครอบคลุมสังคมในทุกขอบเขตตั้งแต่ระดับท้องถิ่นระดับชาติ จนถึงระดับภูมิภาค การส่งเสริมให้คนพิการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกด้าน รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

ระดับภูมิภาคในอาเซียน เพื่อประเมินพัฒนาการของกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการ การทำให้คนพิการได้รับสิทธิในทุกด้านของชีวิต การสร้างความตระหนักถึงปัญหาคนพิการ พร้อมทั้งเพิ่มกิจกรรมซึ่งขยายวงให้ครอบคลุมสังคมในทุกขอบเขตตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ จนถึงระดับภูมิภาค การส่งเสริมให้คนพิการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกด้าน รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การส่งเสริมให้รัฐบาลและองค์กรประชาสังคม รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชนต่าง ๆ ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียน อาทิ คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) และคณะกรรมาธิการอาเซียนเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children : ACWC) เพื่อร่วมกันช่วยเหลือปกป้องสิทธิและรองรับความต้องการจำเป็นของคนพิการ โดยเฉพาะผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก การกระตุ้นให้ประเทศสมาชิกอาเซียนวางแผนปฏิบัติการระดับชาติเพื่อส่งเสริมคนพิการ

รวมทั้งจัดสรรงบประมาณของประเทศผ่านกระทรวง/หน่วยงานตามสายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่คนพิการ นอกจากนี้ ยังให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวกับคนพิการ การส่งเสริม การวิจัย วิเคราะห์ และฝึกอบรม และการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิธีการสื่อสารแบบทางเลือก ได้แก่ การใช้ภาษามือ อักษรเบรลล์ เป็นต้น รวมถึง จัดให้คนพิการในอาเซียนได้เข้าถึงบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ การขนส่ง สาธารณะ การศึกษา การจ้างงาน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) นันทนาการ รวมทั้งการกีฬา

๓. ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการรับรองดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน

อาเซียนตระหนักถึงบทบาทสำคัญของเยาวชน ที่จะต้องได้รับการพัฒนา ความสามารถของตนเองผ่านการจ้างงานที่ให้ประโยชน์ตอบแทน โอกาสทางการศึกษา สุขอนามัย และความเป็นอยู่ที่ดี ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินการพัฒนาเยาวชนในอาเซียน เพื่อให้มีเกณฑ์ที่เป็น รูปธรรมในการกำหนดนโยบายและโครงการด้านเยาวชน ผลงานที่เป็นรูปธรรม ได้แก่

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการรับรองดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลลัพธ์และความมีประสิทธิผลของโครงการและนโยบายการพัฒนาเยาวชนต่าง ๆ ในอาเซียน และเน้นย้ำความสำคัญต่อการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน

อาเซียนได้จัดทำเอกสารดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน ฉบับที่หนึ่ง (First ASEAN Youth Development Index) เพื่อยืนยันเจตนารมณ์ที่จะร่วมมือกันในการเสริมสร้างประชาคมอาเซียนที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และต่อมา ได้จัดทำปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการรับรองดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน และผ่านการรับรองจากที่ประชุมอาเซียน เมื่อปี ๒๕๖๐ ที่สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยเน้นย้ำเจตนารมณ์ตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ปี ๒๕๖๘ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลลัพธ์และความมีประสิทธิผลของโครงการและนโยบายการพัฒนาเยาวชนต่าง ๆ ในอาเซียน และเน้นย้ำความสำคัญต่อการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน

สาระสำคัญของปฏิญญา ฯ ได้กล่าวถึงความสำคัญของดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน (ASEAN Youth Development Index: YDI) ที่ได้ผ่านการรับรองจากที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านเยาวชน และเป็นกิจกรรมในแผนงานอาเซียนด้านเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ เพื่อส่งเสริมบทบาทสำคัญของเยาวชนของอาเซียน ทั้งนี้ในการพิจารณามาตรการผลักดันและโครงการริเริ่มต่าง ๆ ตัวชี้วัดการพัฒนาเยาวชนอาเซียน ฯ นับว่ามีส่วนสำคัญต่อการบรรลุความต้องการในการประเมินสถานะของเยาวชนในอาเซียน และสร้างความตระหนักถึงความสามารถของตนเองผ่านการเรียนรู้ ฝึกฝน การจ้างงาน โอกาสทางการศึกษา และความเป็นอยู่ที่ดี ตลอดจนการมีส่วนร่วมต่อสังคม

นอกจากนี้ ปฏิญญา ฯ ยังกล่าวถึงการติดตามและให้การสนับสนุนเพื่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน ส่งเสริมให้มีการใช้ดัชนีในการพัฒนาเยาวชนอาเซียนในการจัดทำนโยบายและโครงการที่เกี่ยวข้องเพื่อรับมือกับประเด็นและข้อกังวลต่าง ๆ ด้านเยาวชนของแต่ละประเทศ รวมถึงการสนับสนุนการจัดหาทรัพยากรเพื่อเพิ่มโอกาสแก่เยาวชนอย่างต่อเนื่อง

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมสวัสดิการและการพัฒนาสตรีและเด็กในอาเซียน กรุงฮานอย, ๒๘ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๑๐

พวกเรา ประมุขแห่งรัฐหรือผู้นำรัฐบาลของประเทศสมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า อาเซียน) ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในวาระการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๗

ระลึกถึง วิสัยทัศน์อาเซียนปี ๒๐๒๐ ซึ่งลงนามรับรองโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ ๒ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เมื่อเดือนธันวาคม ๑๙๙๗ ที่วาดภาพอาเซียนให้เป็นภูมิภาคซึ่งสังคมเป็นปึกแผ่นและเอื้ออาทรกัน ที่ซึ่งความหิวโหย ภาวะทุพโภชนาการ การลิดรอนสิทธิ์ และความยากจน มิได้เป็นปัญหาพื้นฐานอีกต่อไป ที่ซึ่งครอบครัวอันเข้มแข็งในสถานะหน่วยพื้นฐานของสังคมใส่ใจดูแลสมาชิกครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก เยาวชน สตรี และผู้สูงอายุ

ยืนยัน พันธสัญญาของเราที่ระบุไว้ใน :- ปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยแผนปฏิบัติการสู่ประชาคมอาเซียน (๒๐๐๙ - ๒๐๑๕) ปฏิญญาว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน ในปี ๒๐๐๗ และปฏิญญาต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กในปี ๒๐๐๔

ยืนยันต่อเนื่อง กับพันธสัญญาของเราที่ระบุไว้ใน :- ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีในภูมิภาคอาเซียน ในปี ๒๐๐๔ ปฏิญญาว่าด้วยพันธสัญญาต่อเด็กในภูมิภาคอาเซียน ในปี ๒๐๐๑ ข้อมติว่าด้วยแผนปฏิบัติการเพื่อเด็กของอาเซียน ในปี ๑๙๙๓ และปฏิญญาว่าด้วยการส่งเสริมความก้าวหน้าของสตรีในภูมิภาคอาเซียน ในปี ๑๙๘๘

รับรอง พันธสัญญาของภาคีสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศต่อ :- อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการแบ่งแยกกีดกันสตรีทุกรูปแบบ (Convention on Elimination of All Forms of Discrimination Against Women : CEDAW) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยโลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก (A World Fit For Children Declaration) ปฏิญญาและเวทีปฏิบัติการปักกิ่ง (BPFA) เอกสารสรุปผลการประชุม BPFA+5 และเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs)

มีกำลังใจ จากการจัดตั้งคณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก (ACWC)

ตระหนักว่า สตรีและเด็กมีจำนวนเกินครึ่งหนึ่งของประชากรอาเซียน และตระหนักถึงความจำเป็นที่จะนำเอาพลังของประชากรกลุ่มเหล่านี้มาใช้ต่อไป รวมทั้งเสริมความเข้มแข็งให้แก่บรรดาผู้ที่ตกอยู่ในสภาพเปราะบาง

ตระหนักเช่นกันว่า แม้ประเทศสมาชิกอาเซียนจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอย่างมากแล้วในด้านการส่งเสริมสวัสดิการของประชาชนโดยรวม และของสตรีและเด็กโดยเฉพาะ ทว่าปัญหาช่องว่างในด้านการพัฒนา ความรุนแรงในครัวเรือน และการแสวงประโยชน์โดยมิชอบ ปัญหาภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ความยากจน และการกีดกันทางเพศก็ยังคงเป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญต่อการมุ่งสร้างความเสมอภาคทางเพศ การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรี การมีส่วนร่วมของเด็ก และการสร้างประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน

ให้คำมั่น ต่อพันธสัญญาที่จะสนับสนุนให้อาเซียนคำนึงถึงประชาชนเป็นศูนย์กลาง ที่ซึ่งสตรีและเด็กมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการบูรณาการและสร้างประชาคมอาเซียน

เห็นพ้อง ที่จะสนับสนุนความพยายามร่วมกันเพื่อส่งเสริมสวัสดิการและการพัฒนาสตรีและเด็กในอาเซียน โดยอาศัยมาตรการและการดำเนินงานดังต่อไปนี้ :

๑. สนับสนุนความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมสวัสดิการและการพัฒนาสตรีและเด็กในอาเซียน โดยเป็นส่วนสำคัญในความพยายามของอาเซียนที่จะปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในภูมิภาค และรับมือกับปัญหาอุปสรรค ตลอดจนช่วงชิงโอกาสอันเกิดจากโลกาภิวัตน์และการบูรณาการระดับภูมิภาค

๒. ส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคให้แนบแน่นยิ่งขึ้นในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของสตรีและเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาผู้ดำรงชีวิตภายใต้ภาวะเปราะบางและด้อยโอกาส รวมถึงผู้อยู่ในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและความขัดแย้ง

๓. เสริมสร้างศักยภาพของภาคีสมาชิกอาเซียนเพื่อให้บรรลุพันธกิจตาม CEDAW, CRC, BPFA, A World Fit For Children และ MDGs ในสถานะกระบวนการบังคับใช้ร่วมกัน โดยใช้ทรัพยากรในประเทศให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญต่อการจัดสรรงบประมาณประเทศให้เพียงพอต่อการส่งเสริมสวัสดิการ การพัฒนา และการมีส่วนร่วมของสตรีและเด็ก

๔. เสริมสร้างกลไกด้านสถาบันและขีดความสามารถทางเทคนิคในปัจจุบันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ ส่งเสริมความเข้มแข็งของสตรี ใช้แนวทางที่เน้นกระแสความเสมอภาคทางเพศและยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในขั้นตอนการวางแผนการจัดทำโครงการและจัดสรรงบประมาณ การลงมือดำเนินการ การติดตามตรวจสอบ ตลอดจนกระบวนการประเมินผลทุกระดับในภูมิภาค

๕. ส่งเสริมและเกื้อหนุนงานศึกษาวิจัย การประเมินผล และข้อเสนอที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรเทาผลกระทบด้านลบอันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีต่อสตรีและเด็ก

๖. แลกเปลี่ยนข้อมูลและวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศผ่านการจัดทำระบบจัดการองค์ความรู้ระดับภูมิภาค ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนากลไก/เครือข่ายระดับภูมิภาค เพื่อแลกเปลี่ยนถ่ายทอดข้อมูลและส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถแก่หน่วยงานและองค์กรที่ทำงานด้านสตรีและเด็ก โดยจัดเวทีสาธารณะ การศึกษาวิจัย การเสวนา โครงการแลกเปลี่ยนและเยี่ยมเยือน

๗. รับผิดชอบการลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก โดยเสริมความเข้มแข็งของกฎหมายที่อ่อนไหวต่อความเสมอภาคทางเพศ และทำแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงผ่านการฝึกอบรมอย่างเข้มข้นทั้งในส่วนผู้กำหนดนโยบาย ผู้พัฒนาโครงการ ผู้ดำเนินงาน และผู้ให้บริการ

๘. แก้ไขปัญหาอัตราการเสียชีวิตของแม่และเด็ก ปัญหาอนามัยการเจริญพันธุ์ ส่งเสริมให้เข้าถึงการคุมกำเนิดที่ปลอดภัย วิธีวางแผนครอบครัวที่ปลอดภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำคลอดฉุกเฉิน (EMOC) พร้อมทั้งสนับสนุนกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และข้อมูลเพื่อลดอัตราผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ในสตรีและเด็ก ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์เข้าถึงการบำบัดรักษา

๙. ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มสัดส่วนการเข้าถึงที่อยู่อาศัยของเด็กและสตรี ปรับปรุงแหล่งน้ำดื่มที่สะอาดปลอดภัย รวมทั้งจัดให้มีสุขอนามัยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ถูกสุขอนามัยเพียงพอ ตลอดจนการศึกษาและสิ่งจำเป็นพื้นฐานอื่น ๆ

๑๐. สร้างเสริมสมรรถนะของเจ้าหน้าที่รัฐในการวางแผน ดำเนินการ ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดให้บริการ คุณภาพ และช่องทางเข้าถึงบริการสังคมพื้นฐานอันเกี่ยวเนื่องกับเด็กและสตรี พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ รวมถึงจัดตั้งสมาคมงานสังคมสงเคราะห์แห่งอาเซียน (ASEAN Social Work Consortium)

๑๑. เสริมสร้างความยืดหยุ่นพร้อมปรับตัวของครอบครัวในสถานะหน่วยพื้นฐานของสังคม รวมทั้งสมรรถนะของครอบครัวในการเผชิญปัญหาอุปสรรคใหม่ ๆ อันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม/ภูมิอากาศ ผ่านการจัดตั้งเครือข่ายระดับอาเซียนเพื่อการพัฒนาครอบครัว โดยความร่วมมือขององค์กรต่าง ๆ ซึ่งทำงานในประเด็นด้านครอบครัว สตรี และเด็ก

๑๒. สนับสนุนการประสานความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติและประเทศคู่เจรจา ในการทำงานเพื่อส่งเสริมสวัสดิการและการพัฒนาสตรีและเด็กในอาเซียน

๑๓. นำมาตรการที่เป็นรูปธรรมไปใช้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะของสตรี พร้อมทั้งสนับสนุนให้สตรีมีส่วนร่วมตัดสินใจและเป็นผู้นำในทุกวงการและทุกระดับ

๑๔. รับผิดชอบดำเนินมาตรการที่เป็นรูปธรรมเพื่อสนับสนุนความเสมอภาคทางเพศและการมีส่วนร่วมของสตรีในตลาดแรงงาน แก้ไขปัญหาการเลือกปฏิบัติในการทำงานอันเนื่องจากเพศสภาพ รวมทั้งเสริมสร้างทักษะทางเศรษฐกิจของสตรี

๑๕. เพิ่มการปกป้องคุ้มครองความเป็นมารดาในสถานที่ทำงาน

๑๖. ดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายเพื่อเด็กในภูมิภาคอาเซียน โดยคำนึงถึงสิทธิของเด็กในการอยู่รอดปลอดภัย ได้รับการคุ้มครอง การพัฒนา และการมีส่วนร่วมในวิถีทางที่เป็นระบบครอบคลุมทุกด้าน

๑๗. สนับสนุนการเริ่มต้นชีวิตอย่างสมบูรณ์แข็งแรง โดยการเลี้ยงดูและพัฒนา ดูแลสุขภาพ และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ขวบ เพื่อให้เด็กเติบโตและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่

๑๘. ปรับปรุงคุณภาพและความเสมอภาคทางเพศในการศึกษาและการเข้าโรงเรียนของเด็ก รวมถึงลูกหลานกลุ่มชาติพันธุ์ และ/หรือกลุ่มคนพื้นเมือง ตลอดจนเด็กพิการและมีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยเฉพาะระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยส่งเสริมให้มีการลงทุนมากขึ้นและยั่งยืนยิ่งขึ้น

๑๙. ใช้มาตรการเยียวยาแทนมาตรการลงโทษเพื่อฟื้นฟูชีวิตเด็กที่ทำผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เด็กปรับตัวเข้าสู่สังคมได้อีกครั้ง

๒๐. สนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการจัดสร้างเวทีสาธารณะของเด็กแห่งอาเซียน ตลอดจนโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

๒๑. สร้างหลักประกันว่าเด็กจะสามารถเข้าถึงข้อมูล ความบันเทิง นันทนาการ และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เหมาะสม

พวกเราได้มอบหมายหน้าที่ ให้องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา และองค์กรระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ตลอดจนองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ACWC ดำเนินการตามปฏิญญาฉบับนี้ พร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าต่อไป สมาชิกอาเซียนทุกประเทศพึงสนับสนุนองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียนเหล่านี้ในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงตามปฏิญญาฉบับนี้ด้วยความพยายามสูงสุด โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมตามความจำเป็นและสอดคล้องกับกฎหมายและนโยบายของแต่ละประเทศ อีกทั้งมอบหมายหน้าที่ให้องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาและองค์กรระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้องระดมทรัพยากรเพื่อปฏิบัติการให้ปฏิญญาฉบับนี้บรรลุผล

ได้ลงนามรับรอง ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม เมื่อวันที่ยี่สิบแปด เดือนตุลาคม ปีคริสต์ศักราชสองพันสิบ จัดทำต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษเพียงฉบับเดียว

Ha Noi Declaration on the Enhancement of Welfare and Development of ASEAN Women and Children

WE, the Heads of State or Government of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as "ASEAN"), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, on the occasion of the 17th ASEAN Summit;

RECALLING that the ASEAN Vision 2020, adopted by the 2nd ASEAN Informal Summit held in Kuala Lumpur, Malaysia in December 1997, envisioned ASEAN as a socially cohesive and caring ASEAN where hunger, malnutrition, deprivation and poverty are no longer basic problems, where strong families as the basic units of society nurture their members particularly the children, youth, women and elderly;

REAFFIRMING our commitment made in the Cha-am Hua Hin Declaration on the Road map for the ASEAN Community (2009-2015), Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers in 2007 and Declaration Against Trafficking in Persons Particularly Women and Children in 2004;

FURTHER REAFFIRMING our commitment made in the Declaration on the Elimination of Violence Against Women in the ASEAN Region in 2004, Declaration on the Commitments for Children in ASEAN in 2001, Resolution on the ASEAN Plan of Action for Children in 1993 and Declaration on the Advancement of Women in the ASEAN Region in 1988;

ACKNOWLEDGING the commitments of individual ASEAN Member States to the Convention on Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW), the Convention on the Rights of the Child (CRC), A World Fit For Children Declaration, the Beijing Declaration and Platform for Action (BPFA), BPFA+5 Outcome Document and the Millennium Development Goals (MDGs);

ENCOURAGED by the establishment of the ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children (ACWC);

RECOGNISING that women and children account for more than half of ASEAN population and the need to continue to tap on the strength of these groups as well as to empower those who are in vulnerable situations;

RECOGNISING ALSO that while significant improvements have been made in ASEAN Member States in enhancing the welfare of their peoples in general and of women and children in particular, development gaps, domestic violence and exploitation, climate change, poverty and gender discrimination continue to remain a major challenge to the pursuit of gender equality, women's empowerment, child participation and a caring and sharing ASEAN Community;

PLEDGE our commitment to promote a people-oriented ASEAN where women and children participate in and benefit fully from the process of ASEAN integration and community building;

AGREE to foster concerted efforts for the enhancement of the welfare and development of women and children in ASEAN through the following actions and measures:

1. To promote regional cooperation for the enhancement of welfare and development of women and children in ASEAN as an integral part of ASEAN's efforts to improve the lives of peoples in the region and cope with the challenges and seize the opportunities created by globalisation and regional integration;
2. To encourage closer regional cooperation in promoting and protecting the rights of women and children especially those living under disadvantaged and vulnerable conditions, including those in disaster and conflict affected areas;
3. To strengthen the ability of ASEAN Member States to fulfil their commitments to CEDAW, CRC, BPFA, A World Fit For Children and MDGs as mutually reinforcing processes by effectively utilising national resources and prioritizing adequate national budget allocation for the enhancement of welfare, development and participation of women and children;
4. To strengthen existing institutional mechanisms and technical capacity of ASEAN Member States' relevant agencies to promote gender equality, women's empowerment, gender mainstreaming and child-centered approach in planning, programming and budgeting, implementation, monitoring and evaluation processes at all levels in the region;
5. To encourage and facilitate related studies, evaluations and proposals to reduce the negative impacts of economic and environmental changes, including climate change, on women and children;
6. To share information and best practices through the establishment of regional knowledge management system as well as encourage the development of regional networks/mechanisms to share information and enhance the capacity building for organisations, agencies working for women and children, by organising regional fora, studies, dialogues, exchange programmes and visits;

7. To undertake concrete actions to end violence against women and children by strengthening gender sensitive legislations and plans of action to prevent and address violence through intensifying training for policy-makers, programme developers, implementers and service providers;
8. To address maternal and child mortality, poor reproductive health; to enable access to safe contraception, safe family planning methods and emergency maternal obstetrical care (EMOC) facilities; and to promote education and information activities to reduce the prevalence rate of HIV and AIDS among women and children and facilitate their access to HIV and AIDS treatment and care;
9. To improve the proportion of children and women with access to housing, improved sources of safe drinking water and adequate sanitation facilities and hygiene, education and other basic necessities;
10. To strengthen the capacity of government officials in planning, implementing, monitoring and evaluating the delivery, quality and accessibility of basic social services relating to children and women and to support the networking of social service practitioners including the establishment of an ASEAN Social Work Consortium;
11. To strengthen family resilience – as the basic units of society – and the capacity of families in meeting new challenges arising from rapid social economic and environmental/climate changes through the establishment of an ASEAN network for family development and by engaging organisations working on issues of families, women and children;
12. To foster the collaboration with the international community, including the relevant UN agencies and Dialogue Partners in the work for the welfare and development of women and children in ASEAN;
13. To adopt concrete measures to enhance women's capacity and promote women's participation in decision-making and leadership in all fields and at all levels;

14. To undertake concrete measures to promote gender equality and women's participation in labor market, address gender-based occupational segregation as well as strengthen their economic skills;
15. To improve maternity protection in workplace;
16. To achieve the goals for children in the ASEAN region as regards the child's rights to survival, protection, development and participation in a comprehensive and systematic way;
17. To promote a healthy start in life through early child care and development, healthcare and education especially children under-5 years of age so as to enable them to achieve optimal growth and development;
18. To improve the quality of and gender equality in education and school enrollment to children, including children of ethnic and/or indigenous groups as well as children with disability and with special needs, especially at pre-school, primary and secondary levels by promoting greater and sustained investments;
19. To provide restorative instead of punitive measures to rehabilitate the child in conflict with the law to promote his/her reintegration into society;
20. To promote and encourage child participation in the ASEAN Community building through the establishment of the ASEAN Children's Forum and other relevant programmes or activities;
21. To ensure children's access to appropriate information, leisure, recreational and cultural activities.

WE TASK the concerned ASEAN Sectoral Ministerial and Senior Official Bodies as well as other relevant bodies, including the ACWC, to implement this Declaration and monitor its progress. All ASEAN Member States shall support these ASEAN Sectoral Bodies in accomplishing this Declaration through maximum efforts by such appropriate instruments as may be necessary and consistent with their respective national laws

and policies. We also task the concerned ASEAN Sectoral Ministerial and Senior Official Bodies to mobilise resources to implement this Declaration.

Adopted in Ha Noi, Viet Nam, this Twenty Eighth of October in the Year Two Thousand and Ten, in a single original copy, in the English Language.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาบาหลีว่าด้วยการส่งเสริมบทบาท และการมีส่วนร่วมของคนพิการในประชาคมอาเซียน

พวกเรา ประชาชนของประเทศสมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) โดยมีประมุขแห่งรัฐหรือผู้นำรัฐบาลเป็นตัวแทนดังต่อไปนี้ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ตระหนักถึง การยกระดับคุณภาพในการดำรงชีวิตของประชาชนอาเซียน โดยให้เข้าถึงโอกาสในการพัฒนามนุษย์ สวัสดิการสังคม และความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน ตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรอาเซียน

ยืนยัน พันธสัญญาของเราในการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ๒๐๑๕ ซึ่งประกอบด้วยสามเสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ยืนยัน ศักยภาพในการมีส่วนร่วมของคนพิการ รวมถึงบทบาทสำคัญและการมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวปฏิบัติการทั้งหมด ภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-cultural Community : ASCC) ซึ่งครอบคลุมขอบเขตความร่วมมือในด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนาเด็ก คนพิการ และผู้สูงอายุ โดยสร้างผลกระทบอันยั่งยืนทั้งระดับประเทศ และระดับภูมิภาค ในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ๒๐๑๕

ระลึกถึง ปฏิญญาจาการ์ตาซึ่งรับรอง ณ การประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนว่าด้วยคนพิการ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๐๑๐ ตระหนักถึงความจำเป็นที่คนพิการต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการกำหนด การนำไปปฏิบัติ รวมทั้งการประเมินนโยบายต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับปัญหาคนพิการในภูมิภาคอาเซียน

ระลึกเช่นกันถึง แผนปฏิบัติการระดับโลกว่าด้วยเรื่องคนพิการ (World Programme of Action Concerning Disabled Persons) ข้อกำหนดมาตรฐานว่าด้วยการให้โอกาสที่เท่าเทียมกันแก่คนพิการ (Standard Rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on

the Rights of Persons with Disabilities) ซึ่งตระหนักว่าคนพิการเป็นทั้งผู้มีบทบาทในการการพัฒนาและผู้รับประโยชน์จากการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

สังเกตถึง กรอบการปฏิบัติงานแห่งสหัสวรรษจากทะเลสาบบิวา (Biwako Millennium Framework) และแผนดำเนินการเพิ่มเติมจากทะเลสาบบิวา (Biwako Plus Five for Action) สู่สังคมบูรณาการซึ่งปลอดจากอุปสรรคและตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิทธิสำหรับคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ๒๐๐๓ - ๒๐๑๒ เพื่อให้มั่นใจในการมีส่วนร่วมอย่างเกิดประสิทธิผลของคนพิการในกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง

ตระหนักว่า การส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเสรีภาพขั้นพื้นฐานของคนพิการเพื่อส่งเสริมให้มีส่วนร่วมได้เต็มที่ จะส่งผลให้เกิดการยกระดับความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่ง และยกระดับความก้าวหน้าอย่างมีนัยสำคัญในการพัฒนามนุษย์ สังคม และเศรษฐกิจในสังคม รวมทั้งการขจัดความยากจน

เน้นย้ำ ความสำคัญของประเด็นปัญหาหลัก ๆ ของคนพิการ ในสถานะองค์ประกอบสำคัญของยุทธศาสตร์อันเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จึงขอประกาศ ณ ที่นี้ว่าจะ

๑. **สนับสนุน** ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามและให้สัตยาบันรับรองอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ พร้อมทั้งส่งเสริมการนำอนุสัญญาดังกล่าวไปใช้ในประชาคมต่าง ๆ

๒. **ประกาศ** ทศวรรษคนพิการอาเซียน (๒๐๑๑ - ๒๐๒๐) รวมถึงความริเริ่มที่เกี่ยวข้องเนื่องด้วยสาระสำคัญของทศวรรษดังกล่าว คือ การส่งเสริมให้การพัฒนาครอบคลุมคนพิการทั้งมวลในอาเซียน

๓. **ชื่นชม** ความริเริ่มขององค์การคนพิการแห่งอาเซียนที่ได้จัดตั้งสมัชชาคนพิการอาเซียน (ASEAN Disability Forum) ซึ่งหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องยื่นมือเข้ามาร่วม อันได้แก่ ประเทศสมาชิกอาเซียน สำนักเลขาธิการอาเซียน องค์กรพัฒนาระหว่างประเทศ องค์กรภาคประชาสังคม สื่อมวลชน ภาคธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ องค์กรคนพิการ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ รวมทั้งองค์กรผู้ปกครอง/เครือข่ายต่าง ๆ

๔. **เร่งเร้า** ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการในบริบทของการบรรเทาความยากจน พร้อมกับพัฒนาตัวชี้วัดทางสถิติระดับภูมิภาคในอาเซียนเพื่อประเมินพัฒนาการของกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการ

๕. **สร้างหลักประกัน** เพื่อทำให้คนพิการได้รับสิทธิในทุกด้านของชีวิต ผ่านมุมมองกระแสหลักเรื่องปัญหาคนพิการในการกำหนดและนำนโยบายตลอดจนโครงการต่าง ๆ ของอาเซียนไปใช้ให้บรรลุ ทั้งในเสาหลักด้านเศรษฐกิจ ด้านเสถียรภาพทางการเมือง รวมถึงด้านสังคมและวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน

๖. ดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักถึงปัญหาคนพิการ พร้อมทั้งเพิ่มกิจกรรม ซึ่งขยายวงให้ครอบคลุมสังคมในทุกขอบเขต ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ จนถึงระดับภูมิภาค โดยอาศัยสื่อที่หลากหลายและดึงทุกภาคส่วนของสังคมเข้าร่วม

๗. ส่งเสริม ให้คนพิการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกด้าน รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดยจัดให้มีสิทธิทางการเมืองอย่างเท่าเทียมในการเลือกตั้งผู้นำ และผู้แทนในรัฐสภา ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

๘. ส่งเสริม ให้รัฐบาลและองค์กรประชาสังคม รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชนต่าง ๆ ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียน อาทิ คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (AICHR) และคณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children : ACWC) เพื่อร่วมกันช่วยเหลือปกป้องสิทธิและรองรับความต้องการจำเป็นของคนพิการ โดยเฉพาะผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

๙. กระตุ้น ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนวางแผนปฏิบัติการระดับชาติเพื่อส่งเสริมคนพิการ รวมทั้งจัดสรรงบประมาณของประเทศผ่านกระทรวง/หน่วยงานตามสายงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่คนพิการ

๑๐. ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนพิการมีส่วนร่วมในการกำหนด นำไปใช้ และประเมินผลนโยบาย รวมทั้งโครงการต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับประเด็นคนพิการ

๑๑. กระตุ้น ภาคีสมาชิกอาเซียนให้ส่งเสริมการสนับสนุน พัฒนา และสร้างความหลากหลายของบริการทางสังคม ซึ่งรองรับคนพิการในด้านสวัสดิการสังคมและการจ้างงาน

๑๒. กระตุ้น ภาคีสมาชิกอาเซียนให้เร่งนำกรอบการปฏิบัติงานแห่งสหัสวรรษจากทะเลสาบบิวา และแผนดำเนินการเพิ่มเติมจากทะเลสาบบิวา สู่สังคมบูรณาการ ซึ่งปลอดจากอุปสรรคและตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิทธิสำหรับคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ๒๐๐๓ - ๒๐๑๒ ไปใช้ดำเนินการ

๑๓. ยกระดับ การแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวปฏิบัติที่ดี/เป็นเลิศ และประสบการณ์ต่อประเด็นปัญหาอันเกี่ยวข้องกับคนพิการ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านการวิจัย วิเคราะห์ และฝึกอบรม

๑๔. มุ่งสร้าง โอกาสให้คนพิการมีความเท่าเทียมด้านการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานและวิธีการสื่อสารแบบทางเลือก ได้แก่ การใช้ภาษามือ อักษรเบรลล์ เป็นต้น

๑๕. เน้นย้ำ ความจำเป็นในการจัดให้คนพิการในอาเซียนได้เข้าถึงบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะ การขนส่งสาธารณะ การศึกษา การจ้างงาน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) นันทนาการ รวมทั้งกีฬา

๑๖. คำนึงถึง ประเด็นเรื่องคนพิการเป็นสำคัญในนโยบายและแผนจัดการภัยพิบัติ ทั้งระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น

๑๗. พัฒนา แผนประกันสังคมในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อคุ้มครองคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีความพิการอย่างรุนแรง

๑๘. พัฒนา การบูรณาการทางสังคมเพื่อคนพิการ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาความเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชน ความอ่อนไหวด้านเพศ และธุรกิจที่คำนึงถึงคนพิการในสถานะองค์ประกอบของสังคม

๑๙. กระตุ้น ให้องค์กรพัฒนาระหว่างประเทศและสถาบันระหว่างประเทศอื่น ๆ ร่วมสนับสนุนการนำนโยบายและโครงการช่วยเหลือคนพิการในแผนงานของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-cultural Community : ASCC) ไปปฏิบัติให้บรรลุผล

๒๐. กระตุ้น สื่อมวลชนไม่ว่าจะครอบคลุมขอบเขตเท่าใด ให้ใส่ใจต่อความละเอียดอ่อนทางวัฒนธรรมและเพศ เพื่อสนับสนุนให้นำเสนอข้อมูลและภาพลักษณ์ของความพิการและคนพิการในอาเซียนอย่างถูกต้อง

พวกเราในที่นี้ขอให้คำมั่นว่าจะมอบหมายให้องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามปฏิญญาฉบับนี้

ได้ลงนามรับรอง ณ เมืองบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่สิบเจ็ด เดือนพฤศจิกายน ปีคริสต์ศักราชสองพันสิบเอ็ด

Bali Declaration on the Enhancement of the Role and Participartion of the Persons with Disabilities in ASEAN Community

WE, THE PEOPLES of the Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), represented by the Heads of State or Government of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam.

RECOGNIZING the enhancement of well-being and livelihood of the peoples of ASEAN by providing them with equitable access to opportunities for human development, social welfare and justice as stipulated in the ASEAN Charter;

REAFFIRMING our commitment to accelerating the establishment of the ASEAN Community by 2015 comprising three pillars, namely the ASEAN Political and Security Community, the ASEAN Economic Community and the ASEAN Socio-Cultural Community;

REAFFIRMING the potential contribution of persons with disabilities and their important role and participation in the implementation of all action lines under the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) Blueprint which includes the scope of cooperation in social welfare and development of children, persons with disabilities and the elderly with sustained impact both nationally and regionally in the establishment of ASEAN Community by 2015.

RECALLING the Jakarta Declaration adopted at the Regional Conference on ASEAN and Disability on 2 December 2010 that recognizes necessity of persons with disabilities to actively participate in formulating, implementing and evaluating policies related to disability issues in ASEAN region;

RECALLING also the World Programme of Action Concerning Disabled Persons, the Standard Rules on the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities and the Convention on the Rights of Persons with Disabilities, in which persons with disabilities are recognized as both development agent and beneficiaries in all aspects of development;

NOTING the Biwako Millennium Framework and Biwako Plus Five for Action towards an Inclusive, Barrier-free and Rights-based Society in Asia and the Pacific 2003-2012 to ensure effective participation of persons with disabilities in all relevant activities;

COGNISANT that the promotion and protection of the human rights and fundamental freedom of the persons with disabilities in strengthening their full participation will result in their enhanced sense of belonging and in significant advances in the human, social and economic development of society and the eradication of poverty;

EMPHASIZING the importance of mainstreaming disabilities issues as an integral part of relevant strategies of sustainable development;

DO HEREBY DECLARE TO:

1. **Encourage** ASEAN Member States to sign and ratify the Convention on the Rights of Persons with Disabilities and foster its implementation in the communities;
2. **Proclaim** the ASEAN Decade of Persons with Disabilities (2011- 2020) and its related initiatives as the theme is to promote disability-inclusive development within ASEAN;

3. **Welcome** the initiative of ASEAN Disabled People's Organisations for establishing the ASEAN Disability Forum, a joint efforts of multi-stakeholders, including ASEAN Member States, the ASEAN Secretariat, international development agencies, civil society organisations, media, business sector, academic groups, Disabled People's Organisations (DPOs), disability-related organisations and their parents/family organisations;

4. **Urge** that ASEAN Member States to promote the quality of life of the persons with disabilities in the context of poverty alleviation and develop regional statistical indicators in ASEAN to measure the development of vulnerable groups, particularly persons with disabilities;

5. **Ensure** the fulfillment of the rights of persons with disabilities in all aspects of life through mainstreaming disability perspective in the development and implementation of ASEAN policies and programmes across the economic, political security and sociocultural pillars of the ASEAN Community;

6. **Continue** to raise awareness on disability issues and to increase outreach activities for all society ranging from local, national and regional levels by using various media and involving all components of the society;

7. **Encourage** the participation of persons with disabilities in all aspects of development including their participation in political activities by providing them with equal political rights in the election of the leaders and parliamentarians, both at local and national levels;

8. **Encourage** the government and civil society organisations, including NGOs, to work closely with relevant ASEAN sectoral bodies, the ASEAN Inter-governmental Commission on Human Rights (AICHR), and the ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children (ACWC), in joint efforts to help protecting the rights and accommodate the needs of persons with disabilities, particularly older persons, women and children;

9. **Encourage** ASEAN Member States to develop national plan of actions on disability and allocate their national budget through relevant line-ministry/ agency for empowering persons with disabilities;

10. **Facilitate** and encourage persons with disabilities to participate in formulating, implementing and evaluating policies and programmes related to disability issues;

11. **Encourage** ASEAN Member States to promote, develop and diversify social services supporting persons with disabilities in the field of social welfare and employment;

12. **Encourage** ASEAN Member States to accelerate the implementation of the Biwako Millennium Framework and Biwako Plus Five for Action Towards An Inclusive, Barrier-Free and Rights-based Society in Asia and the Pacific 2003-2012;

13. **Enhance** sharing of information, good/best practices and experiences on issues concerning persons with disabilities as well as encourage the development of new knowledge through researches, analysis and trainings;

14. **Work** towards equal opportunities of persons with disabilities to education especially basic education and alternative means of communication including sign language, Braille and the like;

15. **Emphasize** the need of providing accessibility to public facilities and amenities, public transportation, education, employment, information communication and technology (ICT), recreation as well as sports for persons with disabilities in ASEAN;

16. **Mainstream** disability issues in disaster management policies and programmes at regional, national and community levels;

17. **Develop** social security schemes in ASEAN Member States for protecting persons with disabilities, especially those with severe disabilities;

18. **Develop** the social inclusiveness of persons with disabilities which includes the development of leadership, community inclusive, gender-sensitive and socially inclusive business;

19. Encourage international development agencies and other international institutions to support the implementation of the disability policies and programs in the ASCC Blueprint;

20. Encourage the mass media, regardless of its scale and coverage, to be culturally and gender sensitive in promoting the accurate information and image of disability and persons with disabilities in ASEAN.

We hereby pledge our commitment to task the concerned Ministers of ASEAN Sectoral Bodies to implement this Declaration.

Adopted in Bali, Indonesia, this Seventeenth Day of November in the Year Two Thousand and Eleven.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการรับรองดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน

เรา ผู้นำแห่งรัฐหรือรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (ASEAN) อันประกอบด้วยประเทศสมาชิกทั้งหมด ๑๐ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ ที่กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เพื่อเป็นการ

ยืนยัน อำนาจหน้าที่ของรัฐสมาชิกแห่งอาเซียน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๒ (ค.ศ. ๒๐๐๙) และเจตนารมณ์ตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลลัพธ์ และความมีประสิทธิผลของโครงการและนโยบายการพัฒนาเยาวชนต่าง ๆ ในอาเซียน

เน้นย้ำ ความสำคัญของการอภิปรายอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน (ASEAN YDI) และด้วยความยืนหยัดมุ่งมั่นของรัฐสมาชิกแห่งอาเซียนผ่านที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านเยาวชน (SOMY) โครงการริเริ่มนี้จึงได้กลายเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในแผนงานอาเซียนด้านเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๑๖ – ๒๐๒๐) ตามที่รัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชนได้ตกลงที่จะปฏิบัติตาม

รับทราบ ว่านับตั้งแต่การก่อตั้งอาเซียน มีความพยายามและการดำเนินโครงการต่าง ๆ มากมายเพื่อสนับสนุนการเติมโตก้าวหน้า ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนการพัฒนา

ตระหนัก ถึงบทบาทสำคัญของเยาวชนในอาเซียนและในการพิจารณามาตรการผลักดันและโครงการริเริ่มต่าง ๆ ของรัฐสมาชิกแห่งอาเซียน

เข้าใจ ว่าช่วงวัยเยาวชนเป็นช่วงเวลาสำคัญยิ่งที่เยาวชนจะได้ตระหนักถึงความสามารถของตนเองผ่านการจ้างงานที่ให้ประโยชน์ตอบแทน โอกาสทางการศึกษา สุขอนามัย และความเป็นอยู่ที่ดี ตลอดจนการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ

ตระหนัก ถึงความจำเป็นที่ต้องมีการประเมินการพัฒนาเยาวชนในอาเซียน เพื่อให้มีเกณฑ์ที่เป็นรูปธรรมในการกำหนดนโยบายและโครงการด้านเยาวชนต่าง ๆ ผ่านการจัดทำดัชนี

การพัฒนาเยาวชนอาเซียนซึ่งเป็นตัวชี้วัดภาพรวมทั้งหมดของการพัฒนาเยาวชนและเป็นการเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน

ตระหนัก ต่อไปว่าการจัดทำตัวชี้วัดการพัฒนาเยาวชนอาเซียนมีส่วนสำคัญต่อการบรรลุซึ่งความต้องการของอาเซียนในการประเมินสถานะของเยาวชนในภูมิภาคและการกำหนดเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องได้รับการดูแลและการลงทุนเพิ่มเติม

ยกย่อง คณะทำงานด้านการจัดทำดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน (Task Force for the Development of ASEAN Youth Development Index) ภายใต้การนำของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชน (AMMY) และการให้การปรึกษาโดยองค์กรอาเซียนเฉพาะสาขาต่าง ๆ รวมทั้ง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ตกลงที่จะ

๑. รับรองดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน

๒. ยืนยันความมุ่งมั่นตั้งใจของเราที่จะดำเนินโครงการต่าง ๆ ด้านดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียนด้วยการเก็บรวบรวมและบริหารจัดการข้อมูลด้านเยาวชน ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะทำงานด้านการจัดทำดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน

๓. ติดตามและให้การสนับสนุนช่วยเหลือที่จำเป็นทั้งหมดเพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับผลประโยชน์ของรัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐ

๔. ส่งเสริมการใช้ดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียนในการจัดทำนโยบายและโครงการที่เกี่ยวข้องเพื่อรับมือกับประเด็นและข้อกังวลต่าง ๆ ด้านเยาวชนของแต่ละประเทศ

๕. สนับสนุนการจัดหาทรัพยากรเพื่อเพิ่มโอกาสแก่เยาวชนอย่างต่อเนื่อง ตามที่ได้แจ้งจากผลของการนำดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียนมาปฏิบัติ

เราขอมอบหมาย ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชน ภายใต้การสนับสนุนของที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านเยาวชนและองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ดำเนินการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อนำดัชนีการพัฒนาเยาวชนอาเซียนมาปฏิบัติ รวมถึงการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

รับรอง ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เมื่อวัน สิบสาม พฤศจิกายน ปีคริสต์ศักราชสองพันสิบเจ็ด ภายใต้เอกสารต้นฉบับชุดเดียว เป็นภาษาอังกฤษ

ASEAN Declaration on the Adoption of the ASEAN Youth Development Index

WE, the Heads of States or Governments representing the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (Lao PDR), Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam, on the occasion of the 31st ASEAN Summit: in Manila, the Philippines;

REAFFIRMING the mandate of ASEAN Member States (AMS) since 2009 and the intention of the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) Blueprint 2025 aimed at evaluating the outcomes and effectiveness of youth development programmes and policies in ASEAN;

REITERATING the continuing discussion of ASEAN Youth Development Index (ASEAN YDI) and with the persistence of the AMS through the ASEAN Senior Officials Meeting on Youth (SOMY), this initiative has become a major activity in the ASEAN Work Plan on Youth 2016-2020, which the ASEAN Ministerial Meeting on Youth agreed to pursue;

ACKNOWLEDGING that since the establishment of ASEAN, various efforts and initiatives fostering progress have already been at the centerpiece of its thrusts for development;

RECOGNIZING the important role of the youth in ASEAN and in consideration of the various thrusts and initiatives of ASEAN Member States (AMS);

NOTING that the youth's age range is a critical time for them to realize their capabilities through gainful and rewarding employment, education opportunities, health and well-being, and participation and engagement;

REALIZING the need to measure youth development in ASEAN as concrete basis in formulating youth policies and programmes through the creation of ASEAN YDI that defines the overall landscape of youth development and emphasizing the need for the collection of youth related data;

REALIZING further that the development of an ASEAN YDI has significant contribution to the need of ASEAN in profiling its youth and to determine areas that need greater attention and further investment;

COMMENDING the Task Force for the Development of ASEAN Youth Development Index under the leadership of the ASEAN Ministerial Meeting on Youth (AMMY), and in consultation with concerned ASEAN Sectoral Bodies, and other relevant stakeholders;

DO HEREBY:

1. Adopt the ASEAN Youth Development Index;
2. Affirm our commitment to sustain the initiatives on the ASEAN YDI through collection and management of youth data to be endorsed by the ASEAN Youth Development Index Task Force;
3. Pursue and provide all necessary support and assistance to realize the goals and objectives of the ASEAN Youth Development Index consistent with ASEAN Member States' respective national interests;
4. Promote the use of ASEAN YDI in the formulation of responsive and relevant policies and programmes that will address youth issues and concerns in our respective countries;
5. Encourage the provision of resources for the continuous expansion of opportunities for the youth informed by the results of implementation of the ASEAN YDI;

WE TASK the ASEAN Ministerial Meeting on Youth (AMMY), with the support of the ASEAN Senior Officials Meeting on Youth (SOMY), and other relevant ASEAN Sectoral Ministerial Bodies to take necessary efforts to implement the ASEAN Youth Development Index, including mobilizing appropriate resources.

ADOPTED in Manila, the Philippines, on this Thirteenth Day of November in the year Two Thousand and Seventeen, in a single original copy, in the English language.

asean

สิทธิและความยุติธรรม
ทางสังคม

ความยุติธรรม และสิทธิ

ประชาคมอาเซียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อความเป็นหนึ่งเดียวและเป็นเอกภาพในการอำนวยความยุติธรรมให้กับพลเมืองของประเทศสมาชิกในกลุ่มประชาคมอาเซียน การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมและวัฒนธรรม โดยมีกฎบัตรอาเซียนเป็นกฎหมายรองรับ เพื่อเป็นกฎเกณฑ์สำหรับประเทศสมาชิกที่จะต้องถือเป็นพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม โดยกฎบัตรอาเซียนได้ย้ำถึงการให้ประเทศสมาชิกยึดมั่นหลักการประชาธิปไตย ส่งเสริมสิทธิพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย ปลูกฝังประชาชนให้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม เคารพกฎหมาย กฎระเบียบของสังคม และคาดหวังว่าการสร้างประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนจะช่วยเสริมสร้างประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนในอาเซียน ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญของประเทศในกลุ่มอาเซียน รวมทั้งประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความยุติธรรมซึ่งถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์

อาเซียนตระหนักดีว่าปัญหาของสิทธิมนุษยชนเป็นปัญหาสำคัญในภูมิภาค โดยในช่วงของการทำแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ในปี ๒๕๔๔ และในการจัดทำกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ในปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ ซึ่งที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๒ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ ได้เสนอให้จัดตั้ง “คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights-AICHR)” ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ ที่อำเภอชะอำ-หัวหิน เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ เพื่อเป็นกลไกหลักในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในอาเซียน ที่ต้องปฏิบัติงานภายใต้เงื่อนไขของลักษณะเฉพาะของประเทศและภูมิภาค การเคารพซึ่งกันและกันในเบื้องหลังทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและศาสนาที่แตกต่างกัน และการคำนึงถึงความสมดุลระหว่างสิทธิและหน้าที่ และต่อมาในปี ๒๕๕๕ AICHR ได้จัดทำ “ร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Human Rights Declaration : AHRD)” เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานที่แข็งแรงต่ออาเซียนในเรื่องสิทธิมนุษยชน และได้นำเสนอปฏิญญา ฯ ต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ที่ประชุม ฯ ได้ร่วมลงนามรับรองปฏิญญา ฯ ซึ่งเป็น

ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๔๒
เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๒ เสนอให้จัดตั้ง
“คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน”
ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕
ที่อำเภอชะอำ-หัวหิน เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๒
เพื่อเป็นกลไกหลักในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในอาเซียน

เอกสารทางการเมืองที่ไม่มีข้อผูกพันตามกฎหมาย ที่ได้แสดงเจตนารมณ์ของอาเซียนในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของอาเซียนที่มีความแตกต่างในด้านการเมือง สังคมและวัฒนธรรม

แม้ว่าอาเซียน จะมีการสร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างความยุติธรรมและการดำเนินการโดยคำนึงถึงสิทธิในอาเซียน อาเซียนยังประสบปัญหาการละเมิด โดยประชาชนยังประสบปัญหาการค้ามนุษย์ การกดขี่แรงงาน และการใช้แรงงานเด็ก ทำให้ประชาคมอาเซียนมุ่งหวังจะพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนด้อยโอกาส ส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้างโอกาสที่ดีให้แก่คนเหล่านี้ รวมถึงการขจัดความรุนแรงต่อเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการเพื่อให้ได้รับความยุติธรรมบนพื้นฐานของหลักการด้านสิทธิมนุษยชนของอาเซียน และของโลก เช่น อาเซียนได้มีการจัดตั้งจัดตั้งคณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children – ACWC) ในเดือนเมษายน ๒๕๕๓ เพื่อให้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันมาตรฐานและนโยบายการคุ้มครองสตรีและเด็กในภูมิภาคอาเซียน การให้ความคุ้มครองแรงงานต่างด้าวด้วยการจัดทำฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานต่างด้าว และการจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ASEAN Committee on the Implementation of ASEAN Declaration

ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี และการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียน มุ่งแก้ปัญหาความรุนแรงแก่สตรี และแก่เด็กในภูมิภาค และมุ่งส่งเสริมความเข้มแข็งในการคุ้มครอง การฟื้นฟูเยียวยาทางการศึกษา และการฝึกอบรม แก่ผู้ตกเป็นเหยื่อหรือได้รับผลกระทบ ด้วยการให้มีการออกกฎหมาย กำหนดนโยบายและ มาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกัน และขจัดความรุนแรงแก่สตรี และความรุนแก่เด็กในแผนการดำเนินงานระดับชาติ หรือโปรแกรมต่าง ๆ ภายใต้การสนับสนุน ด้านงบประมาณในการดำเนินการ

on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers : ACMW) ครั้งที่ ๑๒ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าวที่มีการลงนามรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน รวมถึงสิทธิในการได้รับข้อมูลข่าวสารในสังคมที่เปิดกว้างและปรับตัวมากขึ้นของอาเซียน ด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างถ้วนถึง และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ในการได้รับบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีแนวทางที่มีส่วนร่วม และมีความคิดสร้างสรรค์และร่วมมือกัน ในการสร้างประชาคมอาเซียนภายใต้สิทธิพลเมือง และการคุ้มครองทางสังคม

หนังสือฉบับนี้ ได้นำเสนอปฏิญญาอาเซียนที่มุ่งให้ความคุ้มครองความยุติธรรมและสิทธิของพลเมืองอาเซียน ดังต่อไปนี้

๑. ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี และการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียน

ที่ประชุมผู้นำสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๓ ที่บรูไนดารุสซาลาม ปี ๒๕๕๖ ได้ให้การรับรองปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียน (The Declaration on the Elimination of Violence Against Women and Elimination of Violence Against Children in ASEAN) สาระสำคัญของปฏิญญา ฯ ได้แก่ การมุ่งแก้ปัญหาความรุนแรงแก่สตรี และแก่เด็กในภูมิภาค และมุ่งส่งเสริมความเข้มแข็งในการคุ้มครอง การฟื้นฟูเยียวยาทางการศึกษา และการฝึกอบรมแก่ผู้ตกเป็นเหยื่อหรือได้รับผลกระทบ ด้วยการให้มีการออกกฎหมาย กำหนดนโยบาย และมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและขจัดความรุนแรงแก่สตรี และความรุนแรงแก่เด็กในแผนการดำเนินงานระดับชาติ หรือโปรแกรมต่าง ๆ ภายใต้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการ นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมแนวทางที่เป็นองค์รวม และพหุสาขาเพื่อส่งเสริมสิทธิของสตรีและเด็กและให้การรับรองประเด็นความเสมอภาคชายหญิงที่ละเอียดอ่อนสำหรับเด็ก และประเด็นที่สอดคล้องกับอายุ เพื่อการขจัดความรุนแรงแก่สตรี และความรุนแรงต่อเด็กมีการดำเนินการเพื่อให้เหยื่อผู้ได้รับความรุนแรง หรือผู้มีชีวิตรอด

จากการถูกกระทำรุนแรง ได้เข้าถึงความยุติธรรม ได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย การปกป้อง คุ้มครอง และสวัสดิการทางสังคม การศึกษา และด้านสาธารณสุข รวมทั้งสามารถได้รับคำปรึกษา กลไกความช่วยเหลือสนับสนุน ได้รับการฟื้นฟูให้คืนสู่สภาพปกติ และสามารถกลับคืนสู่ชุมชน

ปฏิญญา ฯ ได้กล่าวถึงการสร้างความตระหนักรู้ในการป้องกันไม่ให้สตรีและเด็กต้องตกเป็นเหยื่อต่อการถูกกระทำความรุนแรงในทุกรูปแบบ เช่น การจัดการอบรมด้านอาชีพ โครงการให้ความช่วยเหลือต่อครอบครัว การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง การศึกษาและการสร้างความตระหนักแก่สาธารณชนเกี่ยวกับความรุนแรงต่อสตรี และต่อเด็กเพื่อให้สาธารณชนได้มีโอกาสร่วมกันป้องกันความรุนแรงดังกล่าว การกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อขจัดความรุนแรงทางเพศ การส่งเสริมกลไกแห่งชาติ เพื่อการดำเนินการ ตรวจสอบและรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อสังเกตจากรายงานรวมและข้อเสนอแนะของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ข้อเสนอแนะจากกลไกการตรวจสอบสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Periodic Review) ภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ การจัดทำงานวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ในทางลับเกี่ยวกับรูปแบบต่าง ๆ ในการกระทำความรุนแรงแก่สตรี และเด็กในทุกรูปแบบ การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนกับหน่วยงานภายนอกในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาค และนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการหารือกับหุ้นส่วนเจรจาของอาเซียน หน่วยงานสหประชาชาติ ประชาสังคม หน่วยงานในชุมชน ภาควิชาการเอกชน ในการร่วมกันดำเนินการเพื่อการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียน และร่วมกันระดมทรัพยากรเพื่อให้การช่วยเหลือเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายหรือผู้รอดชีวิตจากการถูกกระทำความรุนแรงดังกล่าว

ฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริม
สิทธิแรงงานต่างด้าว เป็นกรอบการดำเนินงานในการดำเนิน
ความร่วมมือเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวในอาเซียน
โดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้มีการกำหนดไว้ในสนธิสัญญา
ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับภูมิภาค และระดับสากล
ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนได้เข้าร่วมเป็นภาคี ที่มีความสอดคล้อง
กับกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายภายในของประเทศสมาชิกอาเซียน
ตามที่ได้ให้การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรี
ของแรงงานต่างด้าว โดยไม่เป็นการขัดแย้งต่อการบังคับใช้กฎหมาย
ระเบียบปฏิบัติของประเทศผู้รับแรงงานและบนพื้นฐาน
การปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องเพศ และสัญชาติ

๒. ฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว

ฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานต่างด้าว จัดทำขึ้นตามมติที่ประชุมในการหารืออย่างไม่เป็นทางการระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสแรงงานอาเซียน เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการดำเนินความร่วมมือเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวในอาเซียน โดยคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่ได้มีการกำหนดไว้ในสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับภูมิภาค และระดับสากล ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนได้เข้าร่วมเป็นภาคี ที่มีความสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายภายในของประเทศสมาชิกอาเซียน ตามที่ได้ให้การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีของแรงงานต่างด้าว โดยไม่เป็นการขัดแย้งการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติของประเทศผู้รับแรงงาน และบนพื้นฐานการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องเพศ และสัญชาติ ต่อมา ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามในฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานต่างด้าว (ASEAN Consensus on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers) ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และต่อมาได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการอนุวัติฉันมามติดังกล่าวด้วย

ฉันทามติอาเซียน ฯ มีเนื้อหาที่ครอบคลุมเฉพาะกับแรงงานต่างด้าวที่มีเอกสารแสดงตน และแรงงานต่างด้าวที่ได้กลายเป็นผู้ที่ไม่มีเอกสารแสดงตนโดยไม่ได้เป็นความผิดของพวกเขาเท่านั้น โดยจะมีสิทธิไม่ด้อยไปกว่าสิทธิที่ให้แก่พลเมืองของประเทศผู้รับแรงงาน ในกรณีที่แรงงานต่างด้าวได้กระทำความผิด อันก่อให้ต้องถูกจำคุก คุมขัง หรือเมื่อถูกกักขังไว้ด้วยเหตุผลอื่นใดก็ตาม สามารถที่จะยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวกับประเทศผู้รับแรงงาน และ/หรือ ขอความช่วยเหลือจากสถานทูต สถานกงสุล หรือคณะผู้แทนทางการทูตของประเทศที่แรงงานต่างด้าวเป็นพลเมือง อันมีที่ตั้งอยู่ในประเทศผู้รับแรงงาน นอกจากนี้ ยังมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน และเงื่อนไขการจ้างงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบริษัทจัดหางานของประเทศผู้ส่งแรงงานและประเทศผู้รับแรงงานด้วย

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีภายใต้ฉันทามตินี้ ได้กำหนดให้

ประเทศผู้ส่งแรงงานจะจัดให้มีการปฐมนิเทศก่อนการเดินทาง จัดทำโครงการด้านการศึกษาซึ่งรวมถึงเกี่ยวกับสิทธิแรงงานและสิทธิมนุษยชน สภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงานทั่วไป รวมถึง กฎหมาย นโยบาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ วัฒนธรรม บรรทัดฐาน รวมถึงแนวปฏิบัติของประเทศผู้รับแรงงาน และเรื่องอื่น ๆ ที่จะช่วยให้เกิดการปฏิบัติตามการบริหารงานหรือระเบียบแบบแผนอื่น ๆ มีการกำหนดค่าใช้จ่ายในการออกหนังสือเดินทางและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ที่มีมาตรฐาน โปร่งใส และสมเหตุผล รวมทั้งแรงงานต่างด้าวมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสุขภาพของประเทศผู้รับก่อนการออกเดินทาง รวมถึงการดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจว่า แรงงานต่างด้าวที่เดินทางกลับประเทศจะมีสิทธิในการเข้าร่วมในการจัดทำนโยบายและโครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อแรงงานต่างด้าว และเข้าถึงการบริการต่าง ๆ เมื่อเดินทางกลับประเทศ โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้ส่งแรงงาน

ประเทศผู้รับแรงงาน จะต้องมีการดำเนินการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดี และรักษาศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของแรงงานต่างด้าว ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ที่มีและบังคับใช้อยู่ภายในประเทศ ดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมต่อแรงงานต่างด้าว และป้องกันการละเมิดสิทธิ การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ และความรุนแรงต่าง ๆ รวมถึง ความพยายามในการออกใบอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวพักอาศัยและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจ้างงานเป็นระยะเวลาอย่างน้อยเท่ากับระยะเวลาที่พวกเขาได้รับอนุญาตให้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีค่าตอบแทน ในกรณีที่การดำเนินการเพื่อขออนุญาตพักอาศัย และการขออนุญาตทำงานให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศนั้น ประเทศผู้รับแรงงานจะจัดให้มีแผนงานด้านการอบรมสำหรับนายจ้าง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจสำหรับกลุ่มนายจ้างในการจ้างงานต่างด้าวให้ถูกต้องตามกฎหมาย มีการดำเนินการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อมิให้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการบรรจุงาน หรือการจัดหาจากแรงงานต่างด้าวที่มากเกินจริง การให้ข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบ มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพ และความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงาน รวมทั้งการออกฎระเบียบ หรือแนวปฏิบัติที่กำหนดว่าข้อตกลงและเงื่อนไขการจ้างงานจะต้องรวมอยู่ในสัญญาจ้าง หรือเอกสารที่ถูกต้องสำหรับแรงงานต่างด้าว โดยสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของประเทศนั้น ๆ ให้แรงงานต่างด้าวสามารถเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพ และบริการทางการแพทย์ อำนวยความสะดวกให้แรงงานต่างด้าวสามารถเข้าถึงกลไกทางกฎหมาย และความช่วยเหลืออื่น ๆ ในกรณีที่แรงงานต่างด้าวตกเป็นผู้เสียหายจากการเลือกปฏิบัติ การละเมิด การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ และ/หรือการกระทำรุนแรง

๓. ปฏิญญาว่าด้วยกรอบความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบจากข่าวลวง

ที่ประชุมรัฐมนตรีสารนิเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ได้ให้การรับรองปฏิญญาว่าด้วยกรอบความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบจากข่าวลวง (Joint Declaration on the Framework to Minimise the Harmful Effects of Fake News) ซึ่งเป็นแนวทางที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะร่วมมือกันลดผลกระทบจากข่าวลวงภายใต้ ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) การศึกษาและการตระหนักรู้ (๒) การตรวจจับและการรับมือ (๓) บรรทัดฐานและแนวทางปฏิบัติ และ (๔) การมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกลไกและกิจกรรมต่าง ๆ

การดำเนินงานของปฏิญญา ฯ มีความสอดคล้องกับแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ ที่กำหนดให้อาเซียนเปิดกว้างและปรับตัวมากขึ้น (Towards an open and adaptive ASEAN) ด้วยการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างถ้วนหน้า และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ในการได้รับบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีแนวทางที่มีส่วนร่วม และมีความคิดสร้างสรรค์และร่วมมือกัน

#ASEANTHAI PRD
เพื่อสังคม
ออนไลน์ที่ดีกว่า
อาเซียนร่วมกันขับเคลื่อนการใช้สื่อโซเชียล
อย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทัน
Responsibility
รับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็น
@reelnewsthailand
Empathy
เคารพและเข้าใจเพื่อนในโซเชียล
Authenticity
ถูกต้องและจริงใจในการสื่อสารพร้อมรับผลกระทบ
Discernment
แยกแยะและใช้วิจารณญาณต่อข้อมูลในโซเชียล
Integrity
ซื่อสัตย์ในการใช้สื่อโซเชียลและสนับสนุนความถูกต้อง

ปฏิญญาว่าด้วยกรอบความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบจากข่าวลวงมุ่งสร้างความตระหนักถึงบทบาทของสื่อออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์ที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตและเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้งาน ความท้าทายของการแพร่กระจายของข่าวลวงทั้งในสื่อออนไลน์ และสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมสร้างความร่วมมือด้านสื่อและสารสนเทศและสนับสนุนให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อในภูมิภาคอาเซียน เพื่อทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยสำหรับผู้ใช้งานทุกคน การสร้างความตระหนักรู้ให้กับพลเมืองอาเซียนเพื่อลดปัญหาการแพร่กระจายข่าวลวง การส่งเสริมการศึกษาเรื่องความรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัลในระดับประเทศ

สาระสำคัญของร่างปฏิญญา ฯ ได้แก่ การสร้างความตระหนักถึงบทบาทของสื่อออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์ที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตและเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้งาน ความท้าทายของการแพร่กระจายของข่าวลวงทั้งในสื่อออนไลน์ และสื่อสังคมออนไลน์ โดยมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมสร้างความร่วมมือด้านสื่อและสารสนเทศและสนับสนุนให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อในภูมิภาคอาเซียน เพื่อทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยสำหรับผู้ใช้งานทุกคน การสร้างความตระหนักรู้ให้กับพลเมืองอาเซียนเพื่อลดปัญหาการแพร่กระจายข่าวลวง การส่งเสริมการศึกษาเรื่องความรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัลในระดับประเทศ ตามแนวคิด “ค่านิยมหลักของการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ในอาเซียน” เพื่อให้พลเมืองอาเซียนสามารถแยกแยะและรู้เท่าทันปัญหาข่าวลวงและรับผิดชอบโดยการไม่แพร่กระจายข่าวสารที่บิดเบือน ส่งเสริมให้มีการตรวจสอบข่าวลวงทั้งการเฝ้าระวัง ติดตามการตรวจสอบข้อเท็จจริง และการสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารภาครัฐ รวมทั้งการสนับสนุนให้ภาคประชาสังคม หน่วยงานด้านโทรคมนาคม องค์กรด้านสื่อ และภาคเอกชนร่วมสร้างบรรทัดฐานและแนวปฏิบัติในการยับยั้งข่าวลวง ในขณะที่ต้องเคารพในความแตกต่างของกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและประสบการณ์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี และการขจัดความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียน

เรา ประมุขแห่งรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ต่อไปนี้ เรียกว่า อาเซียน) ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสของการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๓

ธำรง ไว้ซึ่งเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และหลักการของอาเซียนตามที่บัญญัติไว้ในกฎบัตรอาเซียนและปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (ค.ศ. ๒๐๐๙ – ๒๐๑๕)

ยืนยันอีกครั้ง ถึงเป้าหมายและคำมั่นของอาเซียนที่จะขจัดความรุนแรงต่อสตรีและติดตามความคืบหน้าที่ได้เคยระบุไว้ในปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีในภูมิภาคอาเซียนซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๐๐๔

ยืนยันซ้ำอีกครั้ง ถึงความสำคัญและหลักการทั่วไปของปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และแถลงการณ์พนมเปญว่าด้วยการรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๐๑๒ และความมุ่งมั่นของอาเซียนซึ่งได้ระบุไว้ในแถลงการณ์ร่วมของผู้นำอาเซียนในการเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้รับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๘ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๐๑๑ ปฏิญญาฮานอยว่าด้วยการส่งเสริมสวัสดิการและการพัฒนาของสตรีและเด็กอาเซียน ซึ่งได้รับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๗ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๐๑๐ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๐๐๔ ปฏิญญาว่าด้วยพันธะสำหรับเด็กในอาเซียน ซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนซึ่งรับผิดชอบด้านสวัสดิการสังคม (AMRSW) ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๐๐๑ มติในเรื่องแผนปฏิบัติการอาเซียนสำหรับเด็ก ซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน ซึ่งรับผิดชอบด้านสวัสดิการสังคม ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๑๙๙๓ และ

ปฏิญญาว่าด้วยความก้าวหน้าของสตรีในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งได้รับการรับรองในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๑๙๘๘

รับทราบ ถึงพันธะสัญญาของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนต่ออนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) ซึ่งทุกประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้สัตยาบันไว้ ปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรี (ปฏิญญาเวียนนา) ปฏิญญาปักกิ่งและแผนปฏิบัติการเพื่อความก้าวหน้าของสตรี (BPFA) เอกสารผลการประชุม BPFA+5 ปฏิญญาโลกว่าด้วยความอยู่รอด การปกป้องและการพัฒนาเด็ก และแผนปฏิบัติการเพื่อความอยู่รอดของเด็ก การคุ้มครองและการพัฒนา ปฏิญญาว่าด้วยโลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (MDGs)

ระลึก ถึงมติที่เกี่ยวกับการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและเด็กของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ ๑๓๒๕ (๒๐๐๐) ที่ ๑๘๒๐ (๒๐๐๘) ที่ ๑๘๘๘ (๒๐๐๙) และที่ ๑๘๘๙ (๒๐๐๙) เกี่ยวกับสตรี สันติภาพ และความมั่นคง

ยินดี กับการรับรองเอกสารขอบเขตอำนาจหน้าที่และแผนงาน (๒๐๑๒ – ๒๐๑๖) ของคณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ACWC) เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของสตรีและเด็กในอาเซียนโดยคำนึงถึงบริบทของภูมิภาคและของประเทศซึ่งมีภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และเศรษฐกิจที่ต่างกัน

ตระหนัก ว่าประเทศสมาชิกอาเซียนจะดำเนินการในทุกมาตรการตามที่เห็นเหมาะสมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบทางสังคมและวัฒนธรรมของการปฏิบัติของผู้ชายและผู้หญิงเพื่อให้บรรลุผลในการขจัดอคติ ขนบธรรมเนียม และการปฏิบัติอื่น ๆ ที่มีฐานจากความคิดในเรื่องของความด้อยกว่าหรือเหนือกว่าของเพศใดเพศหนึ่ง หรือการเหมารวมบทบาทของผู้ชายและผู้หญิง

รับทราบ ถึงความสำคัญที่ประเทสสมาชิกอาเซียนพยายามส่งเสริมสิทธิสตรีและเด็ก รวมถึงป้องกันและคุ้มครองสตรีและเด็กจากความรุนแรงทุกรูปแบบตลอดจนสามารถที่จะมีวิธีการรับมือกับความรุนแรงทุกรูปแบบ การข่มเหง และการแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบกับสตรีและเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง รวมไปถึงความรุนแรงภายในครอบครัวสตรีและเด็กที่ถูกแสวงประโยชน์ทางเพศ สตรีและ

เด็กที่ทุกพลภาพ สตรีและเด็กที่อาศัยกับและได้รับผลกระทบจากเอชไอวีและเอดส์ สตรีและเด็กที่กระทำผิดกฎหมายสื่อลามก และการขายบริการในโลกไซเบอร์ การค้าสตรีและเด็ก สตรีและเด็กที่ประสบภัยพิบัติ สตรีและเด็กที่ประสบกับความขัดแย้งด้วยอาวุธ สตรีและเด็กในค่ายลี้ภัย สตรีและเด็กที่โยกย้ายถิ่น สตรีและเด็กไร้สัญชาติ สตรีและเด็กผู้อพยพ สตรีและเด็กที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ และ/หรือกลุ่มชนเผ่าพื้นเมือง เด็กที่แต่งงานก่อนวัยอันควร เด็กที่ถูกทารุณทางร่างกาย การใช้ความรุนแรง การเลือกปฏิบัติต่อสตรีและเด็กในสื่อมวลชน สังคมออนไลน์ และอื่น ๆ

ตระหนัก ว่าความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็กที่เกิดขึ้นไม่คำนึงถึงช่วงต่าง ๆ ของวัฏจักรชีวิต ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือในสถานที่ทำงาน ในที่สาธารณะ หรือในที่รโหฐาน (ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในโลกไซเบอร์) อันเกิดจากอคติทางเพศ การเลือกปฏิบัติ และประเพณีปฏิบัติที่อันตราย ซึ่งต้องถูกขจัดออกไป เพราะสิ่งเหล่านั้นบั่นทอนสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของสตรีและเด็ก

เน้นย้ำ ว่าสิทธิของเด็กในการได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษและการดูแลนั้นมีความแตกต่างจากสตรี โดยมีเงื่อนไขที่ว่าบิดามารดามีหน้าที่รับผิดชอบในการเลี้ยงดูและการพัฒนาบุตร รวมทั้งปกป้องบุตรจากความรุนแรง การกระทำทารุณ การปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ และเป็นหน้าที่ของรัฐภาคีทั้งหลายในการช่วยเหลือเพื่อให้บิดามารดาดำเนินการข้างต้นได้

ในการนี้จึงประกาศว่า

ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ และ/หรือ ทุกประเทศ ร่วมกันเร่งแก้ไขปัญหาการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในภูมิภาค ตามแนวทางต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมและออกกฎหมาย หรือแก้ไขกฎหมายระดับชาติตามที่จำเป็น เพื่อขจัดความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็ก และเพื่อปรับปรุงการคุ้มครอง การบริการ การฟื้นฟู การศึกษา และการฝึกอบรม การกลับคืนสู่สังคมของเหยื่อ หรือ ผู้รอดชีวิตให้ดีขึ้น

๒. บูรณาการกฎหมาย นโยบาย และมาตการในการป้องกันและขจัดความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็ก การคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อหรือผู้รอดชีวิตในแผนพัฒนาระดับชาติและแผนงานภายในการขับเคลื่อนโดยมีการกำหนดกรอบเวลา มีทรัพยากรที่เพียงพอ และมีการจัดสรรงบประมาณที่คำนึงถึงเพศ

๓. เสริมสร้างวิธีการแบบองค์รวมและสหสาขา เพื่อส่งเสริมสิทธิสตรีและเด็ก และ

ใช้วิธีการที่คำนึงถึงเพศภาวะ ความละเอียดอ่อนของเด็ก และวิธีการที่คำนึงถึงช่วงอายุ เพื่อขจัดความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็กในภูมิภาคนี้ ซึ่งรวมไปถึงกฎหมาย การออกกฎหมาย นโยบาย และมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อ:

ก. สอบสวน ดำเนินคดี ลงโทษ และฟื้นฟูผู้กระทำผิด ตามความเหมาะสม

ข. คุ้มครองสตรีและเด็กผู้ตกเป็นเหยื่อ หรือรอดชีวิต และพยาน

ค. จัดให้เหยื่อ หรือ ผู้รอดชีวิตเข้าถึงความยุติธรรม ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การคุ้มครอง บริการทางสวัสดิการสังคม การศึกษา และบริการด้านสุขภาพ รวมไปถึงการให้คำปรึกษา และกลไกการสนับสนุนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การบำบัด การฟื้นฟูและกลับคืนสู่ชุมชน พิจารณาการจัดแผนงานสำหรับครอบครัว เพื่อให้การสนับสนุนเหยื่อ หรือผู้รอดชีวิตอย่างเหมาะสม

ง. ปลูกฝังความตระหนักในการป้องกันการตกเป็นเหยื่อซ้ำของสตรีและเด็กจากความรุนแรงทุกรูปแบบ และประกันว่าจะไม่เกิดเหตุนี้ขึ้นไม่ว่าที่ใด ผ่านทางแผนงานต่าง ๆ เช่น การจัดและการส่งเสริมการฝึกอบรมวิชาชีพและโอกาสในการจ้างงานแก่สตรีที่เป็นเหยื่อหรือผู้รอดชีวิต การเข้าถึงบริการอนามัยเจริญพันธุ์ การศึกษา และการบริการสังคมขั้นพื้นฐาน

จ. ส่งเสริมการบริการสำหรับครอบครัว การศึกษาสำหรับผู้ปกครอง การศึกษาและการสร้างความตระหนักสาธารณะต่อสิทธิสตรีและเด็กในสังคม และสภาวะและเหตุที่ก่อให้เกิดความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็ก เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและขจัดความรุนแรง

ฉ. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของสตรีและเด็ก รวมถึงผู้ตกเป็นเหยื่อหรือผู้รอดชีวิต ในการป้องกันและขจัดความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็ก

ช. พัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการขจัดการปฏิบัติที่เป็นอันตราย ซึ่งทำให้การเหมารวมทางเพศ ความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็กไม่สูญไป

๔. เสริมสร้างกลไกระดับชาติที่มีอยู่ ด้วยความช่วยเหลือจากคณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ACWC) และจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในส่วนที่จำเป็น ในการดำเนินการตรวจสอบและรายงานการดำเนินการตามข้อสังเกตโดยสรุปและข้อเสนอแนะของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) ร่วมกับสนธิสัญญาอื่น ๆ รวมไปถึงข้อแนะนำที่ได้รับการยอมรับ

ภายใต้กลไก UPR ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็กทุกรูปแบบ

๕. เสริมสร้างศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย ผู้กำหนดนโยบาย นักสังคมสงเคราะห์ พนักงานสาธารณสุขและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ในการพัฒนา การนำไปใช้ การตรวจสอบและประเมินผลกฎหมาย ที่คำนึงถึงเพศสภาวะและเป็นมิตรสำหรับเด็ก รวมทั้งนโยบายและมาตรการสำหรับสตรีและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง

๖. สนับสนุนการวิจัย การเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการรักษาความลับที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็กทุกรูปแบบ เพื่อสนับสนุนการบัญญัติและการดำเนินการทางกฎหมาย นโยบายและแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพในการขจัดความรุนแรงต่อสตรีและความรุนแรงต่อเด็ก เพื่อการคุ้มครองเหยื่อ หรือผู้รอดชีวิตในภูมิภาคที่ดีขึ้น

๗. เสริมสร้างการจัดหาบริการทางด้านสวัสดิการสังคมสำหรับสตรี และเด็กที่เป็นเหยื่อหรือผู้รอดชีวิต จากความรุนแรงและครอบครัวในอาเซียน ผ่านการสร้างเครือข่ายการบริการสังคมของคณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ACWC) เพื่อกระตุ้นการส่งเสริมการปฏิบัติงานที่ดี การแบ่งปันข้อมูล การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ นักสังคมสงเคราะห์ และผู้ให้บริการ รวมทั้งองค์กรสาธารณประโยชน์ (NGOs)

๘. เสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งในระดับนานาชาติ ภูมิภาค ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงประเทศคู่เจรจาของอาเซียน หน่วยงานต่าง ๆ ของสหประชาชาติ ภาคประชาสังคม องค์กรระดับชุมชน สถาบันการศึกษา ผู้ใจบุญ และองค์กรเอกชน ในการทำงานเพื่อขจัดความรุนแรงต่อสตรี และความรุนแรงต่อเด็กในอาเซียน และระดมทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อหรือผู้รอดชีวิต

เรามอบหมาย ให้กลไกอาเซียน โดยเฉพาะคณะกรรมาธิการอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็ก (ACWC) ในการส่งเสริมการดำเนินงานตามปฏิญญาฉบับนี้ และทบทวนความคืบหน้าผ่านทางเครื่องมือและการดำเนินการที่เหมาะสม ด้วยการสนับสนุนของประเทศสมาชิกอาเซียน

รับรอง ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน บรูไนดารุสซาลาม วันที่ ๙ ตุลาคม ในปีคริสต์ศักราชสองพันสิบสาม ในเอกสารต้นฉบับภาษาอังกฤษฉบับเดียว

The Declaration on the Elimination of Violence Against Women and Elimination of Violence Against Children in ASEAN

WE, the Heads of state/Government of the Member States of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as "ASEAN"), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, on the occasion of the 23rd ASEAN Summit;

UPHOLDING the goals, purposes and principles of ASEAN as enshrined in the ASEAN Charter and Cha-am Hua Hin Declaration on the Roadmap for the ASEAN Community (2009-2015);

REAFFIRMING the goals and commitments of ASEAN to eliminating violence against women and monitor their progress as reflected in the Declaration on the Elimination of Violence Against Women in the ASEAN Region adopted at the 37th ASEAN Ministerial Meeting (AMM) on 30 June 2004;

FURTHER REAFFIRMING the importance and general principles of the ASEAN Human Rights Declaration (AHRD) and the Phnom Penh Statement on the Adoption of the AHRD adopted at the 21st ASEAN Summit on 18 November 2012; and the commitments of ASEAN as reflected in the ASEAN Leaders' Joint Statement in Enhancing Cooperation Against Trafficking in Persons in Southeast Asia adopted at the 18th ASEAN Summit on 8 May 2011; the Ha Noi Declaration on the Enhancement of Welfare and Development of ASEAN Women and Children adopted at the 17th ASEAN Summit on 28 October 2010; the ASEAN Declaration Against

Trafficking in Persons Particularly Women and Children adopted at the 10th ASEAN Summit on 29 November 2004; the Declaration on the Commitments for Children in ASEAN adopted at the 4th Meeting of the ASEAN Ministers Responsible for Social Welfare (AMRSW) on 2 August 2001; the Resolution on the ASEAN Plan of Action for Children adopted at the 3rd AMRSW Meeting on 2 December 1993; and the Declaration on the Advancement of Women in the ASEAN Region adopted at the 21st AMM on 5 July 1988;

ACKNOWLEDGING the commitments of individual ASEAN Member States to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW) and the Convention on the Rights of the Child (CRC) that have been ratified by all ASEAN Member States; the Declaration on the Elimination of Violence Against Women (Vienna Declaration); the Beijing Declaration and Platform for Action (BPFA), BPFA+5 Outcome Document; the World Declaration on the Survival, Protection and Development of Children and Plan of Action for Child Survival, Protection and Development; A World Fit For Children Declaration; and the Millennium Development Goals (MDGs);

RECALLING resolutions relating to the elimination of violence against women and children of the United Nations General Assembly, the Human Rights Council and the United Nations Security Council Resolutions 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009), and 1889 (2009) on Women, Peace and Security;

WELCOMING the adoption of the Terms of Reference and Work Plan (2012-2016) of the ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children (ACWC) to promote and protect the human rights and fundamental freedoms of women and children in ASEAN taking into consideration the regional and national contexts bearing in mind the different historical, political, socio-cultural, religious, legal and economic backgrounds in the region;

RECOGNISING that ASEAN Member States shall take all appropriate measures to promote and protect human rights and fundamental freedom and to modify the social and cultural patterns of conduct of men and women, with a view to achieving the elimination of prejudices and customary and all other practices which are based on the idea of inferiority or the superiority of either of the sexes or on stereotyped roles for men and women;

ACKNOWLEDGING the importance of intensifying efforts of ASEAN Member States to promote the rights of women and children, as well as to prevent and protect them from and respond to all forms of violence, abuse and exploitation of women and children particularly for those who are in vulnerable situations, including domestic violence, women and children who are sexually exploited, women and children with disabilities, women and children living with and affected by HIV and AIDS, women and children in conflict with laws, cyber pornography and cyber prostitution, trafficking in women and children, women and children in disasters, women and children in armed conflict, women and children in refugee camps, women and children on the move, stateless women and children, migrant women and children, women and children belonging to ethnic and/or indigenous groups, children in early marriage, physical abuse of children, bullying, discrimination against women and children in mass and social media, and others;

RECOGNISING that violence against women and violence against children occur irrespective of the stages of the life cycle, whether at home, in school, in the workplace, in public or private spaces (including cyber space) as a result of gender bias, discriminatory and harmful traditional practices and must be eliminated as they impair human rights and fundamental freedoms of women and children;

EMPHASISING that the rights of children to special protection and care are different than those of women, given that parents have the responsibilities in the upbringing and development of their children and to protect them from

violence, abuse, maltreatment and exploitation, and the obligations of state parties to assist parents in these efforts;

DO HEREBY DECLARE THAT:

ASEAN Member States, individually and/or collectively, express common resolve to eliminate violence against women and violence against children in the region through the following measures:

1. Strengthen and, where necessary, enact or amend national legislations for the elimination of violence against women and violence against children, and to enhance the protection, services, rehabilitation, education and training, recovery and reintegration of victims/ survivors;
2. Integrate legislations policies and measures to prevent and eliminate violence against women and violence against children and to protect and assist the victims/ survivors in the national development plans and programmes with time bound targets, adequate resources, and gender responsive planning and budgeting;
3. Strengthen a holistic, multi-disciplinary approach to promote the rights of women and children and adopt a gender responsive, child sensitive, and age-responsive approach to eliminate violence against women and violence against children in the region which includes effective laws, legislations, policies and measures to:
    - Investigate, prosecute, punish and, where appropriate, rehabilitate perpetrators;
    - Protect women and children victims/survivors and witnesses;
    - Provide victims/survivors with access to justice, legal assistance, protection, social welfare services, education, and health services, including counseling and peer-to-peer support mechanisms, rehabilitation, recovery, and reintegration into the community, and consider provision of programme for families to properly give support to victims/survivors;

- Instill awareness to prevent re-victimization of women and children from any form of violence and ensure it does not occur anywhere through various programmes, such as provision and promotion of vocational training and employment opportunities of women who are victims/survivors, access to reproductive health services, education and other basic social services;
- Promote family support services, parenting education, education and public awareness on the rights of women and children an the nature and causes of violence against women and violence against children to encourage active public participation in the prevention and elimination of violence;
- Create an enabling environment for the participation of women and children, including victims/survivors, in the prevention and elimination of violence against women and violence against children;
- Develop effective strategies to eliminate harmful practices which perpetuate gender stereotyping, violence against women and violence against children;

4. Strengthen the existing national mechanisms, with the assistance, where necessary, of the ACWC and other related stakeholders, in implementing, monitoring and reporting the implementation of the Concluding Observations and Recommendations of CEDAW, CRC and other Treaty Bodies as well as the accepted recommendations under the Universal Periodic Review Process of the United Nations Human Rights Council related to the elimination of all forms of violence against women and violence against children;
5. Strengthen the capacity of law enforcement officers, policy makers, social workers, health personnel, and other stakeholders to develop, implement, monitor and evaluate gender responsive and child friendly legislations, policies and measures for women and children victims of violence;

6. Encourage research and data collection and analysis in confidential concerning all forms of violence against women and violence against children to support the formulation and effective implementation of laws, policies and programmes to eliminate violence against women and violence against children for better protection of the victims/survivors in the region;
7. Strengthen the provision of support social welfare services to women and children victims/survivors of violence and their families in ASEAN through the establishment of an ACWC network of social services to facilitate the promotion of good practices, sharing of information, exchange of experts, social workers and service providers, including NGOs;
8. Strengthen partnerships with external parties at international, regional, national and local levels, including ASEAN Dialogue Partners, UN Agencies, civil society, community-based organisations, academia, philanthropists and private entities, in the work for the elimination of violence against women and violence against children in ASEAN and to mobilise resources to assist the victims/survivors;

WE TASK the relevant ASEAN bodies, in particular the ACWC, to promote the implementation of this Declaration and review its progress through appropriate instruments and actions with the support of ASEAN Member States.

ADOPTED in Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam, this Ninth Day of October in the Year Two Thousand and Thirteen, in a single original copy, in the English Language.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานต่างด้าว

รัฐบาลเนการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธาณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ซึ่งต่อจากนี้จะกล่าวถึง รวมกันว่า “ประเทศสมาชิกอาเซียน”

เชื่อมั่น ว่าฉันทามตินี้จะมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการสร้างกรอบการดำเนินงานเพื่อความร่วมมือในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวในภูมิภาค ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

ยึดถือ ในวิสัยทัศน์อาเซียนในการเป็นประชาคมที่มีความเอื้ออาทร และแบ่งปัน มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีการดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย มีความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นภูมิภาคที่ความเป็นอยู่ที่ดีของผู้คนได้รับการดูแลและส่งเสริม ดังความในปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕

มุ่งหน้าไป ด้วยกันซึ่งได้รับการรับรองในที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

ยืนยันถึง การยึดมั่นของเราต่อเป้าประสงค์และหลักการของอาเซียน ตามที่บัญญัติไว้ในกฎบัตรอาเซียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการเคารพ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพโดยพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงหลักการประชาธิปไตย หลักนิติธรรม และหลักธรรมาภิบาล

ระลึกถึง ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และตราสารระหว่างประเทศที่เหมาะสมที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคีเพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล

มุ่งมั่น ที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์และพันธกรณีที่ปรากฏอยู่ในปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าวที่ได้มีการรับรองในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ ค.ศ. ๒๐๐๗ ณ เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

รับทราบ ถึงความสำเร็จของประเทศสมาชิกในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ตลอดจนความสำคัญและผลประโยชน์ของข้อตกลงแบบทวิภาคีและพหุภาคีในเรื่องนี้

ยืนยันถึง ความรับผิดชอบที่มีร่วมกันและสมดุลของประเทศผู้ส่งและประเทศผู้รับแรงงานเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัวของเขาเหล่านั้นในกระบวนการโยกย้ายถิ่นฐานทั้งหมด

ตระหนัก ถึงคุณูปการของแรงงานต่างด้าวที่มีต่อเศรษฐกิจและสังคมของทั้งประเทศผู้ส่งและประเทศผู้รับแรงงานของอาเซียน

ตระหนัก ถึงอำนาจอธิปไตยของประเทศสมาชิกอาเซียน ในการกำหนดนโยบายการโยกย้ายถิ่นฐานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวของตนเอง รวมถึงการกำหนดระเบียบและกฎเกณฑ์ในการเดินทางเข้า – ออกเขตแดน ตลอดจนเงื่อนไขที่แรงงานสามารถพักอาศัยอยู่ภายในประเทศ

ตระหนัก ถึงความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายในทุก ๆ ขั้นตอนของกระบวนการโยกย้ายถิ่นฐานในการเคารพ และปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้ส่งและประเทศผู้รับแรงงาน

รับทราบ ถึงข้อห่วงกังวลที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวของประเทศผู้รับและประเทศผู้ส่งแรงงาน รวมถึงความจำเป็นในการรับรองนโยบายการโยกย้ายถิ่นฐานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวที่มีความเหมาะสมและครอบคลุม ภายใต้ขอบเขตอำนาจทางกฎหมายของแต่ละประเทศ ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายและนโยบายในลักษณะเดียวกับตัวกลางด้านแรงงานอื่น ๆ

รับทราบ ถึงความจำเป็นของการดำเนินการอย่างเหมาะสม เมื่อใดก็ตามที่มีการละเมิดหรือมีความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับแรงงานต่างด้าว

ในการนี้ จึงรับรองฉันทามติฉบับนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บทที่ ๑
หลักการทั่วไป

๑ ดำเนินการตามฉันทามติฉบับนี้ประเทศสมาชิกอาเซียนจะดำเนินการ ให้สอดคล้องกับหลักการทั่วไป ดังนี้

(ก) เคารพต่อหลักการของอาเซียนตามที่ปรากฏในข้อ ๒ ของกฎบัตรอาเซียน

(ข) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเสาการเมืองและความมั่นคง เสาเศรษฐกิจ และ

เสาสังคมและวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน โดยการส่งเสริมศักยภาพและศักดิ์ศรีของแรงงานต่างด้าวอย่างเต็มที่ ในบรรยากาศของการมีเสรีภาพ ความเท่าเทียมและความมั่นคง โดยสอดคล้องกับกฎหมายและนโยบายของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

(ค) ตระหนักว่าแรงงานต่างด้าวมีสิทธิขั้นพื้นฐาน ตามที่ได้มีการกำหนดไว้ในสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนได้เข้าร่วมเป็นภาคี โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และ นโยบายภายในของประเทศสมาชิกอาเซียน

(ง) ยึดมั่นในสิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีของแรงงานต่างด้าว โดยที่ไม่เป็นการขัดหรือแย้งการบังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

(จ) ยึดมั่นในการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องเพศและสัญชาติ ตลอดจนคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานต่างด้าวสตรี ให้เป็นไปโดยสอดคล้อง กับพันธกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียน ภายใต้ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าเป็นภาคี

ในมาตรา ๔๔ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัวของแรงงานต่างด้าว ที่ได้พักอาศัยอยู่กับแรงงานต่างด้าวอยู่แล้ว ขอให้เป็นไปตามพันธกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้ข้อบัญญัติระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคี และ

(ฉ) ถือแนวทางเพื่อความร่วมมือที่ดำเนินไปอย่างสร้างสรรค์ และไม่เป็นการเผชิญหน้าในการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว

๒. ฉันทามตินี้จะครอบคลุมเฉพาะกับแรงงานต่างด้าวที่มีเอกสารแสดงตน และแรงงานต่างด้าวที่ได้กลายเป็นผู้ที่ไม่มีเอกสารแสดงตนโดยไม่ได้เป็นความผิดของพวกเขาเท่านั้น

บทที่ ๒
คำนิยาม

๓. “แรงงานต่างด้าว” หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งจะมีส่วนร่วมหรือจะได้งานทำ หรือมีส่วนร่วมหรือได้รับการจ้างงาน หรือเพิ่งเข้าไปมีส่วนร่วมหรือ เพิ่งได้รับการจ้างงาน ในกิจกรรมที่มีค่าตอบแทนในประเทศที่เขาหรือ เธอมิได้เป็นพลเมือง ทั้งนี้ การนำฉันทามตินี้ไปใช้กับแรงงานต่างด้าวในแต่ละประเภท จะต้องเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ

๔. เพื่อวัตถุประสงค์แห่งฉันทามตินี้ “แรงงานต่างด้าวที่ไม่มีเอกสารแสดงตน” คือ บุคคลที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับแรงงานต่างด้าวในการเดินทางเข้าเมืองของประเทศผู้รับแรงงานและพักอาศัยในประเทศดังกล่าวอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดระยะเวลาของการจ้างงานตามข้อกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน คำนิยามนี้จะรวมถึง แรงงานต่างด้าวที่เคยทำงานแต่ไม่ได้รับการจ้างงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายในกิจกรรมที่มีค่าตอบแทนอย่างถูกกฎหมายอีกต่อไป

คำนิยามของ “แรงงานต่างด้าวที่ไม่มีเอกสารแสดงตน” สามารถใช้ได้ กับมาตราที่ ๕๖ และมาตราที่ ๕๗ ของฉันทามติ

๕. “ประเทศผู้ส่งแรงงาน” หมายถึง ประเทศสมาชิกอาเซียนที่แรงงานต่างด้าวเป็นพลเมือง

๖. “ประเทศผู้รับแรงงาน” หมายถึง ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ให้ที่พักพิงกับแรงงานต่างด้าว

๗. “การปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม” หมายถึง การปฏิบัติต่อแรงงานต่างด้าวอย่างยุติธรรมและเหมาะสมในสถานที่ทำงาน ในเรื่องสภาพการทำงาน ความปลอดภัย ตลอดจนการเข้าถึงกลไกในการขอความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

บทที่ ๓
สิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัว

โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศ สมาชิกอาเซียน:

๘. สมาชิกในครอบครัวของแรงงานต่างด้าวอาจมาเยี่ยมเยียนแรงงานต่างด้าวได้ตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาตามที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงานอนุญาตให้กระทำได้

๙. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะถือหนังสือเดินทางของตน และ ใบอนุญาตทำงานต้นฉบับที่รัฐบาลออกให้ รวมถึงเอกสารส่วนตัวอื่น ๆ โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

๑๐. ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ภายในประเทศของประเทศผู้รับแรงงาน แรงงานต่างด้าวมีสิทธิ ไม่ด้อยไปกว่าสิทธิที่ให้แก่พลเมืองของประเทศผู้รับแรงงาน ในกรณีที่แรงงานต่างด้าวได้กระทำผิดอันเป็นเหตุให้ต้องถูกจำคุก หรือต้องถูกคุมขังในระหว่างที่รอการตัดสินคดี หรือ เมื่อถูกกักขังไว้ด้วยเหตุผลอื่นใดก็ตาม

๑๑. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน และ/หรือ ขอความช่วยเหลือจากสถานทูต สถานกงสุล หรือคณะผู้แทนทางการทูตของประเทศที่แรงงานต่างด้าวเป็นพลเมือง อันมีที่ตั้งอยู่ในประเทศผู้รับแรงงาน
๑๒. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิในการเคลื่อนย้ายในประเทศผู้รับแรงงานอย่างเสรีภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

บทที่ ๔
สิทธิเฉพาะของแรงงานต่างด้าว

โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศ สมาชิกอาเซียน:
๑๓. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน และเงื่อนไขการจ้างงานของพวกเขาจากหน่วยงาน องค์กรของรัฐ และ/หรือ บริษัทจัดหางานของประเทศผู้ส่งแรงงาน และประเทศผู้รับแรงงาน
๑๔. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะได้รับสัญญาจ้าง หรือเอกสารอื่น ๆ ที่มีรายละเอียด และระบุเงื่อนไขการทำงานอย่างชัดเจน โดยเป็นเอกสารที่หน่วยงาน องค์กร และ/หรือ นายจ้างเป็นผู้ออกให้ภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศนั้น ๆ
๑๕. ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายภายในของประเทศผู้รับแรงงาน แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมในสถานที่ทำงาน
๑๖. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะได้รับการจัดหาที่พักอาศัยให้อย่างเหมาะสม และเพียงพอภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน
๑๗. (ก) แรงงานต่างด้าว โดยไม่คำนึงถึงเพศ มีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทน รวมถึงสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อย่างเป็นธรรมและเหมาะสม โดยสอดคล้องกับกฎหมายกฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

(ข) เมื่อแรงงานต่างด้าวเดินทางออกนอกประเทศผู้รับแรงงาน พวกเขาไม่ควรเสียสิทธิที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการจ้างงาน โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน
๑๘. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะโอนรายได้และเงินออมของพวกเขาด้วยวิธีการโอนเงินในลักษณะใดก็ตามที่สอดคล้องกับกฎหมาย และ กฎระเบียบที่เกี่ยวกับการโอนเงินของทั้งประเทศผู้รับและประเทศผู้ส่งแรงงาน

๑๙. (ก) แรงงานต่างด้าวต้องมีสิทธิที่จะยื่นคำร้อง/ข้อร้องเรียน หรือ มอบอำนาจให้ตัวแทนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทด้านแรงงานในประเทศผู้รับแรงงาน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลิกจ้าง และ/หรือ การผิดสัญญาจ้างในประเทศผู้รับแรงงาน และภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายของประเทศสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับการโยกย้ายถิ่นฐาน แรงงานต่างด้าวต้องได้รับการอนุญาตให้พักอาศัยอยู่ในประเทศผู้รับแรงงานต่อไปในระหว่างรอการจำหน่ายคดีของเขาหรือเธอ

(ข) หากการตัดสินใจเกี่ยวกับการอุทธรณ์นั้นเป็นประโยชน์ต่อแรงงานต่างด้าว เขาหรือเธอต้องมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือสำหรับการสูญเสียสิทธิของเขาหรือเธอที่เกิดขึ้นจากสัญญาจ้าง

๒๐. แรงงานต่างด้าวมีสิทธิที่จะเข้าร่วมสหภาพแรงงาน และสมาคมต่าง ๆ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

บทที่ ๕
พันธกรณีของประเทศผู้ส่งแรงงาน

โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศ สมาชิกอาเซียน:

๒๑. ประเทศผู้ส่งแรงงาน ด้วยการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับประเทศผู้รับแรงงาน จะจัดให้มีการปฐมนิเทศก่อนการเดินทาง/จัดทำโครงการด้านการศึกษา ซึ่งรวมถึงเรื่องเกี่ยวกับสิทธิแรงงานและสิทธิมนุษยชน สภาพความเป็นอยู่และสภาพการทำงานทั่วไป กฎหมาย นโยบาย ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ วัฒนธรรม บรรทัดฐาน รวมถึงแนวปฏิบัติของประเทศผู้รับแรงงาน ตลอดจนช่องทางการให้ความช่วยเหลือในประเทศผู้รับแรงงาน และเรื่องอื่น ๆ ที่จะช่วยให้พวกเขาสามารถปฏิบัติตามการบริหารงานหรือระเบียบแบบแผนอื่น ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

๒๒. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะต้องดำเนินการเพื่อที่จะมั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับการแจ้งให้ทราบและรับรู้ถึงข้อตกลงและเงื่อนไขการทำงานของพวกเขาผ่านทางสัญญาจ้างที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเป็นเอกสารที่ถูกต้องครบถ้วน และจัดทำในภาษาที่พวกเขาเข้าใจ

๒๓. (ก) ประเทศผู้ส่งแรงงานจะกำหนดค่าใช้จ่ายในการออกหนังสือเดินทางและเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีมาตรฐาน โปร่งใส และ สมเหตุสมผล

(ข) ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็น ในลักษณะเดียวกันเพื่อห้ามมิให้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการจัดหางานและการบรรจุงานที่มากเกินจริงกับแรงงานต่างด้าวในประเทศผู้ส่งแรงงาน

๒๔. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นทั้งหมด เพื่อทำให้กระบวนการบริหารจัดการเพื่อการบรรจุงานในต่างประเทศ มีความยุ่งยากน้อยลง อาทิเช่น แต่ไม่จำกัดเพียง “ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว” ตามความเหมาะสม

๒๕. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะทำให้มั่นใจได้ว่า แรงงานต่างด้าวมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสุขภาพของประเทศผู้รับก่อนการออกเดินทาง

๒๖. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะพัฒนาโครงการเกี่ยวกับการคืนสู่สังคมที่มีความครอบคลุมสำหรับแรงงานต่างด้าวและครอบครัวของพวกเขาที่เดินทางกลับประเทศ ตลอดจนโครงการเกี่ยวกับการจ้างงานสำหรับแรงงานต่างด้าวที่เดินทางกลับประเทศ โดยคำนึงถึงทักษะของพวกเขาที่ได้รับจากต่างประเทศ

๒๗. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อส่งเสริมการจ้างงานในท้องถิ่นและโอกาสในการเข้าถึงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับพลเมืองของตน เพื่อสร้างทางเลือกที่ยั่งยืนมาทดแทนการย้ายถิ่นเพื่อไปทำงานในต่างประเทศ

๒๘. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าแรงงานต่างด้าว ที่เดินทางกลับประเทศมีสิทธิในการเข้าร่วมและจัดตั้งสมาคม การมีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายและโครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อแรงงานต่างด้าว รวมถึงการเข้าถึงการบริการต่าง ๆ สำหรับแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัวที่ได้เดินทางกลับประเทศ โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้ส่งแรงงาน

๒๙. ประเทศผู้ส่งแรงงานจะดำเนินการอย่างเหมาะสมต่อบุคคลหรือองค์กรใดก็ตามที่อยู่ภายในอาณาเขตที่จงใจทำลาย ทำให้เสียหาย ดัดแปลง หรือปลอมแปลงเอกสารสำคัญประจำตัว เอกสารที่เกี่ยวกับการทำงาน หรือ เอกสารเกี่ยวกับการเดินทางของแรงงานต่างด้าว ที่ออกโดยประเทศผู้ส่งแรงงาน

บทที่ ๖
พันธกรณีของประเทศผู้รับแรงงาน

โดยเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับ:

๓๐. ประเทศผู้รับแรงงานจะคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสวัสดิภาพความเป็นอยู่ที่ดี และรักษาศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของแรงงานต่างด้าวภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ที่มีและบังคับใช้อยู่ภายในประเทศ ในการดำเนินการดังกล่าว ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินมาตรการสมควรและเหมาะสมเพื่อ

(ก) ทำให้มั่นใจถึงการปฏิบัติที่เท่าเทียมต่อแรงงานต่างด้าว และ

(ข) ป้องกันการละเมิดสิทธิ การแสวงประโยชน์โดยมิชอบ และ ความรุนแรงต่าง ๆ ต่อพวกเขา

๓๑. ประเทศผู้รับแรงงาน จะใช้ความพยายามทุกวิถีทางในการออกใบอนุญาตให้แรงงานต่างด้าว พักอาศัยและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจ้างงานเป็นระยะเวลาอย่างน้อยเท่ากับระยะเวลาที่พวกเขาได้รับอนุญาตให้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีค่าตอบแทน ในกรณีที่การดำเนินการเพื่อขออนุญาตพักอาศัย และการขออนุญาตทำงาน ต้องมีการดำเนินการโดยแยกส่วนกัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศนั้น ๆ กำหนด

๓๒. ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ประเทศ ผู้รับแรงงานจะ

(ก) จัดให้มีแผนงานด้านการอบรมสำหรับนายจ้าง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในกลุ่มนายจ้างเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ในการจ้างงานต่างด้าวให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(ข) ดำเนินบทลงโทษให้อย่างเหมาะสมกับนายจ้างที่มีการกักขัง หน่วงเหนี่ยวแรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมาย

(ค) ดำเนินการอย่างเหมาะสมกับนายจ้างที่จงใจทำลาย ทำให้เสียหาย หรือยึดหนังสือเดินทาง และ ใบอนุญาตทำงานของ แรงงานต่างด้าว ที่ออกให้โดยหน่วยงานของรัฐ และ

(ง) ดำเนินการอย่างเหมาะสมกับนายจ้างที่มีการจ้างงานแรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมาย

๓๓. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อห้ามมิให้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการบรรจุงาน หรือการจัดหาจากแรงงานต่างด้าวที่มากเกินจริง โดยบุคคลใดก็ตามในประเทศผู้รับแรงงาน

๓๔. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับข้อมูลที่เพียงพอเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบ มาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ในการทำงานตลอดจนช่องทางในการขอรับความช่วยเหลือหลังจากที่ได้เดินทางไปถึงประเทศผู้รับแรงงานที่สอดคล้องกับกฎหมายแรงงาน นโยบาย และกฎระเบียบ รวมถึงขนบธรรมเนียมและประเพณีของประเทศผู้รับแรงงานผ่านทางหน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓๕. ประเทศผู้รับแรงงานจะส่งเสริมความปรองดองและการยอมรับของประชาชนโดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่แรงงานต่างด้าวสามารถอยู่รวมกับชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและกลมกลืนกับศาสนา ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม

ของท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศนั้น ๆ

๓๖. (ก) ประเทศผู้รับแรงงานจะออกกฎระเบียบ หรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่กำหนดว่าข้อตกลงและเงื่อนไขการจ้างงานจะต้องรวมอยู่ในสัญญาจ้างหรือเอกสารที่ถูกต้องสำหรับแรงงานต่างด้าว โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

(ข) ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับสำเนาสัญญาจ้าง หรือเอกสารในการทำงานอื่น ๆ โดยสอดคล้องกับข้อกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน

(ค) ประเทศผู้รับแรงงานจะควบคุมการจ้างงานของแรงงานต่างด้าว โดยการทำให้มั่นใจว่าข้อตกลงและเงื่อนไขในการจ้างงานมีความชัดเจน อาทิเช่น เรื่องค่าจ้าง สิทธิประโยชน์จากการจ้างงาน สภาพการทำงาน สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน กลไกในการระงับข้อพิพาทแรงงาน และการส่งตัวกลับตามที่ได้มีการบัญญัติไว้ในกฎหมาย กฎระเบียบ สัญญาจ้าง หรือเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓๗. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเหมาะสม ตลอดจนสิทธิประโยชน์อื่น ๆ โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบและ นโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน

๓๘. ประเทศผู้รับแรงงานจะให้สิทธิกับแรงงานต่างด้าวในการเข้าร่วมสมาคมหรือสหภาพแรงงานโดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายต่าง ๆ ที่มีอยู่ของประเทศนั้น ๆ

๓๙. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการเพื่อให้มั่นใจได้ว่าแรงงานต่างด้าวจะได้รับการจัดสรรที่พักให้อย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ที่มีอยู่ของประเทศ นั้น ๆ

๔๐. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการ โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ภายในประเทศ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมต่อแรงงานต่างด้าว ในเรื่องของ:

(ก) ค่าตอบแทนและสภาพในการทำงาน

(ข) การคุ้มครองสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

(ค) การคุ้มครองแรงงานต่างด้าวจากการกระทำที่รุนแรงและ การคุกคามทางเพศ และ

(ง) เพศและสัญชาติในสถานที่ทำงาน

๔๑. ประเทศผู้รับแรงงานจะดำเนินการให้แรงงงานต่างด้าวสามารถเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพ และบริการทางการแพทย์ ตามที่ได้มีการกำหนดไว้โดยตามกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน

๔๒. (ก) ประเทศผู้รับแรงงานจะอำนวยความสะดวกให้แรงงานต่างด้าว สามารถเข้าถึงกลไกทางกฎหมาย และความช่วยเหลืออื่น ๆ ที่อาจรวมถึงการแปลภาษาหากจำเป็น ในกรณีที่แรงงานต่างด้าวตกเป็นผู้เสียหายจากการเลือกปฏิบัติ การละเมิด การแสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบ และ/หรือ การกระทำรุนแรง โดยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ของประเทศนั้น ๆ

(ข) ประเทศผู้รับแรงงานจะอำนวยความสะดวกแก่การให้บริการด้านกงสุล โดยสถานกงสุล หรือหน่วยงานทางการทูตต่าง ๆ ของประเทศผู้ส่งแรงงาน เมื่อแรงงานต่างด้าวถูกจับกุม หรือ ได้กระทำผิดอันเป็นเหตุให้ต้องถูกกักขังในเรือนจำ หรือ ต้องได้รับการคุมขัง หรือ กักตัวในลักษณะใดก็ตามภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบและ นโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน ทั้งนี้ การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวต้องสอดคล้องกับอนุสัญญาเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางการทูต ค.ศ. ๑๙๖๓

๔๓. ประเทศผู้รับแรงงานจะคุ้มครองสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานของแรงงานต่างด้าวในระหว่างการส่งตัวแรงงานต่างด้าวกลับประเทศ ซึ่งจะรวมถึงการดูแลจัดการให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งตัวกลับประเทศ เมื่อสัญญาจ้างงานหรือใบอนุญาตทำงานได้รับการยกเลิก หรือสิ้นสุดลง

บทที่ ๗
ข้อผูกพันของประเทศสมาชิกอาเซียน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว โดยสอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ที่มีอยู่ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะดำเนินการเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ดังนี้

๔๔. คำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีของแรงงานต่างด้าวและสมาชิกในครอบครัวที่ได้พักอาศัยอยู่กับพวกเขาแล้ว โดยไม่กระทบต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายต่าง ๆ ของประเทศผู้รับแรงงาน

๔๕. ปรึกษาหารือและร่วมมือกันในการส่งเสริมการจ้างงานที่มีคุณค่า มีมนุษยธรรม มีคุณภาพ มีศักดิ์ศรี และมีค่าตอบแทนที่เหมาะสมสำหรับแรงงานต่างด้าว

๔๖. มุ่งมั่นในการจัดทำสัญญาจ้างงานที่มีการระบุข้อกำหนดและเงื่อนไขในการจ้างงาน

๔๗. ร่วมมือกันในการส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงานต่างด้าว

๔๘. ร่วมมือเพื่อกำหนดมาตรการที่เป็นรูปธรรมในการป้องกันและขจัดการลักลอบดำเนินการ หรือการย้ายถิ่นที่ผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว หรือการจ้างงานแรงงานต่างด้าวในสถานการณ์ไม่ปกติ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย สวัสดิภาพ และการเข้าถึงความยุติธรรมของแรงงานต่างด้าวอย่างเหมาะสม

๔๙. ร่วมมือเพื่อสร้างความตระหนักของสาธารณชน และเผยแพร่ข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำเกี่ยวกับถิ่นฐานของแรงงานเพื่อการทำงาน

๕๐. บังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองแรงงานต่างด้าวตลอดจนตัวกลางด้านแรงงานอื่น ๆ ที่อยู่ภายในขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ

๕๑. ออกใบอนุญาต ควบคุม และกำกับดูแลสำนักงานจัดหางานของรัฐ หรือบริษัทจัดหางานเอกชน เพื่อขจัดการปฏิบัติโดยมิชอบในการจัดหางาน ตลอดจนดูแลจัดการให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ โดยประเทศสมาชิกอาเซียนจะนำมาตราการที่มีประสิทธิภาพมาปรับใช้เพื่อขจัดการปฏิบัติโดยไม่ชอบในระบบการสรรหาและจ้างแรงงาน

๕๒. ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะมีการป้องกันและการปราบปรามการลักลอบเข้าประเทศ และการค้ามนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ การสร้างและการปรับใช้ระบบการคัดแยกผู้เสียหายและบทลงโทษที่เข้มงวดมากขึ้นต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงสร้างกลไกในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เสียหาย

๕๓. อำนวยความสะดวกในการแบ่งปันข้อมูลผ่านการพัฒนาฐานและระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวของแต่ละประเทศ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของนโยบายและโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว ทั้งของประเทศผู้รับ และประเทศผู้ส่งแรงงาน

๕๔. ยกระดับความร่วมมือโดยมีเป้าหมายเพื่อ:

(ก) เสริมสร้างขีดความสามารถ และการแบ่งปันข้อมูล รวมถึง กฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายและการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการของแรงงานต่างด้าว

(ข) สนับสนุนการเจรจา การปรึกษาหารือ ความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบังคับใช้นโยบาย และการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ

๕๕. ร่วมมือและประสานงานเพื่อขยายขอบเขตในการให้ความช่วยเหลือแก่แรงงานต่างด้าวที่ตกอยู่ในสถานการณ์ความขัดแย้ง หรือ สถานการณ์วิกฤตในประเทศผู้รับแรงงาน ผ่านบริการของสถานทูต และสถานกงสุลของประเทศผู้ส่งแรงงาน ตลอดจนหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้รับแรงงาน

๕๖. ร่วมมืออย่างใกล้ชิดด้วยเหตุผลทางมนุษยธรรม ในการแก้ไขปัญหาให้กับแรงงานต่างด้าวที่ได้กลายเป็นผู้เข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย/กลายเป็นผู้ไม่มีเอกสารแสดงตนที่ไม่ได้เกิดจากความผิดของพวกเขา ไม่มีสิ่งใดในฉันทามตินี้ที่อาจถูกตีความได้ว่าเป็นการให้สิทธิแก่ผู้ไม่มีเอกสารแสดงตนได้กลายเป็นผู้เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย

๕๗. ดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันและควบคุมการไหลบ่าของแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย และแสวงหาแนวทางในการสร้างความร่วมมือและประสานงานภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ในการให้ความช่วยเหลือให้กับผู้ที่ต้องการการปกป้องดูแลภายใต้บังคับของกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายระดับชาติที่มีอยู่ของประเทศสมาชิกอาเซียน

๕๘. สนับสนุนให้มีความร่วมมือกับคู่เจรจาอาเซียนและคู่เจรจาจากประเทศอื่น ๆ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศ และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในการเคารพหลักการและใช้มาตรการเพื่อคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว ตามที่ได้ปรากฏอยู่ในฉันทามติฉบับนี้

๕๙. พัฒนาและจัดทำแผนปฏิบัติการบนพื้นฐานของฉันทามติของประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ACMW) เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าวตามเจตนารมณ์ของฉันทามตินี้ ตลอดจนรายงานความคืบหน้าในปฏิบัติตามฉันทามตินี้ และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ACMW) โดยอาจรวมถึงการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดี ที่รวมถึงการดำเนินการตามข้อตกลงแบบทวิภาคีที่มีอยู่ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ความคืบหน้าของการปรับใช้ฉันทามติฉบับนี้ ตลอดจนแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการตรวจสอบและทบทวน

โดยคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญาณอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ACMW)

๖๐. มุ่งมั่นผ่านคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยการปฏิบัติให้เป็นไปตามปฏิญาณอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานต่างด้าว (ACMW) ในการแก้ไขปัญหา และข้อพิพาทด้านแรงงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตีความฉันทามตินี้โดยสันติวิธี ภายในช่วงและระยะเวลาที่เหมาะสม ด้วยการช่วยเหลือ ไกล่เกลี่ยและการปรึกษาหารือตามเจตนารมณ์ของกฎบัตรอาเซียน

บทที่ ๘
การแก้ไข

๖๑. ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศหนึ่งประเทศใดอาจร้องขอให้มีการแก้ไขฉันทามติฉบับนี้ได้

๖๒. การแก้ไขใด ๆ ก็ตามที่ได้มีการร้องขอจะต้องได้รับฉันทามติจากที่ประชุมคณะมนตรีประสานงานอาเซียน ก่อนจะได้รับการบรรจุเข้าเป็นประเด็นพิจารณาของประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

ทำ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ค.ศ. ๒๐๑๗ เป็นภาษาอังกฤษฉบับเดียว

ASEAN Consensus on the Promotion and Protection of the Rights of Migrant Workers

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), hereinafter collectively referred to as "ASEAN Member States" or individually as "ASEAN Member State";

CONVINCED that this Consensus will help establish a framework for cooperation on migrant workers in the region and contribute to the ASEAN Community building process;

PURSUING the ASEAN vision of a caring and sharing ASEAN Community that is people-oriented, people-centred, rules-based and socially responsible and where the well-being and livelihood of the peoples are enhanced, as prescribed in the ASEAN 2025: Forging Ahead Together adopted at the 27th ASEAN Summit in 2015 in Kuala Lumpur, Malaysia;

REAFFIRMED our adherence to the purposes and principles of ASEAN as enshrined in the ASEAN Charter, in particular the respect for and promotion and protection of human rights and fundamental freedoms, as well as the principles of democracy, the rule of law and good governance;

RECALLING the Universal Declaration of Human Rights, Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW), Convention on the Rights of the Child (CRC), and other appropriate international instruments which ASEAN Member States are parties to, in order to safeguard the human rights and fundamental freedom of individuals;

COMMITTING to implement the purposes and commitments contained in the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers adopted at the 12th ASEAN Summit in 2007 in Cebu, the Philippines;

NOTING the achievements made by ASEAN Member States towards the protection and promotion of the rights of migrant workers, as well as the importance and usefulness of bilateral and multilateral agreements in this field;

CONFIRMING the shared and balanced responsibilities of the Receiving and Sending ASEAN Member States to protect and promote the rights of migrant workers and members of their families in the entire migration process;

RECOGNISING the contributions of migrant workers to the societies and economies of both Receiving and Sending States of ASEAN;

RECOGNISING the sovereignty of ASEAN Member States in determining their own migration policies relating to migrant workers, including determining entry into and departure from their territory and under which conditions migrant workers may remain;

RECOGNISING further the responsibilities of stakeholders within the entire migration process to abide by the laws, regulations and policies of Sending and Receiving States;

ACKNOWLEDGING the legitimate concerns of the Receiving and Sending States over migrant workers, as well as the need to adopt appropriate and comprehensive migration policies on migrant workers within their jurisdiction, including those related to labour intermediaries;

ACKNOWLEDGING also the need to address cases of abuses and violence against migrant workers whenever such cases occur;

HEREBY ADOPT THIS CONSENSUS AS FOLLOWS:

CHAPTER 1
GENERAL PRINCIPLES

1. To implement the Consensus, ASEAN Member States will act in accordance with the following general principles:

(a)Respect for the principles of ASEAN as embodied in Article 2 of the ASEAN Charter;

(b) Strengthen the political-security, economic and social-cultural pillars of the ASEAN Community by promoting the full potential and dignity of migrant workers in a climate of freedom, equity and stability in accordance with the laws, regulations, and policies of respective ASEAN Member States;

(c)Recognise that migrant workers have fundamental rights as stipulated in the applicable international and regional treaties which ASEAN Member States are parties to, in accordance with the prevailing national laws, regulations and policies of ASEAN Member States;

(d)Uphold the fundamental rights and dignity of migrant workers without undermining the application by the Receiving States of their laws, regulations and policies;

(e)Uphold fair treatment with respect to gender and nationality, and protect and promote the rights of migrant workers, particularly women, in accordance with the obligations of ASEAN Member States under appropriate international instruments to which they are parties;

In Article 44 concerning family members of migrant workers already residing with them, the obligations of ASEAN Member States under appropriate international instruments to which they are parties shall apply; and

(f) Pursue a constructive, non-confrontational and cooperative approach to enhance the protection and promotion of rights of migrant workers.

2. This Consensus only covers migrant workers who are documented and those who become undocumented through no fault of their own.

CHAPTER 2
DEFINITIONS

3. "Migrant worker" refers to a person who is to be engaged or employed, is engaged or employed, or has recently been engaged or employed in a remunerated activity in a State of which he or she is not a national. The applicability of the Consensus to different categories of migrant workers shall be subject to the laws, regulations, and policies of respective ASEAN Member States.

4. For the purpose of this Consensus, an "undocumented migrant worker" is a person who fails to comply with the conditions provided for him or her to legally enter the Receiving State and to stay legally for the duration of employment pursuant to the applicable laws, regulations and policies of the Receiving State. This definition includes a migrant worker who has recently been in employment but is no longer legally employed in a remunerated activity. This definition of an "undocumented migrant worker" is applied to Articles 56 and 57 of this Consensus.

5. "Sending State" refers to the ASEAN Member State of which the migrant worker is a national.

6. "Receiving State" refers to the ASEAN Member State which hosts a migrant worker.

7. "Fair treatment" refers to just and reasonable treatment applied to migrant workers in the workplace with respect to working conditions, safety, and access to recourse in the event of employment subject to the prevailing national laws, regulations and policies of the Receiving State.

CHAPTER 3
FUNDAMENTAL RIGHTS OF MIGRANT WORKERS AND THE MEMBERS OF THEIR FAMILIES

Pursuant to the prevailing national laws, regulations and policies of ASEAN Member States:

8. Migrant workers may be visited by their family members for purposes and length of time that the national legislations, regulations and policies of the Receiving State may allow.

9. Migrant workers have the right to hold their own passports and original government issued work and personal documents subject to laws, regulations, and policies of the Receiving State.

10. Subject to national laws, regulations and policies of the Receiving states, migrant workers have the rights no less favourable than those applied to nationals of the Receiving States when they are committed to prison or placed in custody pending trial or while detained for any other reason.

11. Migrant workers have the right to file their grievances with the relevant authorities of Receiving States and/or seek assistance from their respective embassies, consulates, or missions located in Receiving States.

12. Migrant workers have the right to freedom of movement in the Receiving State, subject to laws, regulations and policies of the Receiving State.

CHAPTER 4
SPECIFIC RIGHTS OF MIGRANT WORKERS

Pursuant to the prevailing national laws, regulations and policies of ASEAN Member States:

13. Migrant workers have the right to access information on matters pertaining to their employment and employment-related conditions from relevant authorities, bodies and/or recruitment agencies of Sending and Receiving States.

14. Migrant workers have the right to be issued an employment contract or proper documentation by relevant authorities/ bodies and/or employers with clear and basic terms of employment subject to national laws, regulations, and policies.

15. Subject to national laws, regulations, and policies of the Receiving State, migrant workers have the right to fair treatment in the workplace.

16. Migrant workers have the right to adequate or reasonable accommodation subject to national laws, regulations and policies of the Receiving State.

17. (a) Migrant workers, regardless of gender, have the right to fair and appropriate remuneration and benefits in accordance with the laws, regulations, and policies of the Receiving State.

(b) If migrant workers leave the Receiving State, they should not lose their rights to benefits arising from their employment in accordance with the national laws, regulations, and policies of the Receiving State.

18. Migrant workers have the right to transfer their earnings and savings in any modes of transfer in accordance with laws and regulations on currency transmission in the Receiving and Sending States.

19. (a) Migrant workers shall have the right to file a complaint or make a representation under the law relating to labour dispute in the Receiving State against termination of employment and/or breach of an employment contract in the Receiving State and, subject to the national laws, regulations, and policies relating to immigration, be allowed to continue staying in the Receiving State pending the disposal of his or her case.

(b) If the decision on appeal is favourable to the migrant worker, he or she shall be entitled to any relief for loss of his or her rights arising from the employment contract.

20. Migrant workers have the right to join trade unions and associations subject to the national laws, regulations and policies of the Receiving State.

CHAPTER 5
OBLIGATIONS OF SENDING STATES

Pursuant to the prevailing national laws, regulations and policies of the respective Sending States:

21. The Sending State, in close coordination with the Receiving State, will organise a predeparture orientation/education programme, including human and labour rights, general working and living conditions, laws, policies, regulations, culture, norms, and practices of the Receiving State, avenues of assistance in the Receiving State and such other matters as will enable them to comply with administrative or other formalities of the Receiving State.

22. The Sending State will ensure that migrant workers are informed and aware of the terms and conditions of their work through a written employment contract or proper documentation and in language that they understand.

23. (a) The Sending State will set reasonable, transparent, and standardised fees for passport issuance and other relevant documents.

(b) The Sending State will likewise take necessary actions to prohibit overcharging of placement or recruitment fees by any parties chargeable to migrant workers in the Sending State.

24. The Sending State will take all necessary actions to simplify the administrative processes for overseas placements such as, but not limited to, "one stop service centre" where appropriate.

25. The Sending State will ensure migrant workers meet the health requirements of the Receiving State before departure.

26. The Sending State will develop a comprehensive reintegration programme for returned migrant workers and their families as well as an employment programme for returned migrant workers taking into account their skills obtained overseas.

27. The Sending State will take the necessary measures to promote better local employment and livelihood opportunities for their citizens as sustainable alternatives to migration of workers.

28. The Sending State will ensure the right of returned migrant workers to establish associations, participate in policy making and programmes affecting migrant workers, and to access services for returned migrant workers and their family members in accordance with the national laws, regulations and policies of the Sending State.

29. The Sending State will take appropriate actions against any parties within its territory who will fully destroy, mutilate, tamper, or forge travel, work, or personal identity documents of migrant workers issued by the Sending State.

CHAPTER 6
OBLIGATIONS OF RECEIVING STATES

Pursuant to the prevailing national laws, regulations and policies of the respective Receiving States:

30. The Receiving State will, in accordance with its national legislations, regulations, and policies, protect the fundamental human rights, promote the welfare and uphold human dignity of migrant workers. In doing so, the Receiving State will take necessary and appropriate measures to:

(a) Ensure fair treatment towards migrant workers; and

(b) Prevent abuses, exploitation and violence towards them.

31. The Receiving State will make every effort to issue authorisation for migrant workers to stay and engage in employment for at least the same period of time as they are authorised to engage in the remunerated activity where separate authorisations to stay and engage in employment are required by national laws and regulations.

32. The Receiving State will in accordance with its national legislations, regulations, and policies:

(a) Undertake employer education programmes to explain the procedure for legally hiring a migrant worker;

(b) Take appropriate actions against employers who illegally detain migrant workers;

(c) Take appropriate actions against employers who will fully destroy, mutilate or confiscate a migrant worker's passport and work permit issued by any government agency; and

(d) Take appropriate actions against employers who illegally employ migrant workers.

33. The Receiving State will take necessary actions to prohibit overcharging of placement or recruitment fees chargeable to migrant workers by any parties in the Receiving State.

34. The Receiving State will, through its relevant authorities or bodies, ensure that migrant workers are provided with adequate information within reasonable timeframe among others of their rights and responsibilities, occupational safety and health measures, avenues of assistance after their arrival in accordance with the labour laws, policies and regulations, and customs and traditions of the Receiving State.

35. The Receiving States will promote harmony and tolerance with the view of providing the conditions under which migrant workers are able to integrate with local communities as well as their religions, and customs and traditions subject to the national legislations, regulations and policies.

36. (a) The Receiving State will issue regulations or guidelines prescribing the terms and conditions of employment that must be included in employment contracts or proper documentation for migrant workers in accordance with the legislations, regulations, and policies of the Receiving State.

(b) The Receiving State will ensure that migrant workers are provided with a copy of employment contract or proper documentation for their work in accordance with the applicable legislations, regulations, and policies of the Receiving State.

(c) The Receiving State will regulate the employment of migrant workers by ensuring that clear employment terms and conditions, such as wages, employment benefits, working conditions, health and safety, employment dispute mechanisms and repatriation are provided in national laws, regulations, contracts of employment, or other appropriate documentation.

37. The Receiving State will ensure that migrant workers are provided with fair and appropriate remuneration and other benefits in accordance with the applicable national legislations, regulations, and policies of the Receiving State.

38. The Receiving State will in accordance with its national legislations, regulations, and policies, provide migrant workers the right to join trade unions and associations.

39. The Receiving State will, in accordance with its national legislations, regulations, and policies, ensure that migrant workers are provided with adequate or reasonable accommodation.

40. The Receiving State will, in accordance with its applicable national legislations, regulations and policies, provide fair treatment to migrant workers in respect of:

(a) Working condition and remuneration;

(b) Occupational safety and health protection;

(c) Protection from violence and sexual harassment; and

(d) Gender and nationality in the workplace.

41. The Receiving State will provide migrant workers with access to adequate medical and health care in accordance with the applicable laws, regulations and policies of the Receiving State.

42. (a) The Receiving State will facilitate migrant workers with access to legal recourse and assistance, including language interpretation if necessary, when they become victims of discrimination, abuse, exploitation and/or violence in accordance with the national laws, regulations, and policies;

(b) The Receiving State will facilitate the exercise of consular functions by consular or diplomatic authorities of the Sending States when a migrant worker is arrested or committed to prison or custody or detained in any other manner under the laws, regulations, and policies of the Receiving State and in accordance with the Vienna Convention on Consular Relations of 1963.

43. The Receiving State will protect the employment rights of migrant workers during repatriation including ensuring the compliance with the applicable/relevant repatriation processes of the Receiving State upon termination of employment contract/work pass.

CHAPTER 7
COMMITMENTS OF ASEAN MEMBER STATES

For purposes of protecting and promoting the rights of migrant workers, ASEAN Member States in accordance with the national laws, regulations, and policies, will:

44. Take into account the fundamental rights and dignity of migrant workers and family members already residing with them without undermining the application by the Receiving States of their laws, regulations and policies;

45. Consult and cooperate with a view to promoting decent, humane, productive, dignified and remunerative employment for migrant workers;

46. Endeavor to recognise an employment contract containing the terms and conditions of employment;

47. Collaborate in promoting human resources and skills development of migrant workers;

48. Collaborate to take concrete measures to prevent and eliminate any illegal or clandestine movement involving migrant workers and employment of migrant workers in an irregular situation, with due regard to the safety, welfare, and access to justice of migrant workers;

49. Collaborate to raise public awareness and disseminate accurate information on labour migration;

50. Enforce laws, regulations and policies related to the protection of migrant workers including those related to labour intermediaries within the jurisdiction of each ASEAN Member State;

51. License, regulate, and supervise public and private recruitment agencies with a view to eliminating recruitment malpractices and to ensuring compliance with the law, regulations, and policies of the respective ASEAN Member States. In doing so, ASEAN Member States will adopt effective measures to eliminate malpractices in the recruitment system;

52. Take measures to ensure effective prevention and suppression of smuggling and trafficking in persons, establishment and implementation of

systems to identify victims, stiffer penalties for those who are involved in these activities, and provision of support for victims;

53. Facilitate information sharing through development or strengthening of their respective database and information systems on matters relating to migrant workers, for the purpose of enhancing policies and programmes concerning migrant workers in both Sending and Receiving States;

54. Enhance cooperation aiming at:

(a) Building capacity and sharing of information including on laws, regulations, policies, and practices in relation to protection and promotion of migrant workers' rights and welfare;

(b) Encouraging constructive dialogue, consultation, cooperation, and regular exchange of information, for the purpose of effective enforcement of policies and programmes concerning migrant workers;

55. Cooperate and coordinate to extend assistance to migrant workers who are caught in conflict or crisis situations in the Receiving States through the services of Embassies and Consular Offices of the Sending States and authorities in the Receiving State;

56. For humanitarian reasons, closely cooperate to resolve the cases of migrant workers who, through no fault of their own, have subsequently become undocumented; Nothing shall be interpreted as implying the regularisation of the situation of undocumented migrant workers;

57. Take measures to prevent and curb the flow of undocumented migrant workers and explore cooperation and coordination among ASEAN Member States in providing assistance to those who are in need of protection subject to prevailing national laws, regulations and policies of ASEAN Member States;

58. Encourage collaboration with ASEAN Dialogue Partners and other countries, international organisations, and other stakeholders in respecting the principles and taking measures to protect and promote the rights of migrant workers as contained in this Consensus;

59. Develop, through the ASEAN Committee on the Implementation of the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers (ACMW), an action plan based on consensus to protect and promote the rights of migrant workers as reflected in the Consensus, report the progress of implementation of the Consensus and its action plan to the ACMW, and may share best practices including those from the existing bilateral engagements between ASEAN Member States. The progress of the implementation of this Consensus and its corresponding action plan will be subject to review by ACMW;

60. Endeavor, through ACMW, to resolve peacefully all disputes which concern the interpretation of this Consensus in a timely manner through good offices and consultation in the spirit of the ASEAN Charter.

CHAPTER 8
AMENDMENTS

61. Any Member State may propose amendments to this Consensus.

62. Proposed amendments to this Consensus shall be submitted by the ASEAN Coordinating Council by consensus to the ASEAN Summit for its decision.

Done at Manila, the Philippines, this Fourteenth Day of November in the Year Two Thousand and Seventeen, in a single original copy in the English Language.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาว่าด้วยกรอบความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบจากข่าวลวง

เรา รัฐมนตรีสารนิเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ในโอกาสการประชุมรัฐมนตรีสารนิเทศอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

ระลึกถึง ปฏิญญาว่าด้วยความรับผิดชอบของสื่อต่อสังคมเพื่อประชาคมที่รุ่งเรืองและสันติที่ได้รับการรับรองในการประชุมรัฐมนตรีสารนิเทศอาเซียน ครั้งที่ ๑๒ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ กรุงเนปิดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

รับทราบ ความเห็นของที่ประชุมโต๊ะกลมรัฐมนตรีสารนิเทศอาเซียน ซึ่งมีข้อหารือประเด็นปัญหาข่าวลวงและแนวทางในการรับมือ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ยอมรับ แถลงการณ์ผู้นำอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ว่าด้วยการส่งเสริมการประสานความร่วมมือของรัฐมนตรีสารนิเทศกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาข่าวลวง และการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องในทุกสื่อ

ยินดี ต่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินการตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ มาตรการและการดำเนินงานที่ทำให้สังคมอาเซียนเปิดกว้างและสามารถปรับตัวได้

ยอมรับ ความสะดวกจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์ที่ช่วยยกระดับการสื่อสารและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

รับทราบ ว่าสื่อออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์จะมีบทบาทสำคัญในชีวิตและเป็นประโยชน์มากมายแก่ผู้ใช้งานต่อไป

ตระหนักถึง ความท้าทายของการแพร่กระจายของข่าวลวงทั้งในสื่อออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์

ยืนยัน ความจำเป็นที่ต้องจัดการกับการแพร่กระจายของข่าวลวงและผลกระทบเชิงลบเพื่อที่อินเทอร์เน็ต จะเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยสำหรับผู้ใช้งานทุกคน

ปรารถนา แบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการกระตุ้นพลเมืองอาเซียนให้รับรู้ถึงผลกระทบของข่าวลวงอย่างต่อเนื่อง

ตระหนักถึง การรับมือต่อประเด็นข่าวลวง ต้องเคารพในหลักอธิปไตยและบทบาทของรัฐบาลของแต่ละประเทศ ซึ่งจะดำเนินการตามสภาพการเมืองและสภาพสังคมของประเทศสมาชิกอาเซียน

ต้อนรับ ความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่อาวุโส ใน “กรอบความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบจากข่าวลวง”

พิจารณา เห็นว่าการให้ความเห็นชอบกรอบความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบจากข่าวลวงเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในการนี้ จึงเห็นพ้อง

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งความร่วมมือด้านสื่อและสารสนเทศและสนับสนุนให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อในภูมิภาคอาเซียน

๒. ใช้สื่อออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์ให้เต็มศักยภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด และทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยสำหรับผู้ใช้งานทุกคน

๓. ร่วมกันสร้างความตระหนักรู้ให้กับพลเมืองอาเซียนเพื่อลดปัญหาการแพร่กระจายข่าวลวง

๔. ส่งเสริมการศึกษาเรื่องความรู้เท่าทันสื่อและดิจิทัลในระดับประเทศ ตามแนวคิด “ค่านิยมหลักของการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ในอาเซียน” เพื่อให้พลเมืองอาเซียนสามารถแยกแยะและรู้เท่าทันปัญหาข่าวลวงและรับผิดชอบโดยการไม่แพร่กระจายข่าวสารที่บิดเบือน ไม่ถูกต้องต่อไป

๕. ส่งเสริมให้แต่ละประเทศมีการตรวจสอบและตอบสนองต่อปัญหาข่าวลวง ทั้งการเฝ้าระวัง ติดตามการตรวจสอบข้อเท็จจริง และการสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

๖. สนับสนุนให้ภาคประชาสังคม หน่วยงานด้านโทรคมนาคม องค์กรด้านสื่อ และภาคเอกชนร่วมสร้างบรรทัดฐานและแนวปฏิบัติในการยับยั้งข่าวลวงในขณะที่ต้องเคารพในความแตกต่างของกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

๗. แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและประสบการณ์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการรับมือต่อความท้าทายของข่าวลวง ซึ่งครอบคลุมแต่มิได้จำกัด ในหัวข้อต่อไปนี้

ก. ริเริ่มโครงการ/กิจกรรมที่พัฒนาการศึกษาและเสริมสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องดังกล่าว

ข. ใช้ยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนความร่วมมือของชุมชนจากล่างขึ้นบนในการรับมือกับข่าวลวง

ค. มีมาตรการและหน่วยงานเพื่อเฝ้าติดตาม ระวังและตรวจสอบข้อเท็จจริงในสื่อออนไลน์

ง. พัฒนาศักยภาพการเข้าถึงและการเผยแพร่ข้อมูลสื่อสารของภาครัฐในสื่อออนไลน์และสื่อสังคมออนไลน์

จ. พัฒนาและดำเนินการตามบรรทัดฐาน หลักเกณฑ์ กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ

ฉ. ริเริ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ในการรับมือข่าวลวง

๘. เรียกร้องให้ประเทศคู่เจรจาของอาเซียน หุ้นส่วนและภาคีภายนอกภูมิภาค และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ร่วมมือกันในการดำเนินงานตามกรอบความร่วมมือนี้

รับรอง กรอบความร่วมมือเพื่อลดผลกระทบจากข่าวลวงนี้ ณ การประชุมรัฐมนตรีสารนิเทศอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ปีคริสต์ศักราชสองพันสิบแปด

Joint Declaration on the Framework to Minimise the Harmful Effects of Fake News

WE, the Ministers Responsible for Information of the ASEAN Member States on the occasion of the 14th Conference of the ASEAN Ministers Responsible for Information (AMRI) held on 10 May 2018 in Singapore;

RECALLING the Declaration on Social Responsible Media for a Peaceful and Prosperous ASEAN Community adopted at our 12th conference held on 12 June 2014 in Nay Pyi Taw, Myanmar;

NOTING the views expressed at the AMRI Roundtable Discussion on Fake News and Communicating the Right Information held in Manila, the Philippines on 9 September 2017;

ACKNOWLEDGING the ASEAN Chairman's Statement at the 31st ASEAN Summit held on 13 November 2017, which looked forward to AMRI's cooperation with relevant stakeholders in countering misinformation and communicating the right information on all forms of media;

WELCOMING the achievements in implementing the ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 2025 and the action lines to work towards an open and adaptive ASEAN;

ACKNOWLEDGING the convenience brought about by online and social media in propagating information and enhancing communication;

NOTING that online and social media will continue to play a bigger role in the lives of its users, given its many benefits;

BEING COGNISANT of the challenges posed by the propagation of fake news on online and social media;

REAFFIRMING the need to address the proliferation of fake news and its negative impact to ensure that the Internet remains a reliable source of information and a safe space for all users;

HIGHLIGHTING the need to continue the sharing of best practices among ASEAN Member States on sensitising citizens to the harmful effects of fake news;

RECOGNISING that countermeasures against fake news must respect national sovereignty and the central role of governments, and be implemented nationally according to the political and social circumstances of individual ASEAN Member States;

WELCOMING the endorsement by the Senior Officials Responsible for Information (SOMRI) for the formation of the 'Framework to Minimise the Harmful Effects of Fake News';

CONSIDERING that adopting a common framework for exchanging perspectives, best practices and capacity building, will encourage more effective cooperation towards creating a more media responsible generation;

DO HEREBY AGREE TO

1. Further strengthen cooperation in the fields of information and media, and support the development of a socially responsible media in ASEAN;
2. Capitalise on the potential of online and social media and ensure that the internet remains a safe space for users in order to reap maximum benefits;
3. Work together to raise awareness on the potential problems posed by fake news to prevent its proliferation;
4. Strengthen efforts to improve digital literacy based on the 'Core Values on Digital Literacy for ASEAN' to encourage a discerning and well-informed public that is able to detect fake news when it is presented to them and responsible enough not to propagate false information;

5. Strengthen national capacity to detect and respond to fake news, including through media monitoring, fact checking, and building up strong and trusted government communications;

6. Encourage all relevant stakeholders to build on industry norms and guidelines against fake news, while respecting the unique circumstances of each ASEAN member state, its laws and regulations.

7. Share best practices and experiences among ASEAN Member States on responses to the challenge of fake news, which includes, but not limited to:

a. Initiatives to improve education and awareness building efforts;

b. Effective strategies to encourage community and ground-up efforts in the fight against fake news;

c. Measures and institutions for media monitoring and fact checking;

d. Capacity building for improving the reach and effectiveness of government communications on online and social media;

e. Development and implementation of national norms, codes, laws and regulation;

f. Initiatives to involve civil society and the private sector and other stakeholders in responses to fake news.

8. Encourage all ASEAN partners and relevant stakeholders to cooperate and join hands in the implementation of this Framework.

ADOPTED in Singapore, on 10th May 2018

ASEAN

asean

ส่งเสริมความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมความยั่งยืน ด้านสิ่งแวดล้อม

อาเซียนให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและการกำกับดูแลในระดับภูมิภาค เพื่อส่งเสริม สร้างงานและทักษะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างหลักประกันว่าจะมีการพัฒนาสังคมที่สมดุล และมีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในการเข้าถึงสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนได้อย่างเท่าเทียมกัน และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาสังคมและขีดความสามารถในการต่อยอดสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ กำหนดให้มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้หุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การใช้ทรัพยากรมีความคุ้มค่าที่สุด ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักรู้และขีดความสามารถในการบริโภคอย่างยั่งยืน และการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกระดับ การเพิ่มขีดความสามารถในการบริโภคอย่างยั่งยืน และการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการบูรณาการยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน โดยเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

ทั้งนี้ อาเซียนได้มีการจัดทำปฏิญญาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบปฏิบัติและแนวทางการดำเนินงานในอาเซียน ดังนี้

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการเจริญเติบโตอย่างเท่าเทียมและมีส่วนร่วมของประชาคมอาเซียน

ที่ประชุมรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ครั้งที่ ๒๕ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และได้มีการเห็นชอบปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการเจริญเติบโตอย่างเท่าเทียมและมีส่วนร่วมของประชาคมอาเซียน (ASEAN Declaration on Promoting Green Jobs for Equity and Inclusive Growth of ASEAN Community) โดยมุ่งที่จะส่งเสริมงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมประกอบด้วยการสร้างโอกาสการจ้างงานอย่างเหมาะสม การเพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากร และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ เพื่อนำไปสู่การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน

สาระสำคัญของร่างปฏิญญา ได้แก่ การริเริ่มความร่วมมือ การส่งเสริม การวิจัย และการพัฒนาเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมต่อการพัฒนาทักษะสีเขียว และระบบการรับรองสมรรถนะของการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม การส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน และมาตรฐานด้านสุขภาพ ด้วยการพัฒนาความปลอดภัยในการทำงาน และการออกกฎหมายด้านสุขภาพเพื่อการบรรลุสภาพแวดล้อมสีเขียว การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเพื่อลดช่องว่างความต้องการและการผลิตแรงงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี และองค์ความรู้ และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ และการจ้างงานที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม โดยผ่านการจัดประชุมวิชาการ การฝึกอบรมต่าง ๆ รวมทั้งให้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาทักษะโดยขยายความร่วมมือระหว่างสาขา การส่งเสริมการผลิตโดยคำนึงถึงการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และคำนึงถึงสุขภาวะ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการเจริญเติบโตอย่างเท่าเทียมและทุกคนมีส่วนร่วมของประชาคมอาเซียน

เรา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานแห่งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ต่อจากนี้จะเรียกว่า “อาเซียน”) ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๓ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

ระลึกถึง จิตวิญญาณแห่งผู้ก่อตั้งอาเซียนได้รวมตัวกัน ณ กรุงเทพมหานคร ในปี ค.ศ. ๑๙๖๗ เพื่อสร้างองค์กรที่ช่วยให้เกิดสันติภาพ เสรีภาพและความรุ่งเรืองแก่พวกเรา ประชาชนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ยืนยัน คำมั่นของเราที่อยู่ในปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยอาเซียน ๒๐๒๕ : มุ่งหน้าไปด้วยกัน และปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๒๐๑๒

รับทราบ เป้าหมายของอาเซียนเพื่อการเป็นประชาคมเศรษฐกิจที่ผสานรวมกันอย่างเหนียวแน่น มีความสามารถในการแข่งขัน แข็งแกร่ง ทุกคนมีส่วนร่วม มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีความเชื่อมโยง มีความหลากหลายและมีพลวัตรตามที่ระบุไว้ในพิมพ์เขียวประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (APSC) พิมพ์เขียวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ (AEC) และพิมพ์เขียวประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๐๒๕ (ASCC) และความสำเร็จที่ไปเกินกว่าสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน

ระลึกถึง ความปรารถนาอันแรงกล้าในข้อตกลงปารีสว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ค.ศ. ๒๐๑๕ แนวทางขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) เพื่อการเปลี่ยนผ่านอย่างเป็นธรรมเพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและสังคมสำหรับทุกคน ค.ศ. ๒๐๑๕ และข้อสรุปเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน งานที่มีคุณค่าและงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในการประชุมองค์การแรงงานระหว่างประเทศสมัยที่ ๑๐๒ ค.ศ. ๒๐๑๓ และเป้าหมายที่ ๘ ของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับงานที่มีคุณค่าและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

และระลึกถึง แผนงานรัฐมนตรีแรงงานอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๐ และแผนงานขององค์กรต่าง ๆ

การร่วมกันในการเจริญเติบโตต้องหยิบยกผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในระดับโลกและภูมิภาคซึ่งจะปูทางไปสู่งานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ขณะที่รับทราบว่า คำจำกัดความของงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความแตกต่างกันในประเทศต่าง ๆ ประเทศสมาชิกอาเซียน (AMS) เห็นพ้องกันว่า เพื่อวัตถุประสงค์ของปฏิญญาฉบับนี้ จึงเป็นที่เข้าใจตรงกันว่า งานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นงานที่มีคุณค่าในภาคเศรษฐกิจที่จะลดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม

รับทราบว่า การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องของ ILO และองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่มีต่ออาเซียนในการส่งเสริมงานและทักษะฝีมือที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสถานประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มุ่งเน้น ให้มีการจัดตั้งกลไกในการขับเคลื่อนแนวคิด เรื่อง “อนาคตที่เราต้องการ” ขององค์การสหประชาชาติ ที่ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (ริโอ + ๒๐) เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๒

มุ่งหวัง ในความสำเร็จที่จะมีความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับงานและทักษะฝีมือที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและต่อตลาดแรงงานในประเทศสมาชิกอาเซียน

มุ่งหวัง ให้มีการเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์สีเขียวและบริการสีเขียวระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อให้เกิดคุณูปการต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

สนับสนุน ความสำคัญของเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงสังคมด้วยจุดประสงค์เพื่อการสร้างงาน

เน้นย้ำ เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ทักษะฝีมือสำหรับงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม งานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมสาขาพลังงานทดแทน เกษตรกรรม การก่อสร้าง พลังงาน ป่าไม้ การผลิต การขนส่งและการจัดการขยะ และ

ส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างองค์กรเฉพาะสาขาภายใต้เสาหลักอาเซียนทั้งสามเสาเพื่อกระตุ้นให้เกิดเศรษฐกิจ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยกำหนดให้เรื่องนี้อยู่ในวาระการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

จึงขอประกาศ ณ ที่นี้ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายแห่งชาติ กฎระเบียบและนโยบายของประเทศสมาชิกอาเซียนดังต่อไปนี้

๑. **ริเริ่ม** การจัดตั้ง การประสานงาน การส่งเสริม การวิจัยและการพัฒนาเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมด้านทักษะฝีมือที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและระบบการรับรองสมรรถนะระดับชาติ

๒. **หยิบยก** ประเด็นเรื่องมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยโดยพัฒนาและทบทวนกฎระเบียบในเรื่องนี้เป็นประจำเพื่อมุ่งสู่สภาพแวดล้อมสีเขียว

๓. **ประสานงาน** กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเพื่อระบุช่องว่างระหว่างอุปสงค์และอุปทานของงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔. **ส่งเสริม** การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติและความรู้เกี่ยวกับงานและทักษะฝีมือที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านการประชุมเชิงวิชาการระหว่างประเทศและระดับภูมิภาค การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม และกระบวนการอื่น ๆ ที่เหมาะสม

๕. **สนับสนุน** ประเทศสมาชิกอาเซียนกำหนดนโยบายด้านงานและทักษะฝีมือที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ

๖. **ส่งเสริม** ภาคอุตสาหกรรมปรับปรุงการเพิ่มผลผลิตด้วยวิธีการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการที่ช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีและปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในถ้อยแถลงของรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนว่าด้วยการปรับปรุงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเพื่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งได้ลงนามในที่ประชุม World Congress ครั้งที่ ๑๒ ว่าด้วยเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ ๒๐๑๗ และที่ประชุมวาระพิเศษของรัฐมนตรีแรงงานอาเซียนว่าด้วยเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัย เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๗ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๗. **สนับสนุน** ความรับผิดชอบทางสังคม (CSR) ในภาคแรงงานเพื่อที่จะรับประกันงานที่มีคุณค่าในอุตสาหกรรมสีเขียว และ

๘. **สนับสนุน** คนรุ่นใหม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนางานสีเขียวและทักษะสีเขียวผ่านโครงการเยาวชนปลอดภัยในสถานประกอบการ ซึ่งริเริ่มขึ้นในที่ประชุม World Congress ครั้งที่ ๑๒ ว่าด้วยเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัยเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. ๒๐๑๗ ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และ

๙. **ส่งเสริม** ความเท่าเทียมและการมีส่วนร่วมโดยสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกประสานงานกับสมาชิกไตรภาคีหุ้นส่วนการเจรจาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องจากองค์กรระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศในการดำเนินการตามปฏิญญาฉบับนี้

รับรองที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ ณ เดือนพฤศจิกายน ปีคริสต์ศักราชสองพันสิบแปด เป็นจำนวน ๑ ฉบับ ในภาษาอังกฤษ

ASEAN Declaration on Promotion Green Jobs for Equity and Inclusive Growth of ASEAN Community

WE, the Heads of State/Government of the Association of Southeast Asian Nations (hereinafter referred to as "ASEAN"), namely Brunei Darussalam, Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam on the occasion of the 33rd ASEAN Summit in Singapore;

RECALLING the spirit in which the ASEAN founding fathers gathered in Bangkok in 1967 to create an organisation to beget peace, freedom and prosperity to us, the people of ASEAN;

REAFFIRMING our commitment laid out in the Kuala Lumpur Declaration on ASEAN 2025: Forging Ahead Together and the ASEAN Declaration of Human Rights 2012;

NOTING the goal of ASEAN for a highly integrated and cohesive community that is competitive, resilient, inclusive, people-oriented, well connected, innovative and dynamic as laid out in the ASEAN Political-Security Community (APSC) Blueprint 2025, ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint 2025 and ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) Blueprint 2025 and the achievements thus far through the three pillars of the ASEAN Community;

RECALLING the aspirations of the Paris Agreement on Climate Change 2015, the ILO Guidelines for a Just Transition towards Environmentally Sustainable Economies and Societies for All 2015, and the Conclusions Concerning Sustainable Development, Decent Work and Green Jobs in the

102nd International Labour Conference 2013, and the United Nations Sustainable Development Goal 8 on Decent Work and Economic Growth;

RECALLING ALSO the ASEAN Labour Ministers' Work Programme 2016 – 2020 and Work Plans of the Subsidiary Bodies;

COGNISANT of the growing need to address the global and regional environmental impacts that have paved way for the emergence of green jobs;

WHILE ACKNOWLEDGING different definitions of green jobs across countries, ASEAN Member States (AMS) agreed that for the purpose of this Declaration, green jobs are understood as decent jobs in economic sectors which reduce negative environmental impacts;

ACKNOWLEDGING the continued support of ILO and other international partners to ASEAN in promoting green jobs and green skills in fostering green workplace practices;

REFERING to the establishment of a mechanism for implementing a decision on "The Future We Want" of the United Nations at Rio+20 Earth Summit in 2012;

AIMING to achieve better understanding about green jobs and green skills and its effects on the environment and in the labour market among AMS;

AIMING to increase diversities of green products and green services among AMS so as to contribute towards sustaining/conserving the environment;

ADVOCATING the importance of environmentally and socially sustainable economies with the objective of job creation;

EMPHASISING on occupational safety and health, skills for green jobs, the importance of green jobs in renewable energy sector, agriculture, construction, energy, forestry, manufacturing, transport, waste management, urbanisation, tourism, industry and technology; and

ENCOURAGING cooperation among sectoral bodies under the three pillars to stimulate the green economy by positioning it in the human resources development agenda of AMS;

DO HEREBY DECLARE to undertake the following actions subject to national laws, regulations and policies of AMS:

1. **INITIATE** formulation, coordination, promotion, research and development of TVET on green skills and national TVET competency certification systems;
2. **RAISE** occupational safety and health standards through developing and regularly reviewing occupational safety and health legislation towards achieving a green environment;
3. **COLLABORATE** with relevant stakeholders to identify gaps between demand and supply on green jobs;
4. **PROMOTE** sharing of good practices and knowledge and encourage mutual assistance amongst AMS, where appropriate, with regard to green jobs and green skills through international and regional conferences, workshops, training sessions and other appropriate ways and means;
5. **ENCOURAGE AMS** to design policies on green jobs and green skills to promote inter-sectoral collaboration;
6. **ENCOURAGE** industries to improve productivity by means of green technology at workplaces that contribute to a safe and healthy environment in line with the objectives of the ASEAN Labour Ministers' Statement on Improving Occupational Safety and Health for Sustainable Economic Growth signed in the XXI World Congress on Safety and Health at Work 2017 – Special Session of ASEAN Labour Ministers on OSH on 3 September 2017 in Singapore;
7. **ENCOURAGE** Corporate Social Responsibility (CSR) in the labour sector with a view to ensure decent work in green economy;

8. **ENCOURAGE** young generations to participate in promotion and improvement of green jobs and green skills through Safe Youth at Work Champion programme initiated in the XXI World Congress on Safety and Health at Work in September 2017 in Singapore; and
9. **PROMOTE** equity and inclusiveness by encouraging AMS to cooperate with tripartite members, dialogue partners, development partners and other relevant stakeholders from the regional and international organisations in the implementation of this Declaration.

ADOPTED in Singapore, this Thirteenth Day of November in the Year Two Thousand and Eighteen, in a single original copy, in the English language.

asean

การสร้างอัตลักษณ์
อาเซียน

การสร้างอัตลักษณ์ อาเซียน

อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ได้กำหนดให้มีการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ส่งเสริม ตระหนักในค่านิยมของการเป็นประชาคมอาเซียนร่วมกัน สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ และการรวมตัวเป็นเอกภาพท่ามกลางความหลากหลาย และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิกในเรื่องวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา และอารยธรรม กระทรวงวัฒนธรรมได้มีการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมวัฒนธรรมและอัตลักษณ์อาเซียน ภายใต้ปฏิญญาอาเซียนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรม

เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้มีการลงนามที่กรุงเทพ ฯ ประเทศไทย เกี่ยวกับการหารือเรื่องกรอบดำเนินงานสำหรับความร่วมมืออาเซียนด้านมรดกทางวัฒนธรรมในการปกป้อง อนุรักษ์ และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ในอาเซียน ทั้งระดับภูมิภาคและระดับชาติ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์ สิ่งปลูกสร้าง ประเพณี ภูมิปัญญา

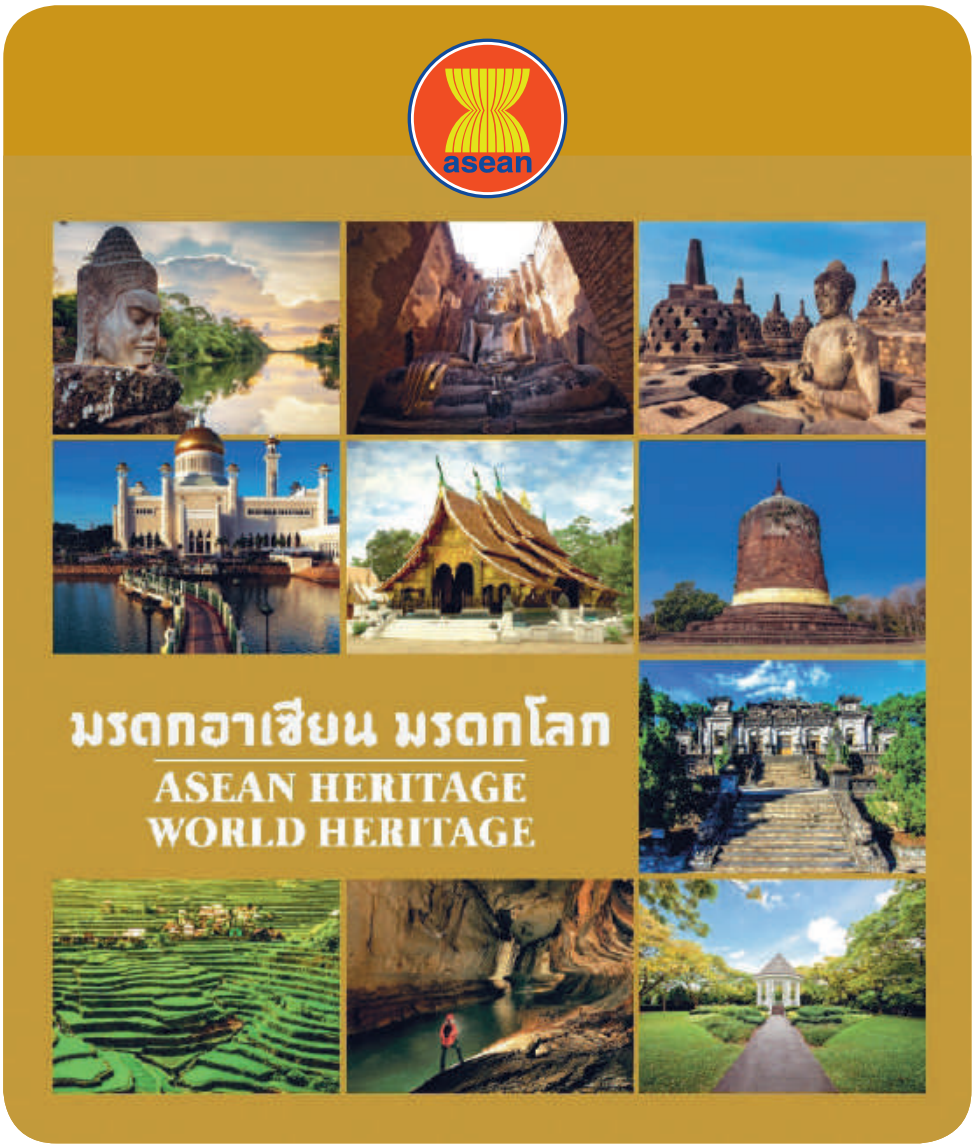

ตลอดจนตัวการเชิดชูบุคคลผู้คงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น ศิลปิน นักปรัชญา หรือ นักเขียน เป็นต้น รวมถึงการสร้างความตระหนักและเข้าใจทางวัฒนธรรมให้แก่ตัวบุคคลในประเทศ เพื่อที่จะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถยืนยันในศักดิ์ศรีทางวัฒนธรรมของตนได้จากการรับรู้ถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนหรือประเทศนั้น ๆ และในอนาคตจะได้มีความก้าวหน้าทางนโยบายและส่งเสริมการออกกฎหมายทางด้านนี้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องการป้องกันการโอนย้ายสิทธิ์ในการครอบครองทรัพย์สินทางวัฒนธรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย สุดท้ายนี้ หลังจากที่ได้ตระหนักถึงสิทธิของตนแล้ว ชุมชนก็จะ

สามารถใช้ประโยชน์จากมรดกและทรัพยากรทางวัฒนธรรมในเชิงพาณิชย์เพื่อพัฒนาชุมชนต่อไปได้ และอาจจะมีการบูรณะหรือพัฒนาวัฒนธรรมให้ทันยุคทันสมัยมากขึ้นให้ตอบสนองค่านิยมและทัศนคติของผู้คนได้ ซึ่งแน่นอนว่าสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การพัฒนาเครือข่ายระดับภูมิภาคและระดับชาติ รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรสำหรับกิจกรรมทางวัฒนธรรมและทำให้แผนดำเนินการตามโครงการของอาเซียนนั้นสมบูรณ์แบบในที่สุด

ปฏิญญาว่าด้วยเอกภาพของอาเซียนในความหลากหลายทางวัฒนธรรม: สู่ความมั่นคงของประชาคมอาเซียน

ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๙ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่เกาะบาหลี อินโดนีเซีย ได้มีการลงนามในปฏิญญาว่าด้วยเอกภาพของอาเซียนในความหลากหลายทางวัฒนธรรม: สู่ความมั่นคงของประชาคมอาเซียน

ปฏิญญาฉบับนี้ มุ่งเน้นการเสริมสร้างอาเซียนให้เป็นปึกแผ่น โดยเริ่มต้นจากการส่งเสริมทัศนคติการคิดแบบอาเซียนเพื่อวางยุทธศาสตร์ทางวัฒนธรรมในระดับภูมิภาค ซึ่งจะก่อให้เกิดการคุ้มครอง ส่งเสริม และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางวัฒนธรรมอาเซียนในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนขึ้น รวมถึงพัฒนาการสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม เพื่อเปิดกว้างตลาดอาเซียนในด้านอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม กระตุ้นให้ภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจทางวัฒนธรรมขนาดกลางและเล็ก และการสนับสนุน ส่งเสริม และบังคับใช้ลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา และสิทธิชุมชนของสินค้าทางวัฒนธรรม เป็นต้น จากนั้นจึงใช้วัฒนธรรมในการพัฒนาความเป็นอยู่และสวัสดิการของประชาชน พร้อมกับยกระดับของบุคคลากรในการรักษาคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม และสุดท้ายนี้ ร่วมมือกับภาคองค์กรอาเซียนอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ปฏิญญาเวียงจันทน์ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านมรดกทางวัฒนธรรมในอาเซียน

ปฏิญญาเวียงจันทน์ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านมรดกทางวัฒนธรรมในอาเซียน จัดทำขึ้นจากความกังวลต่อการคุกคามที่เพิ่มขึ้นต่อมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ ซึ่งมีที่มาจากการลักลอบค้าขายโดยผิดกฎหมาย ภัยพิบัติธรรมชาติ การท่องเที่ยวแบบไม่ยั่งยืน การขยายตัวของสังคมเมือง รวมถึงการคุกคามที่เป็นผลจากความยากจนและการกีดกันทางสังคม จึงมีการอนุมัติให้ดำเนินการที่จำเป็นต่อการเสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรม เริ่มต้นที่การปกป้อง อนุรักษ์ และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ผ่านการใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการลักลอบขนย้ายและค้าขายมรดกทางวัฒนธรรม ร่วมมือในการสืบค้นแลกเปลี่ยนข้อมูล หรืออำนวยความสะดวกในการส่งคืนวัตถุทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ถูก

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมเป็นความร่วมมืออาเซียนด้านมรดกทางวัฒนธรรมในการปกป้อง อนุรักษ์ และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ในอาเซียนทั้งระดับภูมิภาคและระดับชาติ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์ สิ่งปลูกสร้าง ประเพณี ภูมิปัญญา ตลอดจนการเชิดชูบุคคลผู้คงไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น ศิลปิน นักปรัชญา หรือ นักเขียน รวมถึงการสร้างความตระหนักและเข้าใจทางวัฒนธรรมให้แก่ตัวบุคคลในประเทศ เพื่อที่จะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถยืนยันในศักดิ์ศรีทางวัฒนธรรมของตนได้จากการรับรู้ถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนหรือประเทศนั้น ๆ

โจรกรรมหรือลักลอบไป ร่วมถึงสืบค้นการบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ ที่กล่าวไว้ข้างต้นอีกเช่นกัน การวิจัยเพื่อสำรวจความเป็นไปได้ที่จะช่วยเหลือภาครัฐในประชาคมเพื่ออนุรักษ์วัตถุเหล่านี้ไว้และปลูกฝังจิตสำนักพร้อมทั้งพัฒนาการศึกษาให้แก่คนในชุมชนและเยาวชนเพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการช่วยกันปกป้องสมบัติทางวัฒนธรรมไว้ พร้อมทั้งเปิดรับนโยบายของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรม สุดท้ายนี้การพัฒนาสื่อส่งเสริมมรดกอาเซียนและเผยแพร่สู่สากลก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความร่วมมือทางด้านมรดกวัฒนธรรม

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรม

พวกเรา คณะรัฐมนตรีต่างประเทศแห่งประเทศสมาชิกอาเซียน ผู้แทนของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ซึ่งเข้าใจถึง ทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่กว้างขวางและมรดกอันล้ำค่าของอารยธรรม แนวคิดและระบบคุณค่าของอาเซียน รวมทั้งคำนึงถึงความจำเป็นในการป้องกัน รักษา และส่งเสริมพลังและบูรณภาพ

ซึ่งรับรู้ถึง ความปรารถนาของประชาชนอาเซียนทุกคนเพื่อระเบียบของภูมิภาคบนพื้นฐานในการเข้าถึงโอกาสทางวัฒนธรรมที่เท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันในความคิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจทางวัฒนธรรม ตลอดจนการเคารพในความหลากหลายของวัฒนธรรมและอัตลักษณ์อาเซียน โดยปราศจากการแบ่งแยกสัญชาติ สีผิว ชาติพันธุ์ เพศ ภาษาหรือศาสนา

ซึ่งรับรู้โดยทั่วกัน ว่าความคิดสร้างสรรค์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมจะช่วยรับประกันการดำรงอยู่ของสังคมอาเซียน

ซึ่งยืนยันว่า มรดกทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ การแสดงออก สิทธิทางวัฒนธรรม และอิสรภาพมาจากศักดิ์ศรีและคุณค่าในมนุษย์โดยแท้ ซึ่งมนุษย์ได้มีการปฏิสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์กับบุคคลอื่น ๆ ก่อให้เกิดประชาคมอาเซียนแห่งความสร้างสรรค์ อันเป็นตัวแทนหลักและควรเป็นผู้รับผลประโยชน์หลัก มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการตระหนักถึงมรดกเหล่านี้ ตลอดจนการแสดงออก และสิทธิต่าง ๆ

ซึ่งเข้าใจว่า วัฒนธรรมประเพณีเป็นส่วนสำคัญของมรดกที่จับต้องไม่ได้ของอาเซียนและมีประสิทธิภาพในการนำประชาชนชาวอาเซียนมารับรู้อัตลักษณ์ประจำภูมิภาคร่วมกัน

ซึ่งมุ่งมั่นที่ จะบรรลุความก้าวหน้าที่สำคัญในการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมและสิทธิทางวัฒนธรรมของอาเซียนที่รับผิดชอบผ่านโครงการที่เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนของความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้างความเป็นปึกแผ่นทางสังคม สร้างแรงบันดาลใจอย่างยั่งยืนจากอัตลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ ภาษา และวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง ตลอดจนการเชื่อมโยงระหว่างประชาชนชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ซึ่งพิจารณาแล้วว่า การพังทลายหรือการสูญสิ้นของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้หรือจับต้องไม่ได้ของอาเซียนถือเป็นการทำลายมรดกของมนุษยชาติอย่างร้ายแรง

ซึ่งตระหนักโดยทั่วกันถึง ภัยคุกคามของการสูญหายทางวัฒนธรรม การเสื่อมลงอย่างรวดเร็วของธรรมเนียมที่ยังถือปฏิบัติอยู่ด้านความคิดสร้างสรรค์และความเป็นเลิศทางเทคโนโลยี ระบบองค์ความรู้ และการปฏิบัติตลอดจนการหายไปของโครงสร้างมรดกที่ล้ำค่าเนื่องจากสภาพภูมิอากาศแบบร้อนชื้นและความพยายามในการพัฒนาอย่างไม่เหมาะสม การเคลื่อนย้ายและการโอนย้ายที่มิชอบด้วยกฎหมาย หรือแรงกลืนกลายของโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอาเซียน

ซึ่งคำนึงถึงสภาวะ จากอิทธิพลของกลไกการตลาดที่เพิ่มขึ้น การผลิตจำนวนมาก รวมถึงทิศทางผู้บริโภคในสังคมอุตสาหกรรมร่วมสมัย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจเป็นตัวบ่อนทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อิสรภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ความยุติธรรมทางสังคมและความเท่าเทียมกัน

ซึ่งเล็งเห็นว่า การปกป้องมรดกนี้มักจะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ในระดับชาติเนื่องจากความต้องการด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง โดยการดำเนินการดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเกิดการปฏิบัติงานร่วมกันของอาเซียน และการสนับสนุนจากประชาคมระหว่างประเทศ ซึ่งแม้ไม่สามารถเติมเต็มการดำเนินการได้ แต่ก็สามารถช่วยเสริมให้เกิดความตระหนักในเรื่องดังกล่าวของประเทศสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งยืนยันถึง ความสำคัญของวาทกรรม การตระหนักรู้ และความเข้าใจทางวัฒนธรรมในการเสริมสร้างความเข้าใจทั้งภายในวัฒนธรรมและระหว่างวัฒนธรรม รวมทั้งเพิ่มพูนความชื่นชมในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียนอย่างลึกซึ้ง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและความสามัคคีในอาเซียนทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค

ซึ่งยืนยันอีกครั้งถึง ความมุ่งมั่นต่อประชาคมอาเซียนที่มีความตระหนักและสร้างแรงบันดาลใจจากประวัติศาสตร์ร่วม มรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงอัตลักษณ์ของภูมิภาคที่ระบุในเอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากผู้นำ/รัฐบาลอาเซียนในเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. ๒๕๔๐

ซึ่งรับทราบถึง การทำงานของคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวัฒนธรรมและสนเทศ (COCI) ในการส่งเสริมความตระหนักและความชื่นชมในมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน และเพิ่มพูนความเข้าใจร่วมกันวัฒนธรรมและระบบคุณค่าระหว่างประชาชนชาวอาเซียน

ณ ที่นี้ ขอประกาศนโยบายและโครงการเพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานสำหรับความร่วมมืออาเซียนด้านมรดกทางวัฒนธรรม ดังนี้:

๑. การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียนในระดับชาติและในระดับภูมิภาค

แต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนมีหน้าที่หลักในการจำแนก วิเคราะห์ ปกป้อง อนุรักษ์ ส่งเสริม พัฒนา และส่งต่อไปยังคนรุ่นต่อไปในอนาคต ในความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมภายในอาณาเขตของประเทศเพื่อประโยชน์แห่งการสนับสนุนและการร่วมมือทั้งระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติเมื่อมีความจำเป็นและเหมาะสม โดยเคารพในอำนาจอธิปไตยและสิทธิทางทรัพย์สินของแต่ละประเทศสมาชิกอย่างเต็มที่ อาเซียนตระหนักดีว่ามรดกทางวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกถือเป็นมรดกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของทั้งอาเซียนในการให้ความร่วมมือเพื่อคุ้มครองมรดกดังกล่าว

เพื่อรับประกันในการปกป้อง อนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก แต่ละประเทศจะกำหนดและดำเนินนโยบาย โครงการ และบริการ รวมถึงพัฒนากระบวนการทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ กฎหมาย การบริหาร และการเงินที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

คำจำกัดความของวัฒนธรรมและมรดกทางวัฒนธรรม

ประเทศสมาชิกอาเซียนรับทราบถึงความหมายต่อไปนี้:

“วัฒนธรรม” หมายถึง องค์ประกอบทั้งหมดของคุณสมบัติทางจิตวิญญาณ ปัญญา อารมณ์ และองค์ประกอบของสาระซึ่งบ่งบอกลักษณะของสังคมหรือกลุ่มสังคม รวมถึงศิลปะและตัวอักษร ตลอดจนวิถีชีวิตของมนุษย์ ระบบคุณค่า ความคิดสร้างสรรค์ ระบบความรู้ ธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อ

“มรดกทางวัฒนธรรม” หมายถึง:

(ก) คุณค่าและแนวคิดทางวัฒนธรรมที่สำคัญ

(ข) โครงสร้างและสิ่งประดิษฐ์: อาคารบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้างเพื่อการเคารพบูชา โครงสร้างสาธารณูปโภค งานทัศนศิลป์เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ความงามหรือทางวิทยาศาสตร์

(ค) สถานที่และแหล่งที่อยู่อาศัยของมนุษย์: สิ่งที่คิดค้นโดยมนุษย์หรือสร้างสรรค์ร่วมกันของมนุษย์และธรรมชาติ รวมถึงแหล่งโบราณคดี และแหล่งชุมชนที่ยังเป็นที่อยู่อาศัย โดยมีคุณค่าที่โดดเด่นจากมุมมองทางประวัติศาสตร์ ความงาม มานุษยวิทยาหรือระบบนิเวศ หรือเนื่องจากคุณลักษณะตามธรรมชาติ หรือจากความสำคัญในฐานะของการเป็นที่อยู่อาศัยเพื่อความอยู่รอดทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์เฉพาะของประเพณีที่ยังคงอยู่

(ง) มรดกด้านมุขปาฐะหรือมรดกพื้นบ้าน: วิถีประชา คติชน ภาษาและวรรณกรรม ตลอดจนศิลปะและงานฝีมือพื้นบ้าน สถาปัตยกรรม และศิลปะการแสดง การละเล่น ระบบความรู้และแนวทางการปฏิบัติของชนพื้นเมืองตำนาน ขนบธรรมเนียมและความเชื่อ พิธีกรรมและประเพณีที่ยังถือปฏิบัติอยู่

(จ) มรดกที่เป็นลายลักษณ์อักษร

(ฉ) มรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นที่นิยม: ความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นที่นิยมในวัฒนธรรมมวลชน (เช่น อุตสาหกรรมเชิงวัฒนธรรมหรือพาณิชย์เชิงวัฒนธรรม) รูปแบบการแสดงออกซึ่งเป็นที่นิยมซึ่งมีความโดดเด่นในคุณค่าด้านความงาม มานุษยวิทยาและสังคมวิทยา ซึ่งรวมถึงดนตรี การเต้นรำ ศิลปะภาพพิมพ์ แฟชั่น การละเล่นและกีฬา ตลอดจนการออกแบบอุตสาหกรรม ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ มิวสิกวิดีโอ วิดีโอ อาร์ต และศิลปะไซเบอร์ซึ่งเน้นเทคโนโลยีของชุมชนเมือง

๒. การปกป้องทรัพย์สินและสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ

อาเซียนต้องร่วมมือกันเพื่อคุ้มครองโบราณวัตถุและผลงานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ตลอดจนทรัพย์สินทางวัฒนธรรมทั้งที่สามารถเคลื่อนย้ายและที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ ซึ่งมีลักษณะที่แสดงถึงประวัติศาสตร์ชาติ มีความสำคัญอย่างยิ่งทางโครงสร้างและสถาปัตยกรรม รวมถึงคุณค่าที่โดดเด่นทางโบราณคดี มานุษยวิทยาหรือวิทยาศาสตร์ หรือเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์พิเศษ และจะต้องได้รับการพิจารณาหรือประกาศเป็นสมบัติของชาติ และอาคารหรือสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับการปกป้อง ทั้งนี้ แหล่งประวัติศาสตร์ ภูมิทัศน์ทางวัฒนธรรม สถานที่สวยงาม และอนุสรณ์ทางธรรมชาติควรได้รับการบ่งชี้ ยอมรับ และคุ้มครอง ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมจากมนุษย์และภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากความขัดแย้งทางอาวุธ ดินแดนยึดครอง หรือความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ

๓. การส่งเสริมประเพณีที่มีคุณค่าและยังถือปฏิบัติอยู่

ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องร่วมมือกันในการดำรงรักษาประเพณีและวิถีชีวิตที่มีคุณค่าและยังถือปฏิบัติอยู่ ตลอดจนปกป้องผู้ยึดถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวเพื่อแสดงถึงการยอมรับในสิทธิทางวัฒนธรรมของพวกเขาเหล่านั้น เนื่องจากความสามารถในการรักษาวัฒนธรรมนั้นมักถูกทำลายอย่างต่อเนื่องโดยค่านิยมการบริโภคจากอุตสาหกรรมโลกาภิวัตน์ สื่อมวลชน รวมถึงสาเหตุและอิทธิพลอื่น ๆ ประเทศสมาชิกอาเซียนควรร่วมมือกันเพื่อปกป้อง ส่งเสริม และสนับสนุนทั้งประเพณีที่มีคุณค่าและยังถือปฏิบัติอยู่ รวมถึงความสร้างสรรค์ที่น่าชื่นชม ภายใต้กรอบปฏิบัติด้านพัฒนาประเทศ ภูมิภาค สังคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

เพื่อบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องออกแบบหลักสูตรการเรียนทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการในเรื่องของประเพณีที่ยังถือปฏิบัติอยู่ทั้งในชนบทและในเมือง เน้นย้ำถึงศักดิ์ศรีและภูมิปัญญาของประเพณีเหล่านี้ รวมทั้งส่งเสริมความหลากหลายอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนมุมมองและคุณค่าของโลกทางเลือก นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกควรพิจารณาการจัดตั้งศูนย์เผยแพร่ความรู้และภูมิปัญญาชนพื้นเมืองในชุมชน เพื่อจัดเก็บข้อมูลและการส่งเสริมกระบวนการทางศิลปะหรือเทคโนโลยีแบบดั้งเดิม รวมถึงริเริ่มระบบการให้สิ่งตอบแทนและการยอมรับผู้สืบทอดขนบธรรมเนียมที่มีคุณค่า หรือบุคคลผู้ทรงคุณค่าซึ่งมีระดับความเชี่ยวชาญสูงในทักษะและฝีมือในวัฒนธรรมซึ่งมีลักษณะพิเศษของตน

๔. การพิทักษ์รักษาความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในอดีตและที่ยังถือปฏิบัติอยู่ มรดกทางวัฒนธรรมด้านศิลปะและภูมิปัญญา

งานชิ้นเอกและการสร้างสรรค์ประเพณีอันล้ำค่าโดยนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียง นักปรัชญา ศิลปิน และนักเขียนทั้งในอดีตและปัจจุบัน ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้นำแนวทางความเข้าใจอันลึกซึ้งและความกระจ่างแจ้ง รวมถึงเป็นจุดกำเนิดทั้งปัจจุบันและอนาคตของประชาชนอาเซียน การปกป้อง จัดเก็บข้อมูล การพิทักษ์และการส่งเสริมสิ่งเหล่านี้จึงถือเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างสูงสุด

๕. การอนุรักษ์มรดกและประเพณีทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นที่นิยมทั้งในอดีตและปัจจุบัน

รูปแบบของการแสดงออกซึ่งเป็นที่นิยมในวัฒนธรรมมวลชนประกอบด้วยทรัพยากรสำคัญทางศิลปะ ปัญญา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา วิทยาศาสตร์ และแหล่งประวัติศาสตร์ รวมทั้งพื้นฐานความเข้าใจทางสังคมและระหว่างวัฒนธรรม อาเซียนควรส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ประเพณีและมรดก “ซึ่งเป็นที่นิยม” อันโดดเด่น

๖. การเสริมสร้างการศึกษา ความตระหนัก และความเข้าใจทางวัฒนธรรม

ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนและโครงการทางวัฒนธรรมที่สร้างความตระหนักและความแวดไวทางวัฒนธรรมอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของความร่วมมืออาเซียน โดยการพัฒนามุมมองต่ออาเซียนและการยืนยันในจุดแข็งและทรัพยากรทางวัฒนธรรมของอาเซียนโดยเฉพาะการเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์และมรดกร่วม รวมถึงความรู้สึกถึงอัตลักษณ์ของภูมิภาคจะบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพโดยโครงการเหล่านี้

๗. การยืนยันในศักดิ์ศรีทางวัฒนธรรมอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องพยายามสร้างสมดุลในอิทธิพลที่เพิ่มขึ้นของวัฒนธรรมวัตถุนิยม โดยแสดงการรับรู้และการยืนยันถึงจิตวิญญาณความเป็นมนุษย์ จินตนาการและภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์ ความรับผิดชอบต่อสังคม และความก้าวหน้าในมิติด้านจริยธรรม

ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องสำรวจความเป็นไปได้ในการเสริมสร้างระบบคุณค่าของอาเซียนในสังคมร่วมสมัย ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับภูมิภาค ซึ่งจะควบคุมและใช้ประโยชน์จากระบบดังกล่าวในเชิงบวกเพื่ออำนวยทิศทางและวิสัยทัศน์สำหรับการพัฒนามนุษย์อย่างแท้จริง โดยเฉพาะในด้านการศึกษา สื่อมวลชน ธรรมาภิบาลและธุรกิจ

๘. ความก้าวหน้าทางนโยบายและการออกกฎหมายด้านมรดกทางวัฒนธรรม

ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องรับรองประสิทธิภาพของนโยบายและกฎหมายด้านวัฒนธรรมเพื่อการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ตลอดจนการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนวัฒนธรรมที่มีการเข้าถึงทั่วโลกต้องไม่ลิดรอนพลวัตรแห่งการพัฒนาวัฒนธรรมของตนในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับภูมิภาค รวมทั้งไม่ลดบทบาทของวัฒนธรรมเหล่านั้นไปเป็นโบราณวัตถุในอดีต

ประเทศสมาชิกควรแน่ใจว่ากฎหมายและนโยบายทางวัฒนธรรมได้ให้อำนาจแก่ประชาชนและชุมชนทุกคนทุกกลุ่มเพื่อควบคุมและใช้ประโยชน์จากความคิดสร้างสรรค์ของตนเองเพื่อการพัฒนามนุษย์ ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องร่วมมืออย่างใกล้ชิดเพื่อให้แน่ใจว่าประชาชนได้ใช้สิทธิ์ของตนในทางเศรษฐกิจ ศีลธรรม รวมถึงสิทธิ์ข้างเคียงอย่างเต็มที่ โดยเป็นผลจากการคิดค้นวิจัย การสร้างสรรค์ การแสดง การบันทึก และ/หรือการเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมของตน

๙. การรับรู้ถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน

ประเทศสมาชิกอาเซียนรับรู้ว่าระบบความรู้ดั้งเดิมและแนวปฏิบัติ รวมถึงการออกแบบเทคโนโลยี และ วรรณกรรมมุขปาฐะเป็นสิ่งที่เป็นเจ้าของร่วมกันโดยชุมชนซึ่งเป็นต้นกำเนิดสิ่งเหล่านั้น ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องรับรองว่าชุมชนดั้งเดิมมีการเข้าถึง มีการป้องกันและมีสิทธิ์ในการเป็นเจ้าของในมรดกของตัวเอง พร้อมนี้ อาเซียนต้องร่วมกันในการประกาศใช้เป็นกฎหมายสากลว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อแสดงการยอมรับต่อกลุ่มชนพื้นเมืองและกลุ่มชนท้องถิ่น ในฐานะเจ้าของมรดกทางวัฒนธรรมของตนตามกฎหมาย

๑๐. การป้องกันการโอนย้ายสิทธิ์ในการครอบครองทรัพย์สินทางวัฒนธรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องพยายามอย่างเต็มที่ในการปกป้องทรัพย์สินทางวัฒนธรรมจากการโจรกรรม การค้า การลักลอบเคลื่อนย้าย รวมถึงการโอนย้ายที่มิชอบด้วยกฎหมาย ในฐานะภาคีคู่สัญญาของปฏิญญาฉบับนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะร่วมมือกันในการส่งคืน สนับสนุนหรือช่วยอำนวยความสะดวกในการส่งคืนทรัพย์สินทางวัฒนธรรมแก่เจ้าของทรัพย์สินทางวัฒนธรรมโดยชอบ (โดยเป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรม) ซึ่งได้ถูกขโมยจากพิพิธภัณฑ์ แหล่งที่ตั้งของทรัพย์สิน หรือคลังเก็บของ ไม่ว่าทรัพย์สินที่ถูกขโมยจะอยู่ในความครอบครองของประเทศสมาชิกหรือที่มิใช่ประเทศสมาชิกในขณะนั้นก็ตาม ประเทศสมาชิกอาเซียนจะได้รับการร้องขอให้ใช้มาตรการหรืออำนาจทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการซื้อขายแลกเปลี่ยนวัตถุทางวัฒนธรรมที่มิชอบด้วยกฎหมายโดยบุคคลและ/หรือสถาบัน และให้ความร่วมมือกับประเทศสมาชิกและประเทศซึ่งมิใช่สมาชิกอื่นซึ่งประสบปัญหาร้ายแรงในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมของตน โดยให้ความรู้อย่างถูกต้องแก่สาธารณะและควบคุมการนำเข้าและส่งออกที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๑๑. การใช้ประโยชน์จากมรดกและทรัพยากรทางวัฒนธรรมในเชิงพาณิชย์

ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าบางด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาชีวการแพทย์และชีววิทยาศาสตร์ รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ อาจมีแนวโน้มในการส่งผลเสียต่อมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน ดังนั้น ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องเสริมสร้างความร่วมมือในระดับภูมิภาคเพื่อให้มั่นใจว่าการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะไม่ส่งผลต่อบูรณภาพ ศักดิ์ศรี และโดยเฉพาะสิทธิ์ของสังคมอาเซียน

๑๒. การบูรณาการทางวัฒนธรรมและการพัฒนา

ความคิดสร้างสรรค์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นต้นกำเนิดแห่งความก้าวหน้าของมนุษย์และเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการพัฒนา การเติบโตทางวัฒนธรรมและความยั่งยืนทางเศรษฐกิจต่างพึ่งพากัน การบริหารจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมสามารถช่วยในการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจได้เป็นอย่างมาก ดังนั้น ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องบูรณาการความรู้และภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเข้ากับนโยบายการพัฒนาของตน

ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องกำหนดนโยบายทางวัฒนธรรมให้เป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของกลยุทธ์การพัฒนา ต้องมีการริเริ่มในการจัดกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อสร้างการตระหนักรู้ของผู้นำทางการเมืองและเศรษฐกิจเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยทางวัฒนธรรมในกระบวนการของการพัฒนาที่ยั่งยืน ปัจจัยทางวัฒนธรรมเหล่านี้ยังรวมถึงอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ตลอดจนค่านิยมและทัศนคติของผู้คน

๑๓. การพัฒนาเครือข่ายระดับชาติและระดับภูมิภาคว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียนต้องร่วมมือกันในการพัฒนาและกำหนดรายการทรัพย์สินทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค รวมถึงการทำฐานข้อมูลเครือข่ายของหน่วยงานทางวิชาการ หน่วยราชการ หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ศูนย์ศิลปะ ศูนย์ฝึกอบรม องค์กรสื่อมวลชนและสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานมรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงงานด้านการจัดเก็บเอกสาร การอนุรักษ์ การสงวน การเผยแพร่และการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมดังกล่าว

๑๔. การจัดสรรทรัพยากรสำหรับกิจกรรมด้านมรดกทางวัฒนธรรม

ต้องมีความพยายามเพิ่มการสนับสนุนประเทศที่ประสงค์จะสร้างสภาวะซึ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนามรดกทางวัฒนธรรม ข้อเรียกร้องให้อาเซียน สหประชาชาติ และองค์กรพหุภาคีอื่น พิจารณาเพิ่มการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนโครงการซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางกฎหมายระดับชาติ สถาบันและโครงสร้างพื้นฐานของชาติซึ่งส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมผ่านการฝึกอบรมและการศึกษา

การดำเนินกิจกรรมของอาเซียนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมและปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมต้องสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมตามปฏิญญาฉบับนี้ ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีการสนับสนุนกิจกรรมด้านมรดกวัฒนธรรมอาเซียนโดยเพิ่มการจัดสรรทรัพยากร

๑๕. การพัฒนาและการดำเนินการตามโครงการของอาเซียนว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรม

คณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวัฒนธรรมและสนเทศจะดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม รวมถึงโครงการอื่น ๆ อันเป็นไปตามการกำหนดทศวรรษแห่งอาเซียนเพื่อมรดกทางวัฒนธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๕๓

ลงนามที่ กรุงเทพ ฯ ประเทศไทย วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๔๓

ASEAN Declaration on Cultural Heritage

WE, the Foreign Ministers of the ASEAN Member Countries representing Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam;

MINDFUL of the vast cultural resources and rich heritage of civilizations, ideas and value systems of ASEAN, and cognizant of the need to protect, preserve and promote their vitality and integrity;

COGNIZANT of the aspirations of all ASEAN peoples for a regional order based on equal access to cultural opportunities, equal participation in cultural creativity and decision-making, and deep respect for the diversity of cultures and identities in ASEAN, without distinction as to nationality, race, ethnicity, sex, language or religion;

FULLY AWARE that cultural creativity and diversity guarantee the ultimate viability of ASEAN societies;

AFFIRMING that all cultural heritage, identities and expressions, cultural rights and freedoms derive from the dignity and worth inherent in the human person in creative interaction with other human persons and that the creative communities of human persons in ASEAN are the main agents and consequently should be the principal beneficiary of, and participate actively in the realization of these heritage, expressions and rights;

UNDERSTANDING that cultural traditions are an integral part of ASEAN's intangible heritage and an effective means of bringing together ASEAN peoples to recognize their regional identity;

DETERMINED to achieve substantial progress in the protection and promotion of ASEAN cultural heritage and cultural rights undertakings through an increased and sustained program of regional cooperation and solidarity, which draws sustained inspiration from the deep historical, linguistic, and cultural unity and linkages among Southeast Asian peoples.

CONSIDERING that the erosion or extinction of any tangible or intangible cultural heritage of ASEAN constitutes a harmful impoverishment of human heritage;

FULLY AWARE of the threat of cultural loss, rapid deterioration of living traditions of creative and technical excellence, knowledge systems and practices and the disappearance of worthy heritage structures due to tropical climate, inappropriate development efforts, illicit trade and trafficking, or the homogenizing forces of globalization and other major changes taking place in ASEAN societies;

CONCERNED that the increasing dominance of market forces, mass production and consumerist orientation in contemporary industrial society can undermine human dignity, freedom, creativity, social justice and equality.

OBSERVING that the protection of this heritage often cannot be fully undertaken at the national level because of the magnitude of economic and technical resources it requires and can only be undertaken through the collective action of ASEAN and assistance of the international community, which, although not a substitute, can effectively complement the initiatives of the Member Countries concerned;

AFFIRMING the importance of cultural discourse, awareness and literacy in enhancing intra-cultural and inter-cultural understanding and deeper appreciation of ASEAN cultural heritage, as essential for peaceful coexistence and harmony in ASEAN, both at the national and regional levels;

REAFFIRMING the commitment to an ASEAN community conscious of and drawing inspiration from its deeply shared history, cultural heritage and regional identity, as enshrined in the ASEAN Vision 2020 adopted by the ASEAN Heads of State/Government in December 1997;

ACKNOWLEDGING the work of the ASEAN Committee on Culture and Information (COCI) in its efforts to promote awareness and appreciation of the cultural heritage of ASEAN and to enhance mutual understanding of the cultures and value systems among the peoples of ASEAN;

DO HEREBY DECLARE the following policies and programmes as a framework for ASEAN cooperation on cultural heritage:

1. NATIONAL AND REGIONAL PROTECTION OF ASEAN CULTURAL HERITAGE

It is primarily the duty of each ASEAN Member Country to identify, delineate, protect, conserve, promote, develop and transmit to future generations the significant cultural heritage within its territory and to avail of regional and international assistance and cooperation, wherever necessary and appropriate. While fully respecting each Member Country's sovereignty and national property rights, ASEAN recognizes that the national cultural heritage of Member Countries constitute the heritage of Southeast Asia for whose protection it is the duty of ASEAN as a whole to cooperate.

To guarantee the protection, preservation, and promotion of each Member Country's cultural heritages, each Country shall formulate and adopt policies, programmes, and services and develop appropriate technical, scientific, legal, administrative and financial measures for this purpose.

DEFINITION OF CULTURE AND CULTURAL HERITAGE

ASEAN Member Countries recognize the following meanings:

"Culture" means the whole complex of distinctive spiritual, intellectual, emotional and material features that characterize a society or social group. It includes the arts and letters as well as human modes of life, value systems, creativity, knowledge systems, traditions and beliefs.

"Cultural heritage" means:

(a) significant cultural values and concepts;

(b) structures and artifacts: dwellings, buildings for worship, utility structures, works of visual arts, tools and implements, that are of a historical, aesthetic, or scientific significance;

(c) sites and human habitats: human creations or combined human creations and nature, archaeological sites and sites of living human communities that are of outstanding value from a historical, aesthetic, anthropological or ecological viewpoint, or, because of its natural features, of considerable importance as habitat for the cultural survival and identity of particular living traditions;

(d) oral or folk heritage: folkways, folklore, languages and literature, traditional arts and crafts, architecture, and the performing arts, games, indigenous knowledge systems and practices, myths, customs and beliefs, rituals and other living traditions;

(e) the written heritage;

(f) popular cultural heritage: popular creativity in mass cultures (i.e. industrial or commercial cultures), popular forms of expression of outstanding aesthetic, anthropological and sociological values, including the music, dance, graphic arts, fashion, games and sports, industrial design, cinema, television, music video, video arts and cyber art in technologically-oriented urbanized communities.

2. PROTECTION OF NATIONAL TREASURES AND CULTURAL PROPERTIES

ASEAN shall cooperate in the protection of antiquities and works of historic significance, movable and immovable cultural properties that are manifestations of national history, of great structural and architectural importance, of outstanding archaeological, anthropological or scientific value, or associated with exceptional events and are to be considered or declared National Treasures and Protected Buildings or Protected Artifacts. Historic sites, cultural landscapes, areas of scenic beauty and natural

monuments shall be identified, recognized and protected.

ASEAN Member Countries shall take necessary measures to safeguard cultural heritage against all human and natural dangers to which it is exposed, including the risks due to armed conflicts, occupation of territories, or other kinds of public disorders.

3. SUSTENTATION OF WORTHY LIVING TRADITIONS

ASEAN Member Countries shall cooperate to sustain and preserve worthy living traditions and folkways and protect their living bearers in recognition of people's right to their own culture since their capacity to sustain that culture is often eroded by the impact of the consumerist values of industrial globalization, mass media, and other causes and influences. ASEAN Member Countries shall cooperate to protect, promote and support worthy, highly creative living traditions within the framework of national and regional, social, cultural and economic development undertakings.

For this purpose, ASEAN Member Countries shall design both formal and nonformal learning programs for living traditions, both in rural and urban settings, stressing on the dignity and wisdom of these traditions and promoting creative diversity and alternative world views and values. Member Countries shall also endeavor to set up centers for indigenous knowledge and wisdom in communities for the documentation and promotion of traditional artistic or technical processes; and to institute a system of awards and recognition for the living bearers of worthy living traditions or human living treasures who are persons embodying the highest degree of particular cultural skills and techniques.

4. PRESERVATION OF PAST AND LIVING SCHOLARLY, ARTISTIC AND INTELLECTUAL CULTURAL HERITAGE

The masterpieces and creations of profound traditions by eminent sages, philosophers, artists and writers of the past and present serve as perpetual beacons of insight and illumination, wellsprings of guidance and direction for the present and future ASEAN peoples. Their protection, documentation, preservation and promotion are of the highest priority.

5. PRESERVATION OF PAST AND LIVING POPULAR CULTURAL HERITAGE AND TRADITIONS

Popular forms of expression in mass cultures constitute an important artistic, intellectual, sociological, anthropological, scientific, and historical resource and basis for social and intercultural understanding. ASEAN shall encourage and support the preservation of outstanding "popular" traditions and heritage.

6. ENHANCEMENT OF CULTURAL EDUCATION, AWARENESS AND LITERACY

ASEAN Member Countries shall undertake continuing cultural exchanges and programs of cultural awareness and sensitivity as a basic component of ASEAN cooperation. The development of ASEAN perspectives and the validation of ASEAN cultural strengths and resources, particularly historical linkages and shared heritage and sense of regional identity could be effectively achieved through these programs.

7. AFFIRMATION OF ASEAN CULTURAL DIGNITY

ASEAN Member Countries shall endeavor to balance the increasing dominance of materialist culture by a recognition and affirmation of human spirituality, creative imagination and wisdom, social responsibility and ethical dimensions of progress.

ASEAN Member Countries shall explore possibilities to strengthen ASEAN value systems in contemporary society at the local, national and regional levels; positively harnessing them to provide direction and a vision for authentic human development, particularly in the spheres of education, mass media, governance and business.

8. ADVANCEMENT OF CULTURAL HERITAGE POLICY AND LEGISLATION

ASEAN Member Countries shall ensure the effectiveness of cultural policies and laws for the preservation of cultural heritage, and the protection of communal intellectual property. Cultures with global reach must not

deprive local, national and regional cultures of their own development dynamics and reduce them to relics ofthe past. Member Countries shall ensure that cultural laws and policies empower all peoples and communities to harness their own creativity towards human development.

ASEAN Member Countries shall cooperate closely to ensure that their citizens enjoy the economic, moral and neighboring rights resulting from research, creation, performance, recording and/or dissemination of their cultural heritage.

9. RECOGNITION OF COMMUNAL INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

ASEAN Member Countries recognize that traditional knowledge systems and practices including designs, technology and oral literature are collectively owned by their local community of origin. ASEAN Member Countries shall ensure that traditional communities have access, protection and rights of ownership to their own heritage. ASEAN shall cooperate for the enactment of international laws on intellectual property to recognize indigenous population and traditional groups as the, legitimate owners of their own cultural heritage.

10. PREVENTION OF THE ILLICIT TRANSFER OF OWNERSHIP OF CULTURAL PROPERTY

ASEAN Member Countries shall exert the utmost effort to protect cultural property against theft, illicit trade and trafficking, and illegal transfer. As parties to this Declaration, ASEAN Member Countries shall cooperate to return, seek the return, or help facilitate the return, to their rightful owners of cultural properly that has been stolen from a museum, site, or similar repositories, whether the stolen property is presently in the possession of another member or non-member country.

ASEAN Member Countries are urged to take measures to control the acquisition of illicitly traded cultural objects by persons and/or institutions in their respective jurisdictions, and to cooperate with other member and non-member countries having serious problems in protecting their heritage by properly educating the public and applying appropriate and effective import and export controls.

11. COMMERCIAL UTILIZATION OF CULTURAL HERITAGE AND RESOURCES

Every person has the right to enjoy the benefits of modern scientific and economic progress and their applications. However, certain advances, notably in the biomedical and life sciences as well as in information technology, may potentially have adverse consequences on the cultural heritage of ASEAN. Therefore, ASEAN Member Countries shall strengthen regional cooperation to ensure that commercial utilization does not impinge upon the integrity, dignity and rights of particular ASEAN societies.

12. INTEGRATION OF CULTURE AND DEVELOPMENT

Cultural creativity and diversity is a source of human progress and is an essential factor in development. Cultural growth and economic sustainability are interdependent. The management of cultural resources can contribute much to social and economic development. Thus, ASEAN Member Countries shall integrate cultural knowledge and wisdom into their development policies.

ASEAN Member Countries shall make cultural policies as one of the key components of their development strategies. Activities designed to raise awareness of political and economic leaders to the importance of cultural factors in the process of sustainable development shall also be initiated. These cultural factors include cultural industry and tourism as well as people's values and mindsets.

13. DEVELOPMENT OF NATIONAL AND REGIONAL NETWORKS ON ASEAN CULTURAL HERITAGE

ASEAN Member Countries shall cooperate in the development and establishment of national and regional inventories, databases and networks of academic institutions, government offices, archives, museums, galleries, art centers, training centers, mass media agencies and other institutions concerned with cultural heritage and their documentation, conservation, preservation, dissemination and promotion.

14. ALLOCATION OF RESOURCES FOR CULTURAL HERITAGE ACTIVITIES

Increased efforts shall be made to assist countries which so request to create the conditions under which individuals can participate in cultural heritage planning and development. ASEAN, the United Nations as well as other multilateral organizations are urged to increase considerably the resources allocated to programs aiming at the establishment and strengthening of national legislation, national institutions and related infrastructures which uphold cultural heritage through training and education.

The full and effective implementation of ASEAN activities to promote and protect cultural heritage shall reflect the high importance accorded to cultural heritage by this Declaration. To this end, ASEAN cultural heritage activities shall be provided with increased resources.

15. DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF AN ASEAN PROGRAM ON CULTURAL HERITAGE

The ASEAN Committee on Cultural and Information is enjoined to draw up a work program on cultural heritage, including among others the observance of an ASEAN Decade for Cultural Heritage in 2001-2010.

SIGNED in Bangkok, Thailand, this 25th day of July, Year 2000.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาว่าด้วยเอกภาพของอาเซียนในความหลากหลายทางวัฒนธรรม: สู่ความมั่นคงของประชาคมอาเซียน

เรา รัฐมนตรีที่กำกับดูแลงานวัฒนธรรมและศิลปะของรัฐสมาชิกอาเซียน ผู้แทนบรูไน ดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐสหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๙ ณ บาหลี อินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๐๑๑

รำลึก เป้าหมายเริ่มแรกของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่จะทำให้ประชาคมอาเซียนเกิดขึ้น โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมในอันที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จของความมั่นคงและความมีเอกภาพในหมู่ประชาชาติและประชาชนของอาเซียน โดยมุ่งเน้นอัตลักษณ์ร่วมกันและการสร้างสังคมแห่งความเอื้ออาทรและแบ่งปัน ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่และสวัสดิการที่ดีของประชาชน

ยอมรับ ความสำคัญในการส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน โดยสนับสนุนให้เกิดความตระหนักในวัฒนธรรมอันหลากหลายและมรดกของภูมิภาคอาเซียน

ยืนยัน หลักการแห่งความเคารพในความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา ในหมู่ประชาชนของอาเซียน ในขณะเดียวกัน ก็เน้นค่านิยมที่เหมือนกันในจิตวิญญาณของเอกภาพในความหลากหลาย

เข้าใจว่า ประเพณีวัฒนธรรมเป็นส่วนเชื่อมโยงมรดกของอาเซียน และเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการนำประชาชนอาเซียนให้ร่วมกันยอมรับในอัตลักษณ์และความสัมพันธ์ของภูมิภาค

ยืนยันอีกครั้ง พันธะกรณีของเราในการสร้างสรรค์ความสำนึกในความเป็นเจ้าของอาเซียน เอกภาพที่มั่นคงในความหลากหลาย และส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันอย่างลึกซึ้งในหมู่รัฐสมาชิกอาเซียน เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา และอารยธรรม เพื่อการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘

ยอมรับ ศักยภาพของวัฒนธรรมในฐานะเครื่องจักรกลสำหรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างความเกี่ยวโยงและการเปลี่ยนผ่านทางสังคมของกลุ่ม ความภูมิใจของภูมิภาค และเป็นพาหะในการสร้างมิตรภาพและความเข้าใจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

ทำให้แน่ใจว่า ในการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อประโยชน์สำหรับคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต ด้วยการส่งเสริมให้อาเซียนร่วมกันในการสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม รวมทั้งการส่งเสริมและความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม

พิจารณา ความจำเป็นในการเคารพสิทธิในวัฒนธรรมเพื่อปวงชน ว่าด้วยการสร้างสรรค์และความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นหลักประกันการมีอยู่ของประชาคมอาเซียน บอกกล่าวและเป็นแรงบันดาลใจประชาชน และช่วยให้ตระหนักถึงศักยภาพความเป็นมนุษย์ ในขณะที่มุ่งไปสู่เป้าหมายการพัฒนาแห่งศตวรรษของสหประชาชาติ

ขอประกาศ ณ ที่นี้ว่า รัฐสมาชิกอาเซียนจะปฏิบัติอย่างแข็งขันในขอบเขตความร่วมมือ และเป้าหมายร่วมกัน ดังต่อไปนี้

๑. การส่งเสริมทัศนคติแบบอาเซียน

๑.๑ เพื่อบรรลุเป้าหมายของประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริงภายใน ปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะสนับสนุนการคิดแบบอาเซียน (Think ASEAN) เป็นกรอบการดำเนินงาน เพื่อวางแนวทางและจัดทำนโยบาย หลักสูตร โครงการ และยุทธศาสตร์ทางด้านวัฒนธรรมในระดับภูมิภาคกรอบการดำเนินงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการหารือทางวัฒนธรรมร่วมกันในระดับภูมิภาค (อาเซียน) อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ประชาคมอาเซียน

๒. การคุ้มครอง การส่งเสริม และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางวัฒนธรรมอาเซียน

๒.๑ ด้วยความตระหนักและความเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเทศสมาชิกอาเซียนจะเสริมสร้างความเข้มแข็งในการร่วมมือกันคุ้มครองและส่งเสริมความหลากหลายของวัฒนธรรมของตนให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศยิ่งไปกว่านั้น ประเทศสมาชิกอาเซียนจะรับรองการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางวัฒนธรรมของตนเพื่อบรรลุการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

๒.๒ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะเสริมสร้างความเข้มแข็งของการร่วมมือกันในระดับภูมิภาคเพื่อเป็นหลักประกันว่าการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะไม่กระทบต่อบูรณภาพ ศักดิ์ศรี และสิทธิของสังคมอาเซียนใด ๆ

๓. การพัฒนาการสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม

๓.๑ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคและการเป็นพันธมิตรเพื่อให้ตลาดอาเซียนกว้างขวางยิ่งขึ้นในด้านอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม

๓.๒ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะกระตุ้นให้ภาครัฐและเอกชนสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจทางวัฒนธรรมขนาดกลางและเล็ก (Small and Medium-sized Cultural Enterprises)

๓.๓ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะดำเนินการใช้สินทรัพย์ทางวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้อย่างเหมาะสมเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและการบรรเทาความยากจน

๓.๔ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะสนับสนุน ส่งเสริม และบังคับใช้ลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญา และสิทธิชุมชนของสินค้าทางวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

๓.๕ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะสนับสนุนธุรกิจที่มีส่วนช่วยสิ่งแวดล้อมโดยการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ทั้งภาครัฐและเอกชน

๓.๖ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะสนับสนุนและส่งเสริมคุณภาพของสินค้าอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพาณิชย์ในตลาดภายในและต่างประเทศ

๔. วัฒนธรรมเป็นวิถีที่นำไปสู่สังคมแห่งการเอื้ออาทรและแบ่งปันของอาเซียน

๔.๑ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะใช้วัฒนธรรมในการพัฒนาความเป็นอยู่และสวัสดิการของประชาชน โดยการสร้างประชาคมแห่งการเอื้ออาทรและแบ่งปัน รวมทั้งการทำให้วัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการฟื้นฟูสังคมจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและจากฝีมือมนุษย์และวิกฤตการณ์อื่น ๆ ที่กระทบต่อภูมิภาคอาเซียน

๕. ทรัพยากรบุคคลและการพัฒนาเครือข่ายในบริบททางวัฒนธรรม

๕.๑ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะร่วมมือในการสร้างศักยภาพของทรัพยากรบุคคลในการสงวนรักษาและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและการบรรลุความสำเร็จโดยการจัดทำเอกสาร การประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของประชาชนกลุ่มรากหญ้า ค่ายเยาวชน การทัศนศึกษาทางวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อการพัฒนาระดับความรู้และประสบการณ์ภายในประเทศสมาชิก

๕.๒ ประเทศสมาชิกจะสนับสนุนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายศูนย์กลางความเป็นเลิศของการฝึกอบรมด้านการคุ้มครองและสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้

๕.๓ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะสนับสนุนการอภิปรายทางวัฒนธรรม โดยศิลปินและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และเป็นที่รู้จักในสาขาวัฒนธรรมที่จะเป็นผู้หยิบยกประเด็นที่เกี่ยวกับการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

๖. การร่วมมือกับภาคองค์กรอาเซียนอื่น ๆ

๖.๑ รัฐมนตรีอาเซียนที่กำกับดูแลงานด้านวัฒนธรรมและศิลปะ (AMCA) จะหาแนวทางร่วมมือกับภาคองค์กรอาเซียนอื่น ๆ ในการใช้ประโยชน์และส่งเสริมทางวัฒนธรรมในกรอบต่าง ๆ เช่น การจัดการภัยพิบัติ และการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม การปกป้องสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษา และการกีฬา

ลงนาม ณ เดนปาซาร์ บาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย วันที่ ๑๗ เดือนพฤศจิกายน ปีคริสต์ศักราชสองพันสิบเอ็ด

Declaration on ASEAN Unity in Cultural Diversity: Towards Strengthening ASEAN Community

WE, the Ministers Responsible for Culture and Arts of the ASEAN Member States representing Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam, on the occasion of the 19th ASEAN Summit in Bali, Indonesia on 17 November 2011;

RECALLING the ASEAN Socio-Cultural Community's primary goal of realizing an ASEAN Community that is people-centred and socially responsible with a view to achieving enduring solidarity and unity among the nations and peoples of ASEAN by forging a common identity and building a caring and sharing society which is inclusive and harmonious where the well-being, livelihood, and welfare of the peoples are enhanced;

ACKNOWLEDGING the importance of promoting an ASEAN identity through the fostering of greater awareness of the diverse cultures and heritage of the ASEAN region;

ASSERTING the principle of respect for the different cultures, languages, and religions of the peoples of ASEAN, while emphasizing their common values in the spirit of unity in diversity;

UNDERSTANDING that cultural traditions are an integral part of ASEAN's heritage and an effective means of bringing together ASEAN peoples to recognize their regional identity and relatedness;

REAFFIRMING our commitment to create an ASEAN sense of belonging, consolidate unity in diversity and enhance deeper mutual understanding among ASEAN Member States about their culture, history, religion, and civilization in order to establish the ASEAN Community by 2015;

COGNIZANT of the potential of culture as an engine for economic growth, a building block for social cohesion and transformation, an asset for regional pride, and a vehicle for forging closer friendship and understanding;

ENSURING sustainable development for the benefit of present and future generations by enhancing ASEAN togetherness through cultural creativity and the promotion and cooperation on cultural industries;

CONSIDERING the need to respect the right to culture for all, as cultural creativity and diversity guarantee the viability of the ASEAN Community, inform and motivate people, and help realize their full human potential while achieving the UN Millennium Development Goals;

DO HEREBY DECLARE that ASEAN Member States will actively pursue the following spheres of cooperation, collaboration and common goals:

1. PROMOTING AN ASEAN MINDSET

To achieve the goal of a truly ASEAN Community by 2015, ASEAN Member States will promote Think ASEAN as the framework for designing and crafting regional policies, programs, projects and promotional strategies in the area of culture. This framework is meant to promote a shared cultural discourse at the regional (ASEAN) level, towards the strengthening of the ASEAN Community.

2. PROTECTION, PROMOTION AND UTILIZATION OF ASEAN CULTURAL DIVERSITY

2.1 Whilst recognizing and respecting cultural diversity, ASEAN Member States will strengthen their cooperation to protect and promote the diversity of their cultures consistent with their respective international obligations. Furthermore, ASEAN Member States will ensure the utilization of their cultural diversity with a view to achieving the establishment of the ASEAN Community.

2.2 ASEAN Member States will strengthen regional cooperation to ensure that commercial utilization does not impinge upon the integrity, dignity and rights of any ASEAN society.

3. ENHANCEMENT OF CULTURAL CREATIVITY AND INDUSTRY

3.1 ASEAN Member States will promote regional cooperation and partnership for wider ASEAN markets in the cultural industry.

3.2 ASEAN Member States will encourage the government and private sectors to support the development of Small and Medium-sized Cultural Enterprises (SMCEs).

3.3 ASEAN Member States will optimize appropriate use of tangible and intangible cultural assets for economic growth and poverty alleviation.

3.4 ASEAN Member States will advocate the protection, promotion and enforcement of intellectual property rights (IPR) and communal rights of cultural products, consistent with their respective international obligations with the view to promote cultural creativity and industry.

3.5 ASEAN Member States will encourage a conducive business environment by sharing information, knowledge and experience in both public and private sectors.

3.6 ASEAN Member States will support and promote the quality of cultural industry products for commercialization in domestic and international markets.

4. CULTURE AS A MEANS TOWARDS AN ASEAN CARING AND SHARING SOCIETY

ASEAN Member States will utilize culture for the enhancement of the well-being and welfare of their peoples in building a caring and sharing community. This includes leveraging on culture as an important component for rehabilitation in response to natural and man-made disasters and other crisis situations impacting the ASEAN region.

5. HUMAN RESOURCE AND NETWORKING DEVELOPMENT IN THE CULTURAL CONTEXT

5.1 ASEAN Member States will cooperate in human resources capacity building on preservation and protection of cultural heritage and achievements through documentation, workshops, seminars, trainings, exchange of experts, grass-root people to people exchanges, youth camps, cultural study tours, sharing of best practices for improving the level of knowledge and experience within ASEAN Member States.

5.2 ASEAN Member States will encourage the strengthening of the networks of centres of excellence for training on conservation and preservation of cultural heritage, both tangible and intangible.

5.3 ASEAN Member States will encourage the convening of regular cultural dialogues bringing together intellectuals, renowned artists and experts in the field of culture who will address issues concerning the building of ASEAN Socio-Cultural Community.

6. COOPERATION WITH OTHER ASEAN SECTORAL BODIES

ASEAN Ministers Responsible for Culture and Arts (AMCA) will seek to cooperate with other ASEAN Sectoral Bodies in the utilization and promotion of culture, in areas such as disaster management and humanitarian assistance, environmental protection, promotion of biodiversity, education, and sports.

SIGNED in Bali, Indonesia, this Seventeenth day of November, in the Year Two Thousand and Eleven, in a single original copy in the English Language.

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาเวียงจันทน์ ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือ ทางด้านมรดกทางวัฒนธรรมในอาเซียน

เรา ผู้นำของรัฐ/หัวหน้ารัฐบาลแห่งรัฐสมาชิกอาเซียน ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๒๘ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวันที่ .... กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๖

ต้อนรับ การก่อตั้งประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๑๕ และ

ยอมรับ เป้าประสงค์ของวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ และแผนพิมพ์เขียวประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) ค.ศ. ๒๐๒๕ ที่จะส่งเสริมประชาคมที่มีพลวัตและปรองดอง ที่ซึ่งตระหนักรู้และมีความภูมิใจในอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และมรดกของตน

ยืนยัน ความยึดมั่นของเราในจุดประสงค์และหลักการตามที่ได้บัญญัติไว้ในปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรม (กรุงเทพมหานคร ค.ศ. ๒๐๐๐) ปฏิญญาว่าด้วยเอกภาพของอาเซียนในความหลากหลายทางวัฒนธรรม: สู่ความมั่นคงของประชาคมอาเซียน (บาหลี ค.ศ. ๒๐๑๑) และปฏิญญาว่าด้วยวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประชาคมอาเซียน (เมืองเว้ ค.ศ. ๒๐๑๔) ปฏิญญาบันดาร์เสรีเบกาวันว่าด้วยวัฒนธรรมและศิลปะเพื่อการส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียนสู่ประชาคมอาเซียนที่มีพลวัตและปรองดอง (บันดาร์เสรีเบกาวัน ค.ศ. ๒๐๑๖) ซึ่งได้เน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของวัฒนธรรมในการก่อสร้างประชาคมอาเซียนที่มีความสอดคล้องและปรองดอง และมุ่งให้ลุล่วงซึ่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

แสดง ความกังวลเกี่ยวกับการคุมคามที่เพิ่มขึ้นต่อมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ อันเป็นผลจากการลักลอบค้าสมบัติทางวัฒนธรรมโดยผิดกฎหมาย ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การท่องเที่ยวแบบไม่ยั่งยืน การขยายตัวอย่างรวดเร็วของสังคมเมือง รวมถึงการคุมคามที่เป็นผลสืบเนื่องจากความยากจนและการกีดกันทางสังคม

เชื่อมั่น ว่าการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ความร่วมมือในระดับภูมิภาค ในการปกป้อง อนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ เป็นเสมือนกุญแจที่จะใช้ต่อต้านการคุมคามต่าง ๆ เหล่านั้น

ยอมรับ เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (SDG)

ที่เน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของวัฒนธรรมใน ๒ ด้าน ได้แก่ (๑) การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ความพยายามในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติของโลก (๒) การส่งเสริมวัฒนธรรมสันติภาพและการไม่ใช้ความรุนแรง ความเป็นพลเมืองโลก ความสำนึกในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และบทบาทของวัฒนธรรมในการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยกล่าวถึงทั้งมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้

ยินดี กับการรับมาใช้ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ด้านวัฒนธรรมและศิลปะ ค.ศ. ๒๐๑๖ – ๒๐๒๕ และการอภิปรายระหว่างรัฐมนตรีอาเซียนที่กำกับดูแลงานด้านวัฒนธรรมและศิลปะ (AMCA) เกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมในอาเซียน ที่จะวางมรดกทางวัฒนธรรมให้เป็นหัวใจหลักของการดำเนินการสร้างประชาคมอาเซียน และเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเพื่อผลประโยชน์ของชนรุ่นหลัง

ในการนี้ จึงยอมรับว่าการดำเนินการต่อไปนี้มีความจำเป็นต่อการเสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนว่าด้วยมรดกทางวัฒนธรรม

๑. การเดินหน้าความร่วมมือทางด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

๑.๑. การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม

- ดำเนินการต่อไปในการรับรองความมีประสิทธิภาพของข้อกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ที่ใช้ป้องกันการลักลอบขนย้ายและค้ามรดกทางวัฒนธรรมโดยผิดกฎหมาย
- เสริมสร้างความเข้มแข็งในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุทางวัฒนธรรมที่ถูกโจรกรรมหรือลักลอบไป
- ร่วมมือกันในการส่งคืน สืบค้นเพื่อส่งคืน หรือช่วยอำนวยความสะดวกในการส่งคืนผู้เป็นเจ้าของโดยชอบธรรมในสมบัติทางวัฒนธรรมที่ได้ถูกโจรกรรมไปจากพิพิธภัณฑ์ แหล่งที่ตั้ง หรือสถานที่เก็บของประเภทใกล้เคียงกัน
- แสวงความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากรอบความร่วมมือเพื่อบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ การขยายตัวอย่างรวดเร็วของสังคมเมือง การเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติทางธรรมชาติ ดังเช่น ความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวและการพัฒนาสังคมเมือง ที่มีวิธีที่สร้างสรรค์ในการป้องกันแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมจากการขยายตัวของธุรกิจและสังคมเมืองที่ก่อให้เกิดผลเสียหาย และความร่วมมือในด้านการบังคับใช้กฎหมายในการขจัดการค้าข้ามพรมแดนซึ่งวัตถุวัฒนธรรม

๑.๒. การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม

- ดำเนินการวิจัยต่อไปเกี่ยวกับการประสานกำลังระหว่างมรดกทางวัฒนธรรมและนโยบายและแผนการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม
- สำรวจความเป็นไปได้ในการดำเนินการระดับภูมิภาค เพื่อช่วยเหลือรัฐสมาชิกอาเซียน ในกรณีที่มรดกทางวัฒนธรรมได้รับความเสียหาย หรือกำลังเผชิญหน้ากับการเสื่อมสภาพจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น
- สำรวจความร่วมมือระหว่างสถาบันทางด้านวัฒนธรรม เช่น องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) และเครือข่ายมรดกทางวัฒนธรรม ในการพัฒนาศักยภาพความเป็นมืออาชีพของผู้จัดการมรดก ในการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมและปรับทักษะของตนให้ทันต่อการวิวัฒนาการของมาตรฐานการป้องกันทางด้านวัฒนธรรม
- ยกระดับความตระหนักรู้และความมีส่วนร่วมในชุมชน ในด้านการปกป้องแหล่งมรดก และสมบัติทางวัฒนธรรมที่เคลื่อนย้ายได้และที่เคลื่อนย้ายไม่ได้

๑.๓. การส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม

- ยอมรับในนโยบายระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรม และสนับสนุนการให้ความสำคัญต่อมรดกทางวัฒนธรรมในบริบทที่กว้างขึ้น ได้แก่ ในนโยบายของชาติ และกลไกความร่วมมืออาเซียน
- ส่งเสริมให้เยาวชนมีบทบาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนท้องถิ่น ในการทำหน้าที่ปกป้องดูแลมรดกของชุมชนของตนอย่างกระตือรือร้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินที่ส่งผลให้มรดกทางวัฒนธรรมอยู่ในสภาวะสุ่มเสี่ยง
- เน้นให้เห็นถึงสายใยร่วมทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงอาเซียนเข้าด้วยกันผ่านการศึกษาและเรื่องราวที่แบ่งปันกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาคมากยิ่งขึ้น
- พัฒนาสื่อส่งเสริมมรดกอาเซียนสำหรับเผยแพร่ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ และนำเสนอออกไปสู่สากลในฐานะหนึ่งอาเซียน (One ASEAN)

๒. การสร้างความเข้มแข็งให้กับความร่วมมือทางด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

๒.๑. ระบุความร่วมมือด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และใช้ความร่วมมือเป็นช่องทางถ่ายทอดค่านิยมอาเซียนและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างผู้คนในภูมิภาค

๒.๒. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนผู้คนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยพุ่งเป้าหมายไปที่เยาวชนและศิลปินเป็นพิเศษ โดยเน้นถึงความอุดมสมบูรณ์ทางประเพณี ค่านิยมร่วม และการแสดงออกทางวัฒนธรรมอันหลากหลายในอาเซียน ความคิดสร้างสรรค์และจิตวิญญาณแห่งการประดิษฐ์คิดค้นของช่างฝีมืออาเซียน และการฝึกฝนเยาวชน

๒.๓. ส่งเสริมการศึกษาและการทำวิจัยร่วมกัน เกี่ยวกับความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมภายในภูมิภาคอาเซียน อันเป็นผลจากการย้ายถิ่นฐานในภูมิภาคและความผูกพันทางวัฒนธรรมอันยืนนานของชาวอาเซียน

๒.๔. สนับสนุนการทำเอกสารอ้างอิงและการเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และประเพณีที่ดำรงอยู่

มอบหมาย รัฐมนตรีอาเซียนที่กำกับดูแลงานด้านวัฒนธรรมและศิลปะ (AMCA) เจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านวัฒนธรรมและศิลปะ (SOMCA) และคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวัฒนธรรมและสนเทศ (ASEAN-COCI) ดำเนินการตามปฏิญญานี้ โดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านวัฒนธรรมและศิลปะ ค.ศ. ๒๐๑๖ – ๒๐๒๕ และกรอบความร่วมมืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขอให้ สภาประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) องค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขา และหุ้นส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (เช่น คู่เจรจาอาเซียน องค์การนอกภาครัฐ และองค์การระหว่างรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม สถาบันทางการศึกษาและวิจัย เครือข่ายอาชีพ เป็นต้น) สนับสนุนและติดตามการนำไปสู่การบรรลุผลซึ่งปฏิญญานี้

รับรอง ที่ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวันที่ .... กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๖

Vientiane Declaration on Reinforcing Cultural Heritage Cooperation in ASEAN

WE, the Heads of State/Government of the Member States of ASEAN on the occasion of the 28th ASEAN Summit in Vientiane, Lao PDR on 6th September 2016;

WELCOMING the establishment of the ASEAN Community in 2015, and

RECOGNISING the aim of the ASEAN Community Vision 2025 and the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) Blueprint 2025 to foster a dynamic and harmonious Community that is aware and proud of its identity, culture and heritage;

REAFFIRMING our commitment to the purposes and principles enshrined in the ASEAN Declaration on Cultural Heritage (Bangkok, 2000), Declaration on ASEAN Unity in Cultural Diversity: Towards Strengthening ASEAN Community (Bali, 2011), Declaration on Culture for ASEAN Community's Sustainable Development (Hue, 2014), Declaration on Culture and Arts to Promote AEAN's Identity Towards A Dynamic and Harmonious ASEAN Community (Bandar Seri Begawan, 2016) that highlight the important role of culture in building a coherent and harmonious ASEAN Community and pursue sustainable economic development;

EXPRESSING concern about the increasing threats to tangible cultural heritage as a result of illicit trafficking in cultural property, natural disasters, climate change, unsustainable tourism, rapid urbanisation, including threats emanating from poverty and marginalisation;

CONVINCED that strengthening regional cooperation in the protection, preservation and promotion of tangible cultural heritage is a key to counter such threats;

RECOGNISING the 2030 United Nations Agenda for Sustainable Development Goals (SDG), which highlights the significant role of culture in two areas namely: (i) strengthening efforts to protect and safeguard the world's cultural and natural heritage and (ii) promoting a culture of peace and non-violence, global citizenship and appreciation of cultural diversity and of culture's contribution to sustainable development, both addressing tangible and intangible cultural heritage;

WELCOMING the adoption of the Strategic Plan on Culture and Arts (2016-2025) and discussions of the ASEAN Ministers of Culture and Arts (AMCA) on the development of heritage management programs in ASEAN to place cultural heritage at the heart of the ASEAN community building efforts, and connect them for the benefit of future generations;

DO HEREBY AGREE THAT THE FOLLOWING ACTIONS ARE NECESSARY IN REINFORCING ASEAN COOPERATION IN CULTURAL HERITAGE

I. Advancing Tangible Cultural Heritage Cooperation

1.1. Protection of cultural heritage

- Continue to ensure the effectiveness of laws and policies protecting cultural heritage from illicit trade and trafficking;
- Strengthen efforts to exchange information on stolen or trafficked cultural artefacts;
- Cooperate to return, seek the return, or help facilitate the return, to their rightful owners of cultural property that have been stolen from a museum, site, or similar repositories;
- Explore collaboration with relevant sectors to develop a cooperation framework to mitigate the impacts of climate change, rapid urbanization, environmental degradation, and natural disasters, such as with tourism and urban development on creative solutions to protect heritage sites from damaging commercialisation and urbanisation; and with law enforcement in eliminating cross-border trade of cultural objects;

1.2. Preservation of cultural heritage

- Continue the research on the synergy between cultural heritage and other policies and programs related to cultural heritage preservation;
- Explore the possibility of region-wide effort to assist ASEAN Member States where cultural heritage are damaged by, or are facing deterioration from, natural and man-made disasters;
- Explore cooperation among cultural institutions, such as the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), and heritage networks to develop the professional competence of heritage managers in safeguarding cultural heritage and adapting their skills to evolving cultural protection standards;
- Enhance community awareness and involvement on the protection of heritage sites and movable and immovable cultural properties;

1.3. Promotion of cultural heritage

- Acknowledge the cross-sectoral policies relevant to cultural heritage and promote the mainstreaming of cultural heritage in the wider context of national policies and ASEAN's cooperation mechanisms;
- Engage young people, especially in local communities, to actively act as custodians of their heritage, thereby facilitating their involvement in responding to emergency situations wherein cultural heritage is at risk;
- Highlight the common cultural threads binding ASEAN through education and shared stories to further enliven a sense of ownership in managing the region's cultural heritage;
- Develop promotional materials of ASEAN heritage for distribution on different media outlets and broadcast channels, and project it internationally as One ASEAN;

II. Strengthening Intangible Cultural Heritage Cooperation

2.1. Identify the areas of cooperation related to intangible cultural heritage, and use it as a means to transmit ASEAN values and solidarity among the peoples of the region;

2.2. Facilitate regular and sustained people-to-people exchanges, especially targeting youths and artists highlighting the rich traditions, shared values and diverse cultural expressions of ASEAN, creativity and innovative spirit of ASEAN craftsmen and youth apprenticeship;

2.3. Encourage joint scholarship and research on the cultural interconnections of the ASEAN region resulting from regional diaspora and the enduring cultural bond of ASEAN peoples;

2.4. Support the documentation and dissemination of intangible cultural heritage and living traditions;

TASK the ASEAN Ministers for Culture and Arts (AMCA), its Senior Officials (SOMCA) and the ASEAN Committee on Culture and Information (ASEAN-COCI) to implement this Declaration in line with the ASEAN Strategic Plan on Culture and Arts 2016-2025 and other relevant cooperation frameworks;

REQUEST the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) Council, its sectoral ministerial bodies and other relevant partners (e.g. ASEAN Dialogue Partners, nongovernment and inter-government organisations concerned with culture, the academe and research institutions, professional networks, etc.) to support and monitor the realisation of this Declaration;

ADOPTED in Vientiane, Lao PDR on the 6th of September 2016.

asean

บทสรุป

บทสรุป

ทิศทางประเทศไทย
สู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

อาเซียนให้ความสำคัญต่อความร่วมมือทางด้านสังคมและวัฒนธรรมในภูมิภาค เพื่อให้เกิดการรวมตัวเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่มีความแข็งแกร่ง เป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เป็นสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี และมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน เพื่อสร้างความรู้สึกของการเป็นประชาคมอาเซียนร่วมกัน อาเซียนยังได้กำหนดการบรรลุเป้าหมายประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ปี ๒๕๖๘ โดยส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม และส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรีเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ แรงงานข้ามชาติ ชนกลุ่มน้อยทางด้านชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มคนชายขอบตลอดทุกช่วงอายุ โดยคำนึงถึงแนวทางพัฒนาทุกช่วงวัยและยึดหลักการที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนในการส่งเสริมนโยบายและแผนงานต่าง ๆ ของอาเซียนภายใต้เสาสังคมและวัฒนธรรม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานประสานกลางต่อการดำเนินงานของประเทศไทยในการบรรลุเป้าหมายการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยได้จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ เพื่อขับเคลื่อนและเชื่อมโยงทุกภาคส่วนในสังคมไทย ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชนและสังคม ภายใต้ประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ได้กำหนดให้มีการรวมพลังขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อให้การทำงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ๒) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ๓) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ๔) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ๕) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และ ๖) การลดช่องว่างการพัฒนา

ช่วงเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการดำเนินงานในสาขาต่าง ๆ สู่การบรรลุเป้าหมายประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่เข้มแข็ง ภายใต้การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ดำเนินงานด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ดังนี้

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิสัยทัศน์ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) ให้ความสำคัญต่อการรับมือกับความท้าทายและโอกาสต่าง ๆ ที่พลเมืองอาเซียนต้องเผชิญทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก จึงจำเป็นต้องสร้างประชาคมอาเซียนที่มีปฏิสัมพันธ์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีคุณภาพชีวิตในระดับสูง เข้าถึงโอกาสต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน เป็นประชาคมที่มีภูมิคุ้มกันโดยมีขีดความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพมากขึ้นในการปรับตัวและสนองตอบต่อภัยคุกคามที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยเหตุดังกล่าว อาเซียนจึงได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาที่ครอบคลุมทุกคน โดยเฉพาะคนยากจน กลุ่มด้อยโอกาสต่าง ๆ ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาทุกระดับ รวมถึงการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ตลอดจนการส่งเสริมการยอมรับทักษะฝีมือแรงงาน ด้วยเหตุดังกล่าว ประเทศไทยจึงได้จัดทำปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนที่ตกหล่น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๙ รวมถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับภูมิภาคเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ตกหล่น และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้นำเสนอปฏิญญากรุงเทพ ฯ ว่าด้วยการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

ค.ศ. ๒๐๓๐ ในอาเซียน ต่อการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ ในปี ๒๕๖๒ นับเป็นการย้ำเจตนารมณ์ร่วมกันของอาเซียนในการยกระดับความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง นอกจากนี้ยังมีการดำเนินงานในการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ภายใต้การดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน การพัฒนาทักษะแรงงาน การส่งเสริมงานที่มีคุณค่า ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น และการเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของพลเมืองอาเซียนอย่างเท่าเทียม และมีโอกาสในการรับมือกับความท้าทายที่จะมาถึงในอนาคต

การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ประเทศไทยได้ร่วมมือกับอาเซียนในการลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมอย่างเท่าเทียมกัน ขจัดการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยลดความยากจน การสร้างสภาพแวดล้อมที่มั่นคงปลอดภัย และปลอดยาเสพติด นอกจากนี้ประเทศไทยได้ให้การผลักดันให้ผู้นำอาเซียนประกาศให้ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๑๑ - ๒๐๒๐) เป็นทศวรรษอาเซียนด้านคนพิการ นอกจากนี้ ยังร่วมมือกับอาเซียนในการรับประกันโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคมสำหรับพลเมืองอาเซียน ซึ่งเกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) รวมถึงมุ่งพัฒนาโครงการฟื้นฟูเยียวยาภายหลังการแพร่ระบาดดังกล่าว ยกระดับเทคโนโลยีและตระหนักถึงความจำเป็นเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางด้านดิจิทัลทั้งภายในและระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องและการลดผลกระทบจากโรคระบาดต่อกลุ่มเปราะบางของประชากรที่มีความเสี่ยง

สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม ประเทศไทยได้ร่วมมือกับอาเซียนในการให้การส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยได้ร่วมผลักดันให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและสิทธิเด็กในอาเซียน รวมถึงการดำเนินการตามแผนงานส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีและเด็ก การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการระดับภูมิภาคเพื่อขจัดความรุนแรงต่อเด็ก การปฏิรูประบบยุติธรรมในเด็กและเยาวชน รวมถึงการดำเนินการตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและสตรีทั้งหมด ที่ต่างมีเป้าหมายเพื่อป้องกันความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมของเด็ก และเยาวชน และคนพิการ รวมทั้ง คนยากจน และกลุ่มเปราะบางให้ได้โอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเท่าเทียม โดยในส่วนของคนพิการ ได้ร่วมผลักดันให้เกิดแผนแม่บทอาเซียนว่าด้วยหลักสิทธิมนุษยชนที่สำคัญสำหรับคนพิการ (ASEAN Enabling Masterplan) เพื่อพัฒนา

สิทธิคนพิการในอาเซียน โดยในส่วนประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน จะเน้นการส่งเสริมระบบเรียนรวมที่มีคุณภาพในทุกระดับการศึกษา ส่งเสริมการเข้าถึงการคุ้มครองทางการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights-AICHR) ซึ่งเป็นกลไกสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งนับเป็นความพยายามของไทยในการผลักดันให้เกิดขึ้นในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๕ ที่ชะอำ-หัวหิน เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๒

ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยได้ร่วมมือกับอาเซียนต่อการบรรลุเป้าหมายหลักของประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้วยการทำให้สิ่งแวดล้อมมีความยั่งยืน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ แผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนได้บรรจุประเด็นความยั่งยืนไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสังคมที่สมดุลและมีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุกรุ่นทุกสมัยได้ เพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน

ที่เข้าถึงสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนได้อย่างเท่าเทียมกันและสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาสังคมและขีดความสามารถในการต่อยอดไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไปได้ นอกจากนี้ ประเทศไทยมีการดำเนินงานอย่างหลากหลายต่อเรื่องดังกล่าว เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน การจัดการสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง ข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรน้ำ สิ่งแวดล้อมศึกษา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น นอกจากนี้ ประเทศไทยยังเป็นผู้ริเริ่มในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์อาเซียนปลอดหมอกควันข้ามแดนเพื่อให้ภูมิภาคของอาเซียนร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดและบูรณาการแก้ไขปัญหามลพิษจากหมอกควันข้ามแดนอย่างจริงจัง ซึ่งภายหลังจากการที่ประเทศไทยได้ลงนามความตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษของหมอกควันข้ามแดน ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามความตกลง ฯ เช่น การกำหนดนโยบายของรัฐบาลโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกระทรวงหลักในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาภายใต้กรอบของความตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน มีนโยบายสอดคล้องในการวางแผนและกำหนดมาตรการป้องกัน/แก้ไขปัญหาหมอกควัน โดยประสานความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ในแผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔ ยังได้กำหนดพันธกิจในบูรณาการและสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีทุกภาคส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศ ประชาคมอาเซียน และระหว่างประเทศ

การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ประเทศไทยได้ให้การส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของการเป็นประชาคมอาเซียนการอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรม การส่งเสริมการสร้างสรรค์ด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรม และการมีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ อาเซียนได้

กำหนดให้เป็นปีแห่งวัฒนธรรมอาเซียน ภายใต้แนวคิด “หลากหลาย สร้างสรรค์ ยั่งยืน” โดยมีวัตถุประสงค์ในการชูบทบาทของไทยในฐานะประธานอาเซียน ปี ๒๕๖๒ ด้วยมิติทางวัฒนธรรม และเพื่อเฉลิมฉลองความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ผสานจนกลายเป็นอัตลักษณ์ของอาเซียน และนำสู่สายตาผู้คนทั่วโลก ด้วยการผนึกกำลังประเทศสมาชิกเผยแพร่วัฒนธรรมในเวทีนานาชาติ ส่งเสริมให้เห็นถึงความเข้มแข็งและสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพที่เติบโตอย่างไม่หยุดยั้ง ที่นำไปสู่การค้าการลงทุนระหว่างประเทศและการท่องเที่ยวที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5F ได้แก่ Film, Fashion, Food, Fighting, Festival ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ ศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ดนตรีในรูปแบบคลาสสิก และร่วมสมัย ภาพยนตร์ แฟชั่นโชว์ ครัวอาเซียน นิทรรศการและการสาธิตมรดกภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ฯลฯ

ประเทศไทยยังคงมุ่งมั่นที่จะร่วมสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน เป็นประชาคมอาเซียนที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนครอบคลุม ยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และมีพลวัต รวมถึงความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการร่วมกับประชาคมอาเซียนในการประสานนโยบายเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดใหญ่ของเชื้อไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ปกป้องความเป็นอยู่อันดีของประชาชน โดยประเทศไทยได้เสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นหนึ่งในทางเลือกเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะต้องมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง ภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม รวมถึง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ และประชาชนทุกคน เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียน และข้อริเริ่มต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และการเป็นประชาคมอาเซียนที่มีสันติภาพ ความมั่นคง ความแข็งแกร่ง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และได้รับประโยชน์จากการสร้างประชาคมที่มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน และมีอัตลักษณ์ร่วมกัน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นางขนิษฐา ห้านิรัติศัย
ที่ปรึกษาสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

นายสมทรง งามวงษ์
ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป.

คณะผู้จัดทำ

นางสาววิไลลักษณ์ ผดุงกิตติมาลย์

นางภัสศรี ศิริประภา

นางสาวรุ่งกานต์ พันธุ์ภักดี

นายธัญชิต ผดุงศุภไลย

ขอบคุณข้อมูล

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
กระทรวงวัฒนธรรม
กระทรวงแรงงาน
กรมประชาสัมพันธ์

จัดทำโดย

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓๑๙ วังจันทรเกษม ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐